

Cemâziye'l Ahir 1438

teuhid

"Tağuta kulluk etmekten kaçınıp, Allah'a yönelenlere müjde vardır. Kullarımı müjdele!" (39/Zümer, 17)

AYLIK İSLAMİ EĞİTİM DERGİSİ | MART '17 | YIL: 6 | SAYI: 58 | FİYATI: 7 ₺ | ISSN: 2148-4635

KÜFÜR EHLİNİN DEĞİŞMEZ KARAKTERİ:
TUZAK KURMAK

BAŞYAZI' 10

Diyarbakır Mescidimiz Açıldı!

Adres: Kayapınar/DİYARBAKIR
Mezopotamya Mh. 327. Sk. Seval Kent Sitesi A Blok No:1/A (Gaziler Son Durak-Shell Arkası)

EDİTÖR

بسم الله الرحمن الرحيم

Allah'a hamd, Rasûlü'ne salât ve selam olsun...

"(Bu) yeryüzünde büyüklük taslamaları ve kötü tuzak kurmaları (dolayısıyladır). Kötü tuzak ise ancak sahibine dolanır."

Bu ayki başyazımızda Müslümanların zihinlerinde daima canlı tutması gereken bir hakikat olan *'kâfirlerin tuzak ve hileleri'*ne temas etmeye çalıştık. Evrensel küfrün ve tuğyanın tevhid ehline güncelleştirerek yapageldiği tuzakların devam ettiğine şahit olmaktayız, şahit olmaya devam edeceğiz... Zira kâfirlerin türlü tuzaklarla Müslümanlara tasallutu onların tabiatlarının bir gereğidir. *"Eğer sabreder ve sakınırsanız onların oyunlarının size bir zararı dokunmaz."* ayeti mucibince sabır ve takvaya sarılanlar bu tuzaklardan emin olacak, bunda gevşek davrananlar ise döküleceklerdir.

Sözü uzatmadan, kâfirlerin tuzaklarını tavsif eden bu kıymetli konuyu okumalı ve gündemlerimizden düşürmemek gerektiğini hatırlatmak isteriz.

Kıymetli Ebu Hanzala Hocamız ise bu ay kendisine gelen bir mailin ehemmiyetinden ötürü konuyu ele alıyor. Konunun her Müslüman için ehemmiyetli ve müteyakkız olmayı gerektiren bir husus olduğunu yazıyı okuyunca anlayacağız.

Bu sayımızda dikkat çeken bir yazı da Kerem Çağlar ağabeyimizin Anayasa hakkındaki mülahazalarıdır. İslam coğrafyasında ilk bilinen anayasa metni olan ve Osmanlı tarafından yürürlüğe konulan Kanuni Esasi'den başlayan süreci günümüze kadar getiren serüvenini anlatıp, mevcut İslamcı(!) sıfatlı demokratların hali pür melalini gözler önüne sermiştir. Allah'tan *subhanehu ve teâlâ* dünyada da, ahirette de afv ve afiyet dileriz.

Bir sonraki ay Tevhid Dergisi meclisimizde buluşmak üzere...

"Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun" duamız ile...

Editör

tevhid

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü
Abdullah DEMİR

Yayın Türü
Yaygın Süreli

Reklam ve Abonelik
info@tevhiddergisi.net
www.tevhiddergisi.net

Adres
Kirazlı Mh. Mahmutbey Cd. No: 120
34212 Bağcılar/İSTANBUL

Abonelik İçin
0 (545) 762 15 15

Yazışma Adresi
Abdullah DEMİR
Güneşli Merkez Postane P.K. 51
Bağcılar/İSTANBUL

Basım
Mavi Ay Ofset, Litros yolu 2. Mat. Sit.
Giriş kat 1BF2 Topkapı/İSTANBUL
0 (212) 613 47 65

Dergi içerisinde yer alan
yazılardan ilgili yazar mesuldür.
Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

Satış Noktaları

İstanbul
Tevhid Kitabevi,
Kirazlı Mh.
Mahmutbey Cd. No: 120/A
34212
Bağcılar/İSTANBUL
0 (545) 762 15 15

Ankara
Tevhid Kitabevi,
Kazım Karabekir Mh.
2061. Sk. No: 18
06794
Etimesgut/ANKARA
0 (534) 701 10 20

Diyarbakır
Tevhid Kitabevi,
Kaynartepe Mh.
Gürsel Cd. No: 90/A
21090
Bağlar/DİYARBAKIR
0 (536) 680 82 76

Konya
Tevhid Kitabevi,
Sarıyakup Mh.
Burhandede Cd. No: 28/A
42020
Karatay/KONYA
0 (553) 513 48 48

İrtibat Büroları

Merkez Kirazlı Mh. Mahmutbey Cd. No: 120 34212 Bağcılar/İSTANBUL
Büro 1 Yeşilkent Mh. Balık Yolu Cd. 3/G Sk. No: 1 Kat: 2 34325 Avcılar/İSTANBUL
Büro 2 İsmetpaşa Mh. 90. Sk. No: 4 34270 Sultangazi/İSTANBUL
Büro 3 Mezopotamya Mh. 327. Sk. Seval Kent Sitesi A Blok No: 1/A Kayapınar/DİYARBAKIR
Büro 4 Sarıyakup Mh. Karaman Cd. No: 81/A 42020 Karatay/KONYA
Büro 5 Bahçıvan Mh. Sıhke Cd. Karatekin Sk. Yavuz Canlı Apt. Kat: 2 65040Tuşba/VAN
Büro 6 Bağlarbaşı Mh. Nilüfer Cd. Fırın Sk. No: 4 16160 Osmangazi/BURSA
Büro 7 Kazım Karabekir Mh. 2061. Sk. No: 18 06794 Etimesgut/ANKARA

Cemâziye'l Ahir 1438 | Mart '17
Yıl: 6 | Sayı: 58 | Fiyatı: 7 TL
ISSN: 2148-4635

teuhid

AYLIK İSLAMİ EĞİTİM DERGİSİ

İÇİNDEKİLER

Nasihat

Ebu HANZALA

Asla ama asla bu hastalık ve iğrenç sapkınlıkla ilgili Allah düşmanlarının yaydığı propagandalara kanma. Bu iğrençlik tabiat olamaz. Allah insanoğlunu iki ayrı cins olarak yaratmıştır. Ve onlar arasında fıtrata uygun doğal beraberliğin nasıl olduğunu şeriatıyla izah etmiştir.

'Es-Selamu aleykum wa rahmetullah, Hocam ben 17 yaşında genç bir Müslümanım ve bende eşcinsellik duyguları ortaya çıkmaya başladı. Bu düşünceler nedeniyle kendimden nefret ediyorum, bana Allah için nasihat eder misiniz. Dua ile...'

Allah'ın adıyla...

İnsanı müstakim bir fıtrat üzere yaratan, emir ve yasakları fıtrata uyumlu el-Fatır olan Allah'a sonsuz hamdolsun. Salât ve selam, insanları güzelliklere davet eden, kötülüklerden sakındıran Rasûl'e, pak ailesine ve şerefli ashabının üzerine olsun.

Kıymetli kardeşim,

Bana yollamış olduğun mailini aldım. 2016 yılında cezaevinden çıktıktan sonra aldığım üçüncü mail bu. Daha önce yazmayı ya da konuyla ilgili bir ders yapmayı düşündüm ancak fırsat bulamadım. Açıkçası bilgim de yeterli değildi. İslami açıdan konuya vakıf olsam da, konuyla alakalı diğer alanlarda pek bilgim olduğu söylenemezdi. Kulaktan duyma bazı malumatlarım vardı diyebilirim. Senin mailinle beraber bir araştırma içerisine girdim. Konuyla ilgilenen uzman insanların yazdıklarını okudum. Hem sana hem de senin şahsında bu konudan muzdarip olan insanlara bir nasihat olması için bu yazıyı kaleme aldım. Çaba bizden, başarı Allah'tandır.

Mektubuma başlamadan önce şunu belirtmek isterim ki; senin adına çok sevindim. Çünkü Allah'ın razı olmadığı duygulardan rahatsız olmak, iman alametidir. Ölmüş kalpler masiyetten ve onu arzulamaktan rahatsız olmazlar. İçinde imandan kaynaklı hayat olan kalplerse böyle değildir. Masiyet isteği onları rahatsız eder. Bundan ötürü Allah'a şükretmeli, bu illeti sana fark ettirip seni bundan rahatsız ettiği için O'na *(cc)* çokça hamd etmelisin. Bilmelisin ki, iman ve salih ameli kalplerde süsleyen de, masiyet ve kötülüğü kalplere çirkin gösteren de âlemlerin Rabbi olan Allahtır.

"Ve bilin ki Allah'ın elçisi içinizdedir. Eğer o birçok işte size uysaydı muhakkak sıkıntıya düşerdiniz. ***Fakat Allah size imanı sevdirdi, onu kalplerinizde süsledi ve inkarı, fıskı ve isyanı size çirkin gösterdi.*** *İşte onlar doğru yolda olanlardır."* [1]

Senin de müsaadenle tavsiyelere geçmeden önce bazı konulara temas etmek isterim. Bu illetin yaygınlaşma ve son dönemlerde görünür hâle gelmesi üzerinde biraz konuşalım. Bir şeyin sebeplerini bilmek, ondan korunmayı ve ona karşı önlem almayı kolaylaştırır. Ayrıca, İslam'ın terbiye metodunda korunma ve tedbir, tedaviden önce gelir. Bu illetten korunmak ve nesilleri korumak isteyen Müslümanlar için de bir uyarı olmuş olur.

Bilinçli Medya İfsadı ve Bilinçsiz Ebeveynler Arasında Cinsel Sapkınlık

Bu illet'in bu denli yayılma ve görünür olmasının altında bilinçli medya ifsadı ve bilinçsiz ebeveynlik gelmektedir. Biz ailenin rolü üzerinde duralım öncelikle.

Ailenin Rolü

Ailelerin temel sorumluluklarından biri çocukları İslami bir eğitim üzere yetiştirmek ve şeriatın kurallarının evde geçerli olmasını sağlamaktır. İslam şeriatının tatbiki başlı başına bir korunma ve tedbir aracıdır. Evlerde, iş yerlerinde, beldeler ve ülkelerde var olan çirkef ve ahlaksızlığın temel nedeni; insanların fert, toplum ve devlet bazında şeriattan uzaklaşmalarıdır.

1. 49/Hucurat, 7

Bu pak öğretilerden biri, cinsel kimlik vurgusudur. Yaratan Allah en güzel şekilde ve her şeyi yerli yerinde yaratmıştır. İnsanların fıtratlarına uygun bir cinsiyet belirlemiş ve bu çerçevede yaşamalarını istemiştir onlardan. Cinsel kimliğinden rahatsız olmayı ya da karşı cinsin kimliğine özenmeyi, laneti gerektiren büyük suçlardan kabul etmiştir.

"Allah Rasûlü, kadınlardan erkeklere, erkeklerden de kadınlara benzemeye çalışanlara lanet etti." [2]

Kız veya erkek çocuk karşı cins gibi davranıyor, onu taklit ediyor, söz, davranış ve kıyafetlerinde karşı cinse benzemeye çalışıyorsa ebeveynin müdahale etmesi ve uyarıda bulunması gerekir. Çocuk deyip geçiştirmek, komik bulup eğlenmek hatta bir adım ileri giderek başkalarının yanında yapmasını isteyerek çocuğu teşvik etmek; çocuğa karşı işlenmiş en büyük cinayettir.

> Ebeveynler istismara karşı çocuklarını korumakla mükelleftirler. Toplumun bu denli bozulduğu ve insanların cinsel yönden bu kadar fazla uyarıldıkları bir zamanda bu konuda daha fazla hassas olmak gerekmektedir.

Bir diğer önemli mesele ise şudur;

İslam'a göre baba evin reisi ve idareyi elinde tutan denge unsurudur. Anneyse çocukları terbiye eden, sevgi ve şefkatle onları hayata hazırlayan bir mürebbidir. Bu roller, Allah tarafından dağıtılmış, kadın ve erkeğin uyması istenmiştir.

2. Buhari, 5885

"Allah'ın kimini kimine üstün kılması ve erkeklerin mallarından harcamalarından dolayı erkekler kadınlar üzerinde söz sahibidirler. İyi kadınlar, Allah'a gönülden itaat eden ve Allah'ın kendilerini koruduğu gibi kendileri de gizliyi koruyanlardır. Serkeşlik etmelerinden korktuğunuz kadınlara öğüt verin, onları yataklarında yalnız bırakın ve dövün. Eğer size itaat ederlerse artık aleyhlerine bir yol aramayın. Muhakkak ki Allah çok ulu, çok büyüktür." [3]

Allah'ın koyduğu sistemi bozan ve rolleri değişen ailelerde çocuklar için rol model karmaşası başlıyor. Otoriter bir anne gören çocuk, anneyi örnek alıyor, cinsel kimliği anneyle özdeşleşmeye başlıyor. Kız çocuk ise babadan göremediği koruma ve kanat germe boşluğunu kendisi doldurmaya çalışıyor. Ya ilk gördüğü erkeğin peşinden sürekleniyor ya da erkekleşerek bu sorunu çözmeye çalışıyor.

Ebeveynler bu duruma dikkat etmeli, evde Allah'ın isteğine uygun bir düzen kurmalıdırlar. Aksi hâlde çocuklarda oluşan cinsel sapkınlıklarda kendilerinin de paylarının olduğunu unutmamalıdırlar.

Dikkat edilmesi gereken hususlardan biri de;

Çocukların cinsel istismara karşı eğitilmeleri ve hassasiyet kazanmaları sağlanmalıdır. Bu sorumluluk da ebeveynin üzerinedir. Cinsel sapkınlıkların temelinde çocuk yaşta yaşanan istismar vakıaları yatmaktadır. Özet olarak şunlara dikkat edilebilir:[4]

- Çocuğu severken, ondan izin almak.
- Ondan izin isteyerek odasına girmek.
- 3-4 yaşından sonra çocuğun cinsel bölgelerine dokunmamaya gayret etmek, banyo yaptırırken avret bölgesini örtmek, başkalarının bulunduğu yerde mahrem bölgelerini açmamak.
- Çocuğun sorunlarını sabırla dinlemek, onu anlamaya çalışmak ve yargılamamak.

İzin alınarak sevilen çocuklarda saygınlık kavramı oluşur, izinsiz ve hoyratça kendisine yaklaşan insanlara karşı tepki geliştirir. İyi niyetli dokunuşla kötü niyetli dokunuşu ayırt edebilirler.

Vücudun mahrem olan avret bölgeleri konusunda hassasiyet kazanan çocuklar hayâ duygusuna sahip olurlar. İçinde fuhşiyat ve çirkef olan davranışlar karşısında ürperir rahatsız olurlar. O bölgeden uzaklaşırlar.

Çocuklar dinlendikçe kendilerini ifade etme ve sıkıntılarını paylaşma konusunda güven kazanırlar. Bir sorunla karşılaştıklarında dinlenmeyeceğini ya da kendisine inanılmayacağını düşünürse kendisine yapılan istismarı kabullenecek ve teslim olacaktır.

Ebeveynler istismara karşı çocuklarını korumakla mükelleftirler. Toplumun bu denli bozulduğu ve insanların cinsel yönden bu kadar fazla uyarıldıkları bir zamanda bu konuda daha fazla hassas olmak gerekmektedir.

Medyanın Çirkin Rolü

Evet kardeşim, üzülerek söylemeliyim ki bu çirkef hayat özendiriliyor gençlere. İnsi şeytanlar sapkın duyguların açığa çıkması için özel çaba içerisine giriyor, cinni şeytanlar vesveselerle bu duyguları besleyip şişiriyorlar.

Dünyayı yöneten ve medyayı elinde bulunduran azgınlar birçok sebepten ötürü eşcinselliği yaygınlaştırıyorlar.

Dünya nüfusunun olması gerektiğinden fazla olduğuna inanan azgın servet sahipleri, aşı ve genetiği değiştirilmiş gıdalarla kısırlaştırma, eşcinsellik ve doğum kontrolünü özendirerek nüfusu azaltmak istiyorlar.

Bir başka sebep; onlar, sapkın toplumları yönetmenin kolay olduğunu biliyorlar. Ahlaken çökmüş toplumlar, savrulmuş ve toparlanmayı bekleyen saman misali dağınıktırlar. Sapkınlığın zirvesi eşcinsellik olduğundan insanları teşvik ediyorlar.

Zikredebileceğimiz bir başka sebep; tahrif edilmiş ve sihirbazlar tarafından uydurulmuş Yahudi ve Hristiyan anlayışına göre, son kurtarıcı İsa Mesih gelmeden önce insanlığın inanç ve ahlak yönünden çöküntüye uğraması gerekmektedir. Bundan dolayı yıkıcı sapkın mezhepler kötü ahlakları yaygınlaştırarak İsa Mesih'e zemin hazırladıklarına inanıyorlar.

Bu sebeplerle özendirdikleri eşcinselliğin; uluslararası bilimsel kuruluşlar aracılığıyla normal bir tercih olduğunu, medya ve görsel yayınlarla insanların

---

3. *4/Nisa, 34*
4. *Bknz: Mahremiyet Eğitimi kitabı, Adem Güneş. Konuyla alakalı olarak Adem Güneş hocanın Mahremiyet Eğitimi başlıklı konu anlatımını dinleyebilirsiniz: https://www.youtube.com/watch?v=g_NU_JbjfLU*

normal karşılamasını, takip edilen sinema ve dizilerde sevimli karakterler vesilesiyle taklit edilmesini sağlıyorlar.

Müslümanların, çocuklarını ve gençlerini etkileri ve sonuçları yıkıcı olan fesat medyasından uzak tutmaları kaçınılmazdır.

Bana Arkadaşını Söyle Sana Kim Olduğunu Söyleyeyim

"İyi arkadaşla kötü arkadaşın misali, misk taşıyanla ateş körüğü çeken insanlar gibidir. Misk sahibi ya sana kokusundan verir veya sen ondan satın alırsın. Körük çekene gelince ya elbiseni yakar yahut da sen onun pis kokusunu alırsın." [5]

İnsan arkadaşlık yaptığı kişiden mutlaka etkilenir. İyi olandan iyilik, kötüden ise kötülük yayılır. Sapkın eğilimlerin açığa çıktığı insanların bir kısmı kötü arkadaş kurbanıdır. Bu tarz belirtilerin olduğu insanlardan şiddetle sakınmak ve uzaklaşmak gerekir. Özellikle çocuk yaşta karşı cinsi taklit etmeye çalışan çocuklara dikkat edilmeli, çocukların bunlardan etkilenip benzer özellikler taşıyabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Şüphesiz Şeytanın Tuzağı Çok Zayıftır

Kıymetli kardeşim,

Şeytan insanoğlunun düşmanıdır. Kıyamet gününe kadar insanları saptırmak için Allah'tan mühlet istemiş ve kendisine bu mühlet verilmiştir. Bu hakikati hiçbir zaman aklından çıkarmaman gerekir. Onun insanı bir şeye zorlamak veya istemediği bir şeyi zorla yaptırmak gibi bir gücü yoktur. Sadece insana vesvese verip onun kalp ve zihin dünyasında düşünceler oluşmasını sağlayabilir. Bu düşüncelere kulak vermek, peşinden gitmek, inanmak ve gereğini yapmak da; Allah'a sığınıp, Allah bana yeter demek de insanın elindedir.

Çoğu insan, şeytandan gelen vesveseyi hakikat zanneder. Oysa Allah *"Şüphesiz ki şeytanın düzeni/tuzağı zayıftır"* demiştir. Çünkü vesvese düşüncedir ve düşünce benzeri bir düşünceyle kaybolup gidecek kadar gerçek olmaya uzaktır. Bunun yolu da Allah'ı zikretmek ve şeytanın şerrinden Allah'a *(cc)* sığınmaktır.

5. *Buhari, 2101; Müslim, 2628.*

Ne Yapmalı?

Allah'a Karşı Hüsn-ü Zan Beslemeli

"Ben kulumun benim hakkımdaki zannı üzereyim. Benimle ilgili ne zannetmek isterse etsin" [6]

Sen, nasıl bir Allah'a inanıyorsan O'ndan *(cc)* öyle muamele görürsün. Sana yardım edecek, elinden tutup sorununu çözecek, ellerini açıp yalvardığında seni koruyup gözetecek bir İlah'a kulluk ediyorsan, Allah *(cc)* sana, bu inancına göre muamele edecektir.

> İnsan tabiatı çift yönlüdür. Takva ve fücur insanın tabiatına Allah tarafından yerleştirilmiştir. Kişi, takva ya da fücuru açığa çıkaran etkenlerle karşılaştığında iki yönden biri açığa çıkar.
> Sen, bu durumları tespit et! Allah'tan yardım iste ve çirkin duyguları tetikleyen ortamdan ve durumlardan uzaklaş!

Sen O'ndan *(cc)* ümidini keser, kendini yalnız hisseder, O'nun *(cc)* seni unuttuğunu (hâşâ) düşünürsen; seni nefsinle baş başa bırakan, rahmetinden mahrum bırakan bir Allah'la karşılaşacaksın.

Zannını güzelleştir ve rahmetinden ümit kesme!

Hormon Testi Yap

Uzmanların tavsiyelerinden biri hormon testi yaptırılmasıdır. Erkeklik ve kadınlık hormonları fazla veya az olduğunda -ki bu bir hasalıktır- insan fıtratına uygun olmayan düşünce ve davranışlar açığa çıkar.

6. *Buhari, 7405; Müslim, 2675.*

Şayet hormonal bir bozukluk nedeniyle bu tip eğilimler açığa çıkmışsa hormon tedavisiyle sorunu çözmek kolay olacaktır.

Kötü Ortamdan Uzaklaşmak

Nefsinde sapkın duyguların açığa çıktığını gören insan dikkatli olmalıdır! Hangi durum ve ortam karşısında bu duyguların açığa çıktığını tespit etmelidir. Ve bu ortam ve durumlardan şiddetle kaçınmalıdır.

İnsan tabiatı çift yönlüdür. Takva ve fücur insanın tabiatına Allah tarafından yerleştirilmiştir. Kişi, takva ya da fücuru açığa çıkaran etkenlerle karşılaştığında iki yönden biri açığa çıkar.

Sen, bu durumları tespit et! Allah'tan yardım iste ve çirkin duyguları tetikleyen ortamdan ve durumlardan uzaklaş!

Seni Allah'tan alıkoyan ve şerre davet eden şeylerden sakınıp uzaklaşmak başlı başına bir ibadettir. Ve Allah *(cc)* senin bu çabanı mutlaka mükafatlandıracaktır.

"Allah için bir şeyi terk edersen, Allah (cc), ondan daha hayırlısını sana ihsan eder." [7]

Kur'an Oku!

Kur'an Allah'ın kelamı ve içinde şifa barındıran bir kitaptır. Şehvet ve şüphelerle kirlenen ve hastalanan kalpler için şifa barındıran Rahmani bir reçetedir.

"Kur'an'dan müminler için şifa ve rahmet olan şeyleri indiriyoruz. Zalimlerin ise zarardan başka bir şeylerini artırmaz." [8]

"Ey insanlar! Size Rabbinizden bir öğüt, gönüllerde olanlar için bir şifa ve müminler için bir hidayet ve rahmet gelmiştir." [9]

Lut'un *(as)* kıssasını anlatan ayetler, senin için öğüt, kalbinde oluşan rahatsız edici duygular için şifa ve sana yol gösterecek hidayetler barındırır içinde. Bir bütün olarak Kur'an'ı okuduğun gibi Lut'un *(as)* kıssasını daha fazla okumalısın. Okurken de Allah'tan hidayet ve sana yol göstermesini isteyerek okumalısın. Allah *(cc)* kendisini razı etmek için çabalayanları istedikleri neticeye ulaştıracağına dair söz verir.

"Bizim yolumuzda mücadele edenleri, yollarımıza eriştireceğiz." [10]

Allah'ı Çokça Zikret!

Sapkın düşüncelerinin kaynağı şeytandır demiştik. O, seni bir şeye zorlayamaz sadece vesvese verir. Onun vesvese verme özelliği olduğu gibi, Allah *(cc)* zikredildiğinde saklanıp kaçma özelliği de vardır. Kur'an, iblisi *'Vesvas ve Hennas'* diye isimlendirir. Hennas, gizlenen demektir.

"(Allah'tan) Sakınanlara şeytandan bir vesvese eriştiğinde (önce) iyice düşünürler (Allah'ı zikredip-anarlar), sonra hemen bakarsın ki görüp bilirler." [11]

Zikir, insanı basiretli kılar, şeytanın desiselerine karşı gözünü açar. Neyin hayır neyin şer olduğunu anlamasını sağlar.

Sapkın duyguların açığa çıktığını gördüğünde hemen bir köşeye otur, Allah'ı *(cc)* anmaya başla. Göreceksin vesvese bulutları dağılacak, Allah *(cc)* seni koruyacak.

Allah Rasûlü *(sav)* bu durumu şöyle izah eder:

"Allah, Yahya'ya kendisiyle amel etmesi ve kavmine amel etmelerini emretmesi için beş şey emretti. Yahya, kavmini Mescid-i Aksa'ya toplayıp onlara bu emirleri bildirdi: '...Ve size Allah'ı zikretmenizi emrediyorum. Allah'ı zikreden kişinin misali, arkasında kuvvetli ve süratli bir düşman topluluğunun kendini kovaladığı adamın misali gibidir. Adam düşmanından kaçar. Ta ki çok korunaklı bir kaleye gelince düşmandan kendini korur. İşte insan da böyledir. Şeytandan ancak zikirle korunabilir'... " [12]

Unutma, seni her daim işiten bir Rabbin vardır. O *(cc)* Es-Semi'dir. Düşünceler üzerine üzerine geldiğinde şeytanın şerrinden Allah'a sığın. Allah sana merhamet ettiğinde hiçbir düşüncenin seni etkilemediğini göreceksin.

Bir Uzmandan Yardım Almak

Geçmişte yaşanan olumsuzluklar nedeniyle bir travma oluşmuş ve kişide bu tarz eğilimler ortaya çıkmışsa bir uzmandan yardım almak faydalı olacaktır.

7. *Müsned, 23074*
8. *17/İsra, 82*
9. *10/Yunus, 57*
10. *29/Ankebut, 69*
11. *7/A'raf, 201*
12. *Müsned, 17170; Tirmizi, 2863.*

Ancak, yardım aldığın uzmanın İslami hassasiyetleri olmasına dikkat etmelisin. Bu sapkınlığı normal karşılayan ve bunun doğal bir tercih olduğunu söyleyen azgınlar, çözüm aramak için kendilerine başvuran gençleri yoldan saptırıp bu bataklığa sürüklüyorlar.

Bunun şer'an ve tıbben hastalık olduğunu bilen, fıtratı bozulmamış bir uzmanı araştırıp yardım alabilirsin.

Allah *(cc)* Eş-Şafi'dir. Tüm şifa O'nun elindedir ve kullarından şifa arayanlara yardım edecek olan da Allah'tır.

Allah Rasûlü *(sav)* şöyle buyurur:

"Allah'ın dermanını indirmediği hiçbir hastalık yoktur. Bilenler bilir, bilmeyenler bilmez." [13]

Allah Rasûlü'nün *(sav)* gençlere tavsiyesine kulak ver!

"Ey gençler topluluğu! Sizden kimin evlenmeye gücü yetiyorsa hemen evlensin. Zira evlilik gözü (haramdan) daha çok uzaklaştırıcı iffeti de çok daha koruyucudur. Evlilik külfetine güç yetiremeyenler ise oruç tutsun. Çünkü oruç, şehveti kıran bir şeydir." [14]

Allah Rasûlü *(sav)* gençlere evliliği tavsiye etmiştir. Çünkü evlilik bir genci iffetsizlikten koruyan Rabbani bir kaledir. Sen yaşının küçük olduğuna takılma! Allah'a *(cc)* tevekkül et, O'ndan *(cc)* yardım iste. İffet için evlenen gençler Allah'ın *(cc)* garantisi altındadır.

"İçinizden evli olmayanları, kölelerinizden ve cariyelerinizden salih olanları evlendirin. Eğer fakir iseler Allah onları lütfuyla zengin eder. Allah geniş (nimet sahibi)dir, bilendir." [15]

"Üç kişi var ki, onlara yardım etmek Allah'ın kendi üzerine aldığı bir haktır. Allah'ın yolunda cihad eden mücahid, İffetli olmak isteğiyle evlenen kimse ve kendi bedelini ödemek isteğiyle mükatebe/yazışma yapan köledir."

Şartları zorladığın hâlde evlenemezsen, oruç kalkanıyla korunmaya çalış. Oruç, şehveti kıran ve iradeyi güçlendiren İlahi bir tiryaktir. Senin ihtiyacın olan güçlü bir iradedir. Oruç hem nefsini hem de iradeni terbiye edecektir.

Son olarak kardeşim,

Asla ama asla bu hastalık ve iğrenç sapkınlıkla ilgili Allah düşmanlarının yaydığı propagandalara kanma. Bu iğrençlik tabiat olamaz. Allah *(cc)* insanoğlunu iki ayrı cins olarak yaratmıştır. Ve onlar arasında fıtrata uygun doğal beraberliğin nasıl olduğunu şeriatıyla izah etmiştir.

Lut'un *(as)* kavmi bizim için örnektir. Allah *(cc)*, kullarını doğal ve fıtri olan bir amelden ötürü cezalandırmaz. Onlar, Allah'ın *(cc)* fıtratını değiştirip azgınlaştılar. Şeytanın ve nefsin dürtülerinin peşine düştüler. Allah *(cc)* onları en ağır şekilde cezalandırdı.

"Ve üzerlerine bir (azap) yağmuru yağdırdık. Bak ki günahkârların sonu nasıl oldu!" [16]

"Ne zaman ki, emrimiz geldi, o ülkenin altını üstüne getirdik ve üzerlerine istif edilip pişirilmiş çamurdan taşlar yağdırdık. Bu taşlar Rabbinin katında damgalanmışlardı. Bunlar zalimlerden uzak şeyler değildir." [17]

Bu sapkınlık bir sukünet vesilesi değil, bilakis insan psikolojisini alt üst eden, insanı ruhsal yönden bunalıma sürükleyen bir azgınlıktır. Kişi, bu sapkınlıkla ahiretini helak ettiği gibi dünyasını da helak eder.

"İçinizden kendileri ile huzura kavuşacağınız eşler yaratıp aranızda sevgi ve esirgeme var etmesi de O'nun ayetlerindendir. Şüphesiz ki bunlarda düşünen kavim için ayetler vardır." [18]

Seni âlemlerin Rabbi olan Allah'a emanet ediyorum. Seni ve senin durumunda olan gençleri şeytanın şerrinden muhafaza etmesini niyaz ediyorum. Rabbim seni korusun, sevip razı olduğu kullarından eylesin.

13. *Müsned, 18456*
14. *Buhari, 1905; Müslim, 1400.*
15. *24/Nur, 32*
16. *7/A'raf, 84*
17. *11/Hud, 82-83*
18. *30/Rum, 21*

Küfür Ehlinin Değişmez Karakteri: Tuzak Kurmak

Başyazı

Tarih değişebilir, zaman ilerleyebilir, vesileler ve araçlar modernleşebilir... Hak ve batılın mücadelesi ve mücadelenin arka planında yatan hakikatler değişmez. Hak, kaynağını Allah'tan, pratiğini Rasûllerden alır. Batılsa kaynağını şeytan ve nefsin arzularından, pratiğini azgınlaşmış insi şeytanlardan alır. Ne zaman karşı karşıya gelseler, batıl aynı hileleri ve tuzakları farklı görüntüler altında sahneye sokar.

Allah'ın adıyla...

Bizleri yeni bir sayıyla buluşturan, *"Din nasihattir"* vazifesini yerine getirmemize olanak sağlayan ve bizleri dininde kardeş kılan Rabbimize hamdolsun. Salât ve selam, Nebimiz Muhammed Mustafa'ya, onun temiz ailesine, ashabına ve kıyamete kadar tâbilerinin üzerine olsun. Allah'ın selamı, rahmeti ve bereketi siz kardeşlerimizin üzerine olsun.

Müminler ve kafirler arasında var olan husumet, tercihe bağlı, tarafların isteğiyle başlayan ve barış yaparak son verecekleri bir düşmanlık değildir. Bu düşmanlık, hak ile batılın tabiatında var olan ve taraftarlarına sirayet eden bir adavettir.

"Andolsun, biz Semud'a (kavmine de) kardeşleri Salih'i: 'Yalnızca Allah'a kulluk edin' diye (demek üzere) gönderdik. ***Bir de ne görsün, onlar birbirlerine düşman kesilmiş iki gruptur.****"* [1]

İslam ehli; toplumu, putların, sarayların ve kabirlerin kulluğunu red ve yanlızca Allah'a *(cc)* kulluk etmeye davet ettiğinde bu husumet baş gösterir. Müminler insanlığın hayrı için çıkarılmış bir ümmettirler. Toplumun iyiliğini istediklerinden onları bir olan Allah'a kulluğa davet ederler. Batıl ehli, davetin mahiyetini kavrar, basit bir düşünce hareketi ya da felsefi öngörü olmadığını bilirler. Bu davet, bir bütün olarak hayatı Allah'a teslim edip, O'nun rızasına uygun yaşamak, doğru ve yanlışı O'nun belirlediği

1. *27/Neml, 45*

ölçülerle belirlemek, sahte değer yargılarıyla elde edilen üstünlük ve imtiyazların ayakların altına alınması demektir. Batıl ehli, daveti varlıkları için tehdit olarak algılar ve düşmanlık göstermeye başlarlar. Kurulu düzenleri ve onları ayrıcalıklı kılan imtiyazları elden kaçırmamak için tüm imkanlarını bu davetin engellenmesi için seferber ederler.

İslam ehlinin düşmanlığı ise imanlarındandır. Daveti reddeden ve Allah'ın dinine düşmanlıklarını ilan eden herkes onların düşmanıdır. İmanın en sağlam bağı, Allah için sevmek ve Allah için buğz etmektir.[2]

Evet, hak ve batıl ehli arasında var olan husumet, isteğe bağlı olmayıp Allah'ın kesin iradesi ve önüne geçilemez kaderiyle sabittir. Batıl ehliyle iyi geçindiği için sevinen ve onların takdirleri karşısında mest olan bedbahtlar; hak ehli olamadıkları için üzülseler daha yerinde olacaktır. Çünkü batılın hak olanla iyi geçinmesi ve hakk'ı takdir etmesi mümkün değildir.

Düşmanlığın Tuzağa Dönüşmesi

Allah'a davet görevini üstlenen müminler, davetlerine karşılık vermeyenler hakkında sabırlı davranır, aralarında Allah'ın hüküm vermesini beklerler. Hakk'ın tabiatında var olan vakar ve sükunetle hareket ederler. Haddi aşmaz, taşkınlık yapmaz, inat ve düşmanlık karşısında rehavete kapılmaz, Rasûl'ün *(sav)* metoduna uygun bir şekilde sürecin tamamlanmasını beklerler. Onların şiarı müşrikler karşısında Allah Rasûlü'nün sözüdür:

"Benim size getirdiğim bu daveti kabul ederseniz, hayırdan payınıza düşeni almış olursunuz. Karşı çıkarsanız, Allah aramızda hükmünü verinceye kadar sabredeceğim." [3]

Kafirler, batılın tabiatında var olan aşırılık ve kışkırtmanın gereğini yapar, haddi aşar ve taşkınlık yaparlar. Toplumu yönetmek ve bir zümre dışında kalan insanları köleleştirip hizmetlerinde kullanmak için alışageldikleri tuzak ve hile ahlakına başvururlar. En fazla yetenek ve tecrübe sahibi oldukları alan kötülüğün gizli hâli olan mekr/tuzak, keyd/hile, hida'/aldatmadır.

2. *Müsned, 18524.*
3. *İbni İshak, 1/199.*

Müminlerin terbiye kaynağı olan Kur'an ve onun ete kemiğe bürünmüş hâli olan sünnet-siret, kafirlerin bu yönüne dikkat çeker. Altını kalın çizgilerle çizerek, farklı münasebetlerle bu konuya sürekli vurgu yapar.

"Ve büyük büyük tuzaklar kurdular." [4]

"Gerçek şu ki, onlar hileli düzenler kurdular. Oysa onların düzenleri, dağları yerlerinden oynatacak da olsa, Allah katında onlara hazırlanmış düzen (kötü bir karşılık) vardır." [5]

Onlar, liderin insanlar üzerindeki etkisini bilirler. Onu engelleyip, ona zarar verdiklerinde İslam davetinin duracağını ve müminlerin dağılacağını zannederler. Bu sebeple tuzaklarının çoğu liderlere ve davanın temsilcilerine yöneliktir.

"Hani o kafirler, seni tutuklamak ya da öldürmek veya sürgün etmek amacıyla, tuzak kuruyorlardı. Onlar bu tuzağı tasarlıyorlarken, Allah da bir düzen (bir karşılık) kuruyordu. Allah, düzen kurucuların (tuzaklarına karşılık verenlerin) hayırlısıdır." [6]

Bizler, Kur'an'ın gündemi olan ve müminlerin de gündeminde olmasını istediği *'Küfür ehlinin değişmez karekteri tuzak kurmak'* konusunu bu ay gündemimize aldık.

4. *71/Nuh, 22*
5. *14/İbrahim, 46*
6. *8/Enfal, 30*

Tuzak Kurma Sebepleri

1. İnsanları Küfür ve Şirk Hâlinde Tutmak

*"İnkâr edenler dediler ki: 'Biz ne bu Kur'an'a ne de ondan öncekilere inanırız.' Sen onları, Rabblerinin huzurunda durdurulmuş hâlde birbirlerine söz atarlarken görsen. Zayıf düşürülenler büyüklenenlere: 'Eğer siz olmasaydınız biz muhakkak müminler olurduk' derler. Büyüklenenler de zayıf düşürülenlere derler ki: 'Size hidayet geldikten sonra sizi ondan biz mi alıkoyduk? Hayır siz kendiniz suçlular idiniz.' **Zayıf düşürülenler de büyüklenenlere: 'Hayır gece gündüz hileler kuruyor; bize Allah'ı inkâr etmemizi ve O'na eşler koşmamızı emrediyordunuz' derler.** Azabı gördüklerinde pişmanlıklarını açığa vururlar. Biz de inkâr edenlerin boyunlarına halkalar dolarız. İşlediklerinden başka bir şeyle mi cezalandırılıyorlar?"* [7]

Kafirler, gece gündüz aralıksız bir şekilde tuzaklar kurarlar. Gayeleri, insanların atalarından tevarüs ettikleri şirk ve küfür dinine bağlı kalmaları; tevhid davetine ilgi duymalarına engel olmaktır.

Kula kulluğun devamı ve toplumun çoğunluğunun belli bir zümreye kölelik etmesi için şirk ve küfür dininin devam etmesi kaçınılmazdır.

Tevhid daveti, bir olan Allah'a kulluğa davet merkezli olsa da bu davetin doğal neticesi Allah'ın dışındaki sahte otoritelerin reddi ve ve kullar arasında adeletin tesis edilmesidir. Tevhid sadece inançta birlik değildir. Aynı inanca sahip olanların ümmet olarak bir olması ve güç hâline gelmesidir.

Şirk ise insan merkezlidir. Başta inanç olmak üzere duygu ve düşünceleri, bedenleri bölüp parçalar. Parçalandıkça zayıflar toplum. Yol kesici, sömürmeye hazır aristokratlar toplumun tepesine kabus gibi çöker. Fıtratta var olan bir güce dayanma dürtüsünü yanlış yönlendirir, sahte birleştiriciler icat eder ve toplumu bunlar etrafında toplarlar. Onlar için şirk ve küfür içerikli ideoloji, din ya da mezheplerin hiçbir önemi yotur. Mesele kurulu düzenin devamı ve kula kulluğun sürüp gitmesidir. Buna hizmet eden her sapıklık ve batıl onlar için kutsaldır. Atamız İbrahim *(as)* bu hakikate vurgu yapar:

7. 24/Sebe, 31-33

*"(İbrahim) dedi ki: 'Siz dünya hayatında **aranızda sevgi vesilesi olsun diye, Allah'ı bırakıp birtakım putlar edindiniz.** Sonra kıyamet günü bazılarınız bazılarınızı inkâr edecek ve bazılarınız bazılarınızı lanetleyecektir. Barınacağınız yer ise ateştir ve yardımcılarınız da olmayacaktır.' "* [8]

Bu birleştirici, bazen vatan bazen demokrasi kimi zaman bir türbe, mezhep ya da ideoloji olabilir. Hayata müdahele etmeyip, dini vicdanlara ve mabedlere hapseden (uydurulmuş) İslam bile olabilir.

Kafirlerin en ciddi hile ve tuzakları bu alanda yaptıklarıdır. Uğruna yaşayıp öldükleri, hayatlarında var olan tüm kötülüklerin ana sebebi olan servetlerini bu uğurda harcamaktan çekinmezler.

"İnkâr edenler mallarını, Allah'ın yolundan alıkoymak için harcarlar ve harcayacaklar da. Sonra bu onlar için yürek acısı olacak, sonra yenilecekler ve inkâr edenler cehenneme sürüleceklerdir." [9]

2. Dava Adamlarına Engel Olmak

Müminler, Allah Rasûlü'nün *(sav)* tâbileridir. Ona ittibaları oranında insanları Allah'a davet ederler.

*"De ki: 'Bu, benim yolumdur; **ben ve bana uyanlar basiretle Allah'a çağırırız.** Allah'ı tenzih ederim. Ben asla müşriklerden değilim.' "* [10]

İslam ümmetine mensup ve Rasûl'e ittiba eden her Müslüman ittibası oranında Allah'a davet eder. Ancak müşrikler davetin temsilcileriyle ilgilenirler. Onlar, liderin insanlar üzerindeki etkisini bilirler. Onu engelleyip, ona zarar verdiklerinde İslam davetinin duracağını ve müminlerin dağılacağını zannederler. Bu sebeple tuzaklarının çoğu liderlere ve davanın temsilcilerine yöneliktir.

"Hani o kâfirler, seni tutuklamak ya da öldürmek veya sürgün etmek amacıyla, tuzak kuruyorlardı. Onlar bu tuzağı tasarlıyorlarken, Allah da bir düzen (bir karşılık) kuruyordu. Allah, düzen kurucuların (tuzaklarına karşılık verenlerin) hayırlısıdır." [11]

8. 297Ankebut, 25
9. 8/Enfal, 36
10. 12/Yusuf, 108
11. 8/Enfal, 30

'Vatan' diyor, 'Millet' diyor, 'bayrak, dış mihraklar, milli değerler, üst akıl, Ermeni oyunu, İsrail fitnesi, Vehhabilik, Lawrens...' toplumu kışkırtmak ve İslam ehli karşısında düşman hâle getirmek için ellerinden gelen her şeyi yapıyorlar.

Tarih boyunca kafirlerin değişmez yolu davanın liderlerini hapsetmek, onlara suikastler düzünlemek ve şehri terk etmeye zorlamaktır. Dava adamları bu tuzaklara ruhen hazırlansın ve manevi olarak azıklansınlar diye zindan sünneti Yusuf *(as)*; suikast sünneti İsa *(as)* ve ismini bilmediğimiz İsrailoğulları-na gönderilen Peygamberler; sürgün sünneti Allah Rasûlü'nün *(sav)* hicreti üzerinden müminlere örnek kılınmıştır.

Ayette zikredilen tuzaklardan en fazla başvurdukları suikast yoludur. Suikast, onlar açısından köklü çözüm olarak görülmekte ve liderin düşüşüyle davanın düşeceğini zannetmelerindendir.[12]

"Şehirde dokuzlu bir çete vardı, yeryüzünde bozgun çıkarıyorlar ve dirlik düzenlik bırakmıyorlardı. Kendi aralarında Allah adına and içerek, dediler ki: 'Gece mutlaka ona ve ailesine bir baskın düzenleyelim, sonra velisine: Ailesinin yok oluşuna biz şahit olmadık ve gerçekten bizler doğruyu söyleyenleriz, diyelim.' Onlar hileli bir düzen kurdu. Biz de (onların hilesine karşı) onların farkında olmadığı bir düzen kurduk. Artık sen, onların kurdukları hileli düzenin uğradığı sona bir bak; biz, onları ve kavimlerini topluca yerle bir ettik." [13]

İslam davetini engellemek için suikast planı yapanlar gizliliğe riayet etmiş, liderlerin şehadetinden sonra kendilerine yönelik bir düşmanlık olmaması için olaya şahit olmadıklarına dair söz birliği etmeye karar vermişlerdir.

12. *Şahıslara bağlı olan davalar, liderin ölmesiyle dağılabilir. Ancak, vahye ve sabit bir metoda dayalı davalar şahısların ölmesiyle dağılmaz, kaybolmazlar.*
13. *27/Neml, 48-51*

3. Müslümanlar Aleyhinde Kamuoyu Oluşturmak

"Firavun dedi ki: 'Beni bırakın Musa'yı öldüreyim de o Rabbine yalvarsın! Çünkü ben onun sizin dininizi değiştireceğinden yahut yeryüzünde bozgunculuk çıkaracağından korkuyorum.' " [14]

Firavun, Musa'ya *(as)* zarar vermek istediğinde toplumu kışkırtmış, onun ve inananların aleyhinde kamuoyu oluşturarak yapacağı kötülükleri topluma mâl etmek istemiştir. Böylece toplumun istediği olacak, Firavun toplumun maslahatı için hareket eden bir lider gibi görünecektir. Zulmü anne rahmine ulaşan, erkek çocukları öldürüp kızları diri bırakan bir Tağut'un kimseden izin almayacağı aşikârdır. O, tüm zalim yöneticilerde olduğu gibi kavminin düşüncesini önemsemez bilakis onları hafife alır. Yapmak istediği tevhid düşmanlığını topluma mâl edip, ayak takımını tevhid davetine karşı kışkırtmaktır.

Nuh'un *(as)* kavminde de benzer bir durum görmekteyiz. Kur'an'ın *'Ve büyük büyük tuzaklar kurdular'* dediği büyük tuzak Nuh'a karşı toplumu kışkırtma, ona eziyet edip davetine engel olmaları için olumsuz propaganda yapmaktır. Mukatil der ki: *'Onların büyük tuzağı bir ayet sonra zikredilen 'Sakın ilahlarınızı bırakmayın. Vedd'den, Suva'dan, Yeğus'dan, Ye'uk'tan ve Nesr'den asla vazgeçmeyin' dediler.'* [15] *sözleridir.'*

Allah Rasûlü'nün *(sav)* davetinden rahatsız olanlar Mekke'nin eşrafından olan insanlardı. Sayıları iki elin parmağını geçmeyen bu tabaka dışında kalan insanlar daveti kabul etmese de rahatsız olmuyorlardı. Eşraf, davetin geleceğini görüyor, ellerinden

14. *40/Ğafir, 26*
15. *71/Nuh, 23*

bazı imkânların alınacağının farkında olarak Nebiye düşmanlık ediyorlardı. Ayak takımı olarak gördükleri insanların Nebiye düşmanlık yapması için sürekli propaganda yapıyor, halkın anlamadığı ince noktalara temas ederek onları ayartıyorlardı. *'Muhammed, ilahlarımıza sövdü, dinimizi ayıpladı, akıllarımızı küçümsedi, atalarımızı tekfir etti, birliğimizi bozdu, çocuklarımızı ailelerine düşman etti, tüm Arapları bize düşman edecek, dinlerine sövülen Araplar Kabe'ye gelmeyecek ve ticaretimiz olumsuz etkilenecek...'* cümleleri halkı kışkırtmak için kullandıkları bazı argümanlardı.

Nebiyi öldürmek isteyenler de sayıları onu geçmeyen imtiyazlı tabakaydı. Ancak suikastin getirilerini yüklenmemek için bu kararı tüm topluma mâl etmek istediler. Onu öldüren belli bir kabileden olacak olsa, Nebinin akrabaları intikam almak isteyecek kan davası başlayacaktı. Necdli bir yaşlı kılığında istişareye katılan İblis, her kabileden bir genç suikaste katılırsa Haşimoğullarının tüm Kureyş'e savaş açamayacağını ve mecburen kan parasına razı olup susacaklarını söylemişti.

Günümüzde de benzer bir tablonun yaşandığını esefle izlemekteyiz. Tevhid davetine ilgisiz yığınlar, bu daveti tehlikeli görmüyor, gereklerini yapamasalar da olması gerekenin muvahhidlerin anlattığı şekilde bir din olduğunu ikrar ediyorlar. Toplumu yöneten, imtiyaz sahibi tabaka bu durum karşısında çıldırıyor, ağızlarından köpükler akıtarak toplumun gözünü açmaya çalışıyorlar(!). *'Vatan'* diyor, *'Millet'* diyor, *'bayrak, dış mihraklar, milli değerler, üst akıl, Ermeni oyunu, İsrail fitnesi, Vehhabilik, Lawrens...'* toplumu kışkırtmak ve İslam ehli karşısında düşman hâle getirmek için ellerinden gelen her şeyi yapıyorlar.

Toplumun muvahhidlerden rahatsız olmadığını gören yöneticiler, sahte ihbar mailleriyle sanal rahatsızlık dahi oluşturuyorlar. Yan masa ürünü ihbar mailleriyle sabahın beşinde baskınlar düzenliyor, gözü açılmayan saf vatandaşa düşmanın kim olduğunu göstermek için en gürültülü şekilde evler basılıyor, günlerce medya aracılığıyla topluma yönelik hazırlanmış eylem planlarından(!) bahsediliyor. Olmayan mailler, gereksiz gürültü ve ekran kirliliği, hiç olmamış eylem planları ve muhimmatlar... Bunlar topluma yönelik kışkırtma mesajlarıdır. *'Böyle giyinen, böyle düşünen sizi tevhide davet edenler çok tehlikeli düşmanlardır'* demek isteniyor.

Muvahhidler kandırılmış yığınlara sadece merhamet eder ve Allah adına kandırılmamaları için onları vahyin hakikatlerine davet ederler. Bir dava ve davetin insanların can, mal ve namus emniyetini bozarak bir yere ulaşamayacağını bilir, bunu Rasûllerin metoduna aykırı bulurlar.

Müslümanların davete ehemmiyet vermesi, kendilerini doğru şekilde anlatmak için çabalamaları ve toplumla birebir diyalog kurmaları bu oyunu bozacak en etkili yöntemdir. Davete muhatap olan kitlelere kendinizi anlatamazsanız başkalarının uydurduğu yalanlara göre muamele görmeye mahkum olursunuz.

4. Müslümanları Fuhşiyata Zorlamak

"(Yusuf) dedi ki: 'Rabbim! Zindan benim için onların çağırdıkları şeyden daha sevimlidir. Eğer onların hilelerini/düzenlerini benden savmazsan onlara meyleder ve cahillerden olurum.' Rabbi onun duasını kabul etti ve onların düzenlerini ondan savdı. Şüphesiz O duyandır, bilendir." [16]

İffetten yoksun ve arzularına göre yaşamak isteyen kadınlar, Yusuf'u *(as)* kendi saflarına çekmek ve onlarla aynı havayı teneffüs etmesini istemekteydiler. Çünkü Yusuf *(as)* kendi dünyasında Rabbini anmakta, O'na sığınmakta ve yardım istemekteydi. Bunun için türlü türlü tuzaklar kurup, hileler yaptılar. Yusuf *(as)* onların şerrinden Allah'a sığınmaktan başka bir çare bulamadı.

Tağuti sistemler, saflarına çekmek ve Müslümanların aleyhine çalıştırmak istedikleri Müslümanları önce fuhşiyata zorluyorlar. Ahlaki çöküntü içinde, inandıklarıyla yaşadıkları uyuşmayan şahsa, İslam inancına aykırı teklifler sunuyorlar. Şayet kabul etmezse gayr-i ahlaki davranışlarını şantaj aracı olarak kullanmak suretiyle kendi yanlarına çekmek için uğraşıyorlar.

Son on yıl içinde örnekleri iyice azalan bu iğrenç tuzaklar son bir yıl içerisinde tavan yapacak kadar fazlalaşmıştır. Bu da sistemin kemalist kodlarına geri döndüğünü ve İslam düşmanlığı için tarihinde yer alan kara ve karanlık sayfaları yeniden açtığını göstermektedir.[17]

---

16. *12/Yusuf, 33-34*
17. *Müslümanların bilinçlenmek için okuyabileceği bazı kitaplar;*

Bu tip bir durumla karşılaşan Müslümanın tevbeyle Allah'a yönelmesi, sırrının ifşasından korktuğu insanlara durumu duyurması en etkili tuzak bozma yöntemidir. Ahlaki zaaflarıyla muhbirleştirilen insanlar şunu bilmelidir. İşledikleri günahlar tevbeyle afv olunması mümkün, samimi itirafla anlayışla karşılanması olağan şeylerdir. Ancak Müslümanlar aleyhine kafirlerle beraber çalışmak itikadi bir maraz ve insanlar tarafından anlayışla karşılanması mümkün olmayan bir suçtur.

Amelî bir sorunun itikadi bir soruna dönmemesi için korkuları yenmek ve ifşayla korkutan düşmana onun silahıyla saldırmak kâfirin tuzağını hikmet ve basiretle bozmak olur.

İnternet ve akıllı telefonların yaygınlaşmasıyla beraber, bilinmeyen numaralardan gelen aramalar ve tanınmayan şahıslarla yapılan yazışmalar özellikle gençlerin ayağının kaydığı alanlardandır. Allah'ın *(cc)* görüyor ve duyuyor olduğunu unutan insanlar İslam ahlakına uymayan bu davranışı devam ettiriyorlar. Oysa *'Telefonunuzu bir siteden buldum'* diyerek söze başlayan ya da yanlışlıkla atılan bir maille oluşan arkadaşlık, masa başında ayarlanmış, Müslüman genci ahlaki olarak çöküntüye uğratmak için kurgulanmış bir senaryodan ibarettir. Ve günün birinde aleyhinde kullanılmak için arşivlenmektedir.

Bundan daha tehlikeli olanıysa; sadece görüşüp sohbet etmek amaçlı olduğu söylenen polis ziyaretleridir. Sıradan soruların sorulduğu ve basit bir sohbet gibi görünen diyaloglar zamanla aleyhte kullanılan bir şantaj aracına dönüşmektedir. *'Bizimle yaptığın on saatlik görüşmeyi arkadaşların duysa nasıl izah edersin!'* tarzında bir pişkinlikle gençler korkutulmakta, korku pohpohlanarak bu ilişkinin daha mahrem konular konuşularak devam etmesi sağlanmaktadır. Kişi, böylesi basit bir oyuna gelmemeli, nefsine ve şeytana uyarak böyle bir yanlış yapmışsa tevbe edip yanlışından dönmelidir.

"Bu böyledir ve muhakkak ki Allah kâfirlerin tuzaklarını yıpratır." [18]

Kur'an'ın ifadesiyle onların tuzakları büyüktür, bazısı gece-gündüz çalışılarak oluşturulmuş ve dağları yerinden oynatacak kadar da tehlikelidir.[19]

Allah *(cc)* onların tuzaklarını zikredip Müslümanları uyardığı hemen tüm ayetlerde onların tuzaklarını bozacağını ve karşı tuzakla onları zarara uğratacağını belirtmiştir.

"Onlar (İsrailoğulları) bir tuzak kurdular ve buna karşılık Allah da bir tuzak kurdu. Allah tuzak kuranların en hayırlısıdır." [20]

Sabır, insanın başına ne gelirse gelsin Allah'ın kaderinden razı olması; takvaysa, her durum ve şartta Allah'ın sınırlarını gözetip, Allah'ın emirlerine uymaktır. Tuzaklar karşısında bu iki emre uyanlar Allah'ın koruması altındadırlar. Onlara hiçbir tuzak zarar vermez.

"(Bu) yeryüzünde büyüklük taslamaları ve kötü tuzak kurmaları (dolayısıyladır). ***Kötü tuzak ise ancak sahibine dolanır****. Onlar öncekiler hakkındaki uygulamadan başkasını mı bekliyorlar? Allah'ın sünnetinde bir değişiklik bulamazsın. Allah'ın sünnetinde bir sapma da bulamazsın."* [21]

"...Artık sen, onların kurdukları hileli düzenin uğradığı sona bir bak; biz, onları ve kavimlerini topluca yerle bir ettik." [22]

- *Bal Tuzağı/Timaş yay.*
- *Yiğit Muvahhidlerin Öyküsü/Furkan yay.*
- *Eşreften Esfele (Muhbirler)/ Dua yay.*

18. *8/Enfal, 18*
19. *"Gerçek şu ki, onlar hileli düzenler kurdular. Oysa onların düzenleri, dağları yerlerinden oynatacak da olsa, Allah katında onlara hazırlanmış düzen (kötü bir karşılık) vardır." (14/İbrahim, 46)*
20. *3/Âl-i İmran, 54*
21. *35/Fatır, 43*
22. *27/Neml, 48-51*

> Tevhid daveti, bir olan Allah'a kulluğa davet merkezli olsa da bu davetin doğal neticesi Allah'ın dışındaki sahte otoritelerin reddi ve ve kullar arasında adeletin tesis edilmesidir.
> Tevhid sadece inançta birlik değildir. Aynı inanca sahip olanların ümmet olarak bir olması ve güç hâline gelmesidir.

Bunun için Müslüman sürekli Allah'a sığınmalı, O'ndan *(cc)* yardım istemelidir. Yusuf'un *(as)* kadınların hile ve tuzakları karşısında yaptığı gibi.

"(Yusuf) dedi ki: 'Rabbim! Zindan benim için onların çağırdıkları şeyden daha sevimlidir. Eğer onların hilelerini/düzenlerini benden savmazsan onlara meyleder ve cahillerden olurum.' Rabbi onun duasını kabul etti ve onların düzenlerini ondan savdı. Şüphesiz O duyandır, bilendir." [23]

Allah Rasûlü *(sav)*, düşmanların şerleri ve üstün gelmelerinden Allah'a sığınırdı.

"Allah'ım her türlü borç sıkıntısından, düşmanın galip gelmesinden ve düşmanların sevinmesinden sana sığınırım."

" 'Ey Ebu Zerr! İnsan ve cin şeytanlarının şerrinden Allah'a sığın' buyurdu. Ben de: 'İnsanların da şeytanı olur mu?' dedim. 'Evet' buyurdu."

Düşmanın tuzağının boşa çıkması için sabır ve takva zırhına yapışmak da önemlidir.

*"Size bir iyilik ulaşırsa onları huzursuz eder. Ama size bir kötülük dokunduğunda bundan dolayı rahatlarlar. **Eğer sabreder ve sakınırsanız onların oyunlarının size bir zararı dokunmaz.** Allah onların yapmakta olduklarını (ilmiyle) kuşatmıştır."* [24]

Sabır, insanın başına ne gelirse gelsin Allah'ın kaderinden razı olması; takvaysa, her durum ve şartta Allah'ın sınırlarını gözetip, Allah'ın emirlerine uymaktır. Tuzaklar karşısında bu iki emre uyanlar Allah'ın koruması altındadırlar. Onlara hiçbir tuzak zarar vermez.

Bunun yanında Kur'an kıssalarıyla hemhal olunmalı, Allah Rasûlü'nün sireti, üzerinde düşünülerek ve vakıaya uyarlanarak okunmalıdır. Çünkü Peygamberler kitabın yanında hikmetle donatılmış ve Allah tarafından yol gösterilerek eğitilmişlerdir. Kitap ve Sünnet nebilerin hikmetli davranışlarını, basiretli tespitlerini ve fıtrata uygun çözümlerini biz tâbilerine öğretir.

Tarih değişebilir, zaman ilerleyebilir, vesileler ve araçlar modernleşebilir... Hak ve batılın mücadelesi ve mücadelenin arka planında yatan hakikatler değişmez. Hak, kaynağını Allah'tan, pratiğini Rasûllerden alır. Batılsa kaynağını şeytan ve nefsin arzularından, pratiğini azgınlaşmış insi şeytanlardan alır. Ne zaman karşı karşıya gelseler, batıl aynı hileleri ve tuzakları farklı görüntüler altında sahneye sokar. Hak ehli geçmişten ders almış olsa ve hikmetle içinde bulundukları zamana uyarlayabilse, zahiri muhkem, dağları yerinden oynatan, akılları hayrete düşüren oyunların örümcek ağı misali dağılıp gittiği müşahade edilecektir. Tuzaklar, sahiplerini içine alıp yutan birer hortum misali, sahiplerine dolanacak ve onların akibet vesilesi olacaktır.

"Allah'tan başka dostlar edinenlerin örnekleri kendine bir ev edinen örümceğin örneği gibidir. Evlerin en dayanaksızı ise şüphesiz örümceğin evidir. Keşke bilselerdi!" [25]

23. 12/Yusuf, 33-34
24. 3/Âl-i İmran, 120
25. 29/Ankebut, 42

Hikmet Parıltıları

Muhammed ibni Ka'b el-Karzi: *'Üç şey vardır. Kim onu yaparsa onları yaşamadan kurtulmaz (ölmez). Bunlar tuzak kurmak, haddi aşmak, ahdi bozmaktır. Bunun tasdiği Allah'ın 'Kötü tuzak sadece sahibinin ayağına dolanır.' ayetidir'* dedi.[1]

"Kötü tuzak kuranlara şiddetli azap vardır." [2] ayeti hakkında Mücahid, Said ibni Cübeyr ve Şehr ibni Havşeb şöyle demiştir: *'Onlar amelleriyle riya yapanlardır. Yani insanlara tuzak kurarlar, insanlara, kendilerinin Allah'ın taatinde olduklarını zan ettirirler. Ancak onlar Allah'a karşı öfke duyarlar.'* [3]

1. *İbni Kesir*
2. *35/Fatır, 10*
3. *İbni Kesir*

Ticaret Ehli Müslümanlara Nasihatler

Faruk FURKAN

Sen ticaretinde kaybedeceğini, zarara uğrayacağını ve fakir düşeceğini bilsen bile asla yalana tevessül etme; doğruluğu ilke edinerek dilini hep hak söz söylemeye alıştır. Bil ki bu eninde sonunda sana hayrı getirecektir.

Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla...

Değerli tacir kardeşim, bir önceki yazımızda ticaretinde dikkat etmen gereken birkaç maddeyi izah etmeye çalışmıştık, Allah'ın inayetiyle bu yazımızda kaldığımız yerden devam ederek sana nasihatlerimizi sürdüreceğiz.

⬩ ⬩ ⬩

14. Ticaretinde 'Emin ve Dürüst' Ol

Ticaret konusunda çok söz söylenebilir; ama şunu unutmamak gerekir ki söylenecek bütün sözler döner dolaşır *'emin ve dürüst olma'* konusunda kilitlenir. Çünkü eminlik vasfı insani değerlerin başında gelmektedir. Buna binaen, mümininiyle kâfiriyle tüm insanlar, güvenilir olan ve dürüst davranan kimseleri sever, onlara değer verirler. Mekkeli müşriklerin daha risalet davası söz konusu olmadan önce Peygamber Efendimize *'el-Emin'* demeleri bunun bariz bir göstergesi değil midir? İşte bu nedenle bu vasfı oldukça önemsememiz ve üzerinde hassasiyetle durmamız gerekmektedir.

Bilinmelidir ki emin ve dürüst olma konusu, biz müminlerin nazarında öylesine önemli, öylesine mühimdir ki, bunu sadece ticarî bir alana sıkıştırmak büyük bir yanılgı olur. Bizlerin bu konuyu, inanç meseleleri başta olmak üzere hayatın her noktasına yayması ve gerek ailevî meseleleri gerek arkadaşlık ilişkilerini gerekse de toplumsal konuları hep bu kavram üzerinden ele alması gerekmektedir. Bunu becerebildiğimizde aile fertlerimiz ve arkadaşlarımız da dâhil olmak üzere toplumun her kesiminin bizlere çok farklı bir gözle bakmaya başladıklarına şahitlik edecek, onlarla olan iletişimimizin çok daha pozitif bir noktaya geldiğini bizzat gözlerimizle göreceğiz.

İş bu raddeye vardığında gerek ticarî olarak gerekse davetimiz açısından artık birçok hayrın kapısı bizlere açılmış olacaktır.

Bu sözlerimizde asla abartı ve mugalâta yoktur; zira bu dinin temeli ve aslı *'güven'* üzerine inşa edilmiştir. Zaten iman kelimesinin sözlük itibariyle *'güvenmek'* manasına gelmesi de bu söylediklerimizin en açık kanıtıdır. Allah'a; ancak O'nun sözlerine, hükümlerine, vaat ve vaidlerine güvenen insanlar iman ederler. O'nun hükümlerine güvenmeyenlerden şirk koşmalarından başka ne beklenebilir ki!

Bugün insanlar Allah'a şirk koşuyor ve O'nun pak kanunlarını bırakıp yerine kokuşmuş hükümler vaaz edebiliyorlarsa, inanın bunun temelinde O'na ve O'nun hükümlerinin yeterliliğine güvenmemek söz konusudur. Zira bir insan, Allah'ın söylediğinin tüm insanlık için *'en ideal şey'* olduğuna kanaat getirse, kalkar da yeni bir kanun arayışına girer mi hiç? Veya yeni bir hayat tarzı beklentisine? Eğer giriyorsa, bu bize kaçınılmaz olarak o kişinin hakkıyla Allah'a güvenmediğini göstermektedir.

Biraz önce de dediğimiz gibi, bu dinin temeli ve aslı *'güven'* üzerine inşa edilmiştir. Bu nedenle güvenilir olmak çok önemlidir. Bizler, birilerinin davamıza inanmasını bekliyorsak, her şeyden önce onlara güvenilir olduğumuzu, asla aldatan ve kandıran kimseler olmadığımızı ispatlamamız gerekmektedir. Bunu kanıtlamadan müspet manada bir şeyler beklemek saflık olur.

Konumuz ticaret... Ticaret için de aynı şeyler geçerlidir. Eğer birilerine mal satmak ve onları müşteri olarak kendimize bağlamak istiyorsak, öncelikle emin olduğumuzu onlara ispatlamamız gerekmektedir. Bunu becerebildiğimizde iyisiyle-kötüsüyle insanların nasıl akın akın bize geldiğini, nasıl bizi tercih ettiklerini, nasıl bizi öncelediklerini gözlerimizle göreceğiz. Çünkü şu aldatma çağında artık insanlar güvenilir kimselere hasret kalmış, dört gözle dürüst insanları arar olmuşlardır. Bir şey alacakları zaman dürüst birisini gördüklerinde, kendi arkadaşlarını bile terk edip o kimseyi tercih eder olmuşlardır.

İşte mesele bu kadar önemli ve ciddidir. Bu nedenle bu noktayı dikkate almalı, emin ve dürüst olmaya son derece özen göstermeliyiz.

Meselenin önemini kavradıktan sonra hangi konularda emin ve dürüst olmamız gerektiğini izah etmeye geçebiliriz. Aslında *'şu meselede güvenilir olabilir, şu meselede de olmayabilirsin'* diyeceğimiz bir nokta yoktur. Çünkü Müslüman her şeyiyle ve her meselede güvenilir olmalıdır. Ama ticaretin bazı konuları özellikle güven üzerine bina edildiği için birkaç hususu, sadece daha çok dikkatli olma adına zikretmeye çalışacağız.

a. Malının Kalitesini Ortaya Koyduğunda Dürüst Ol

Satılan malın kalitesini bilmek müşteri açısından oldukça önemlidir. İnsan neye para verdiğinin farkında

Eğer birilerine mal satmak ve onları müşteri olarak kendimize bağlamak istiyorsak, öncelikle emin olduğumuzu onlara ispatlamamız gerekmektedir.
Bunu becerebildiğimizde iyisiyle-kötüsüyle insanların nasıl akın akın bize geldiğini, nasıl bizi tercih ettiklerini, nasıl bizi öncelediklerini gözlerimizle göreceğiz.

olmak ister. Aldığı şeyin gerçekten para edip-etmediğini bilmeyi arzular. Bu nedenle karşı tarafa malının kalitesini ortaya koyarken son derece titiz davran ve asla güvenilirliğini zedeleyecek bir yola tevessül etme. Satamayacağını bilsen bile dürüstlükten vazgeçme. Bil ki bu sana üç farklı hayrı temin edecektir:

1. Öncelikle Allah katında sana Peygamberler, sıddıklar ve şehitlerle aynı makamda olma olasılığı verecektir ki, bu, gerçekten de çok büyük bir fazilettir. Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurur:

"Doğru sözlü ve güvenilir bir tacir, kıyamet günü Peygamberler, sıddıklar ve şehitlerle beraber olacaktır." [1] [2]

2. Farklı inançlarda bile olsalar insanların sana güven duymasını temin eder ki, bu, inandığın akidenin yayılmasında ve insanları tesiri altına almasında inanılmaz bir etki oluşturur. Şayet insanların akidene iman etmesini istiyorsan, sözünden önce amelinle onlara yol göstermelisin. Bir zamanlar Afrika, Etiyopya ve Malezya gibi ülkelere İslam'ın ulaştırılmasının sadece dürüst Müslüman tacirlerin eliyle olması, bu söylediğimizin ne kadar doğru olduğunun sanırız en iyi kanıtıdır.

3. Ticaretinin artmasını temin eder ki, bu da, senin zenginlemene ve malını artırmana vesile olur.

İşte müşterine dürüstçe vereceğin çok basit cevapların, çok büyük neticeleri... Bunlar birilerine abartılı gibi gelse de, şeriat ve tecrübe ile doğrulukları ispat edilmiştir. Bu nedenle yeniden ispata gereği yoktur.

b. Kandırma Durumuyla Karşı Karşıya Kaldığında Dürüst Ol

Özellikle araba alım-satımında, telefonculukta ve bilumum elektronik eşya ticaretinde kandırma durumu diğer sektörlere nazaran oldukça fazladır. Müslümanlar da, İslami açıdan daha özgürce hareket ettikleri için olsa gerek, genellikle bu işleri yapmakta ve maişetlerini bu meslekler üzerinden temin etmektedirler. Bu nedenle diğer insanlara nazaran çok daha hassas olmalı ve mallarının –varsa– kusurlarını mutlaka söylemelidirler. Kandırarak ve aldatarak bir ticareti, batacaklarını bilseler yine de yapmamalıdırlar. Bu hem onların dünyası hem de ahiretleri için en hayırlı olanıdır.

Aldatarak ve kandırarak elde edilen kazanç, İslam'ın batıl kabul ettiği bir yolla elde edildiği için en iğrenç kazançlardan sayılmıştır ve haramdır.

"Ey iman edenler! Karşılıklı rızaya dayanan bir ticaret olması müstesna, mallarınızı batıl (haksız ve haram yollar) ile aranızda (alıp vererek) yemeyin." [3]

Müslüman, takva ehli olabilmek için evvela haram lokmaya karşı dikkatli olmalı, midesine bu iğrenç kazançtan elde edilmiş bir çiğnemlik yiyeceği dahi sokmamalıdır.

"Bir gün Rasûlullah, (muhtemelen denetlemek için) pazarda gezerken bir buğday yığını görür. Elini içine atar ve içinin ıslak olduğunu fark eder. Satıcıya nedenini sorar. Satıcı:

— Yağmur yağdı ve ıslandı ya Rasûlullah, der. Bunun üzerine Efendimiz:

— Peki, ıslak kısmını üste koysaydın da alıcılar fark ederek alsalardı ya, buyurur. Ardından da şu meşhur ve şerefli sözünü söyler:

'Bizi aldatan bizden değildir.' " [4]

Müslümanlar aldatmaya dayalı ticaret yaptıklarında Rasûlullah'tan ve onun pak yolundan olmadıklarını bilmelidirler. Bu ifade tarzı belki küfür nispeti değildir; ama zamanla küfre götürecek bir yolun girizgâhıdır. Efendimizin bu sözünü şöyle anlasak nasıl olur acaba? Hani *'mikrop öldürücüdür'* deriz ya; bizim bu sözümüzden, behemehâl her mikrop bulaşan insanın öleceği anlaşılmaz. Ama çaresine bakılmazsa bir süre sonra o mikrobun insanı öldürebilmesi söz konusudur. İşte *"Bizi aldatan bizden değildir"* sözü de bir nevi böyledir. Eğer Müslümanlar aldatmaya dayalı ticaret çevirirlerse, imanlarını kemiren bir mikroba bulaşmışlar demektir. Bu mikrop karantinaya alınmaz ve icabına bakılmazsa zamanla onların imanını öldürür. Hem de küfür gibi tehlikeli bir zehirle!

c. Müşteri İhtiyacını Başka Bir Yerden Karşılayabileceğinde Dürüst Ol

Kimi zaman satıcı olarak elinde müşterinin ihtiyacını karşılayacağın bir malın bulunmayabilir. Örneğin, adam bir şey sorar, sende de o şey yoktur. Böylesi bir durumda başka yere gitmesin diye *'Gel abi, şu şey*

---

1. *Tirmizi*
2. *Bilinmelidir ki, Allah ve Rasûlü bir amele çok büyük bir mükâfat vaad etmişse, belli ki o amel haddi zatında çok zordur. Kıyamet günü Peygamberler, sıddıklar ve şehitlerle beraber olmak basit bir şey midir? Elbette ki değil! O hâlde dünyada doğru sözlü ve güvenilir bir tacir olmak ve neticesinde bu büyük mükâfata hak kazanmak gerekir. Birileri 'Ya, doğru ve dürüst bir tacir olmakta ne var ki?' diyebilirler. Ama yalanın, aldatmanın, sahtekârlığın, tefeciliğin ve faizin ayyuka çıktığı şu çağda ticarete atılın da, bir bakın bakalım adalet ve dürüstlük ilkesi üzere ticaret yapmak ne kadar zormuş! Bizler ticaretin içerisinde olan insanlar olarak bu zorlukları görüyor ve Efendimizin bu vaadinin ne anlama geldiğini daha iyi anlıyoruz. Allah hepimizi adil, güvenilir, dürüst ve doğru sözlü esnaflardan kılsın.*
3. *4/Nisa, 29*
4. *Müslim*

de senin işini görür' diyerek aslında gerçek manada ona hitap etmeyen malı adamcağıza tavsiye etmemelisin. Adam senin sakalına ve İslami görünüşüne güvenerek o malı senden alıp, daha sonra arkandan hem sana hem de inancına hakaretler yağdırabilir. Böylesi bir durumda *'Ağabey, aradığın bende yok; ama onu şurada bulabilirsin'* diyerek adamı ihtiyacını asıl karşılayacağı yere yönlendirmeli ve ona yardımcı olmalısın. Bunu yaptığında belki ondan para kazanamayabilirsin; ama ondan kazanacağın daha değerli bir şey var. O da: Adamcağızın sana güveni, itibar etmesi ve seni gözünde değerli bir konuma yükseltmesidir. Bunlar, inan paradan daha değerli şeylerdir. İşte sen bunu yaptığında o adam ihtiyaç duyduğu başka bir şeyde başkalarına değil, ilk olarak sana gelecek ve seni diğer insanlara tercih edecektir. Bu da, tecrübeyle sabittir.

Kısa Vadeli Kazanımlara Takılma!

Şunu hiçbir zaman aklından çıkarma ki, küçük vadedeki kazanımlar gerçek bir kazanım değildir. Asıl kazanım, uzun vadeli kazanımlardır. Sen bu hakikati ticaret hayatında *'serlevha'* yap ve küçük hesaplar peşinde koşuşturarak anlık kârlar elde eden, lakin neticesinde büyük kazanımları kaybeden biri olma!

Şimdi sana dürüstlüğünün neticesinde kısa vadede değil, ama uzun vadede kârlı çıkan iki kimsenin kıssasını anlatacağız. Umarız bu kıssalardan kendine bir pay çıkararak büyük hedeflerin insanı olma yolunda bir adım atarsın.

Bu kıssalardan ilkini Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* anlatmaktadır. Şimdi sözü ona bırakalım. O, şöyle anlatır:

"Geçmiş zamanlarda adamın birisi, birisinden bir tarla satın alır... Satın aldığı tarlada, içerisinde altın bulunan bir küp bulur. Hemen araziyi aldığı adamın yanına giderek durumu anlatır ve:

— (Ben bu arazide altın küpü buldum.) Şimdi şu altınını al; zira ben senden sadece tarlayı satın aldım, altın satın almadım, der.

Tarlanın eski sahibi de:

— Ben sana tarlayı içindekileriyle beraber sattım. (Şu durumda bu altın küpünü alamam), diye duruma itiraz eder.

Aralarındaki bu anlaşmazlık uzayınca bir adamın hakemliğine başvurmaya karar verirler. Hakem olan adam:

— Çocuklarınız var mı, diye sorar.

Adamlardan birisi:

— Benim bir oğlum var, der.

Diğer adam ise:

— Benim de bir kızım var, diye cevap verir.

Bunun üzerine hakem olan kişi:

Şunu hiçbir zaman aklından çıkarma ki, küçük vadedeki kazanımlar gerçek bir kazanım değildir. Asıl kazanım, uzun vadeli kazanımlardır.
Sen bu hakikati ticaret hayatında 'serlevha' yap ve küçük hesaplar peşinde koşuşturarak anlık kârlar elde eden, lakin neticesinde büyük kazanımları kaybeden biri olma!

— Çocuklarınızı birbiriyle evlendirin; bu altınlardan da onlara harcamada bulunun, diyerek olayı çözer." [5]

Görüldüğü üzere hem tarlayı satın alan adam hem de tarlanın eski sahibi sırf dürüstlüklerinin karşılığı olarak çok daha hayırlı bir mükâfatla mükâfatlandırılmışlar ve çocuklarının birbiriyle evlenmesi nimetine mazhar olmalarının yanı sıra, bir de böylesi dürüst bir kimseyle dünür olma şerefine nail olmuşlardır.

Bu kıssada, dürüstlüğünden ödün vermeyenlerin kısa vadeli kârları kaybetseler de uzun vadeli kârları

5. Buhari, Müslim.

kaybetmeyeceklerinin bir delili vardır. Eğer o kimse, satın aldığı tarladaki altın küpünü –caiz olmasına rağmen– hemen sahiplenseydi, hem kızına hayırlı bir damadı bulamayacak hem de kendisi gibi dürüst bir dünüre sahip olamayacaktı. Acele etmedi, kârlı çıktı.

İkinci kıssa ise Hanbelilerin büyük âlimlerinden birisi olan Ebu'l-Vefa İbni Akîl'e *rahimehullah* ait bir kıssadır. Bu kıssada da dürüstlüğün uzun vadede çok hayırlar getirdiğinin pratik bir örneği vardır.

'İbni Akîl, çok engin bir ilme, derin bir anlayışa ve büyük bir azme sahip birisidir. Yazdığı eserlerin 1000 cilde ulaştığı söylenir. Hatta onun 'el-Funûn' adlı farklı ilim dallarında kaleme aldığı bir eseri bulunmaktadır ki, bu eserin 800 cilt civarında olduğu nakledilmiştir.[6]

İşte bu zat, fakir olmasına rağmen hac ibadetini yapmaya niyetlenir ve geze geze Allah'ın evi Kabe'ye gider. Hac farizasını yerine getirdiği sırada, inciden mamul ve 'hayt-ı ahmer'e, yani kırmızı özel bir ipe dizilmiş oldukça değerli bir kolye bulur. Lakin fakir olmasına rağmen onu sahiplenmez. Sonra kolyenin sahibini aramaya koyulur. Ama ne fayda! Sayıları yüz binlere ulaşan insan seli arasında kolyenin sahibi bulmak mümkün değildir. Bunu aramak tıpkı çölde kum tanesi aramak gibi bir şeydir. Fakat İbni Akîl, oldukça değerli olduğu için kolyeyi kaybedenin muhakkak çok üzüleceğini tahmin eder ve bu nedenle sahibini bularak emaneti ehline tevdi etmekte ısrarcı davranır. Öyle ya bunu kaybeden birisi gerçekten de çok üzülürdü; zira bu kolye normal bir kolye değildi. 'Hayt-ı ahmer'e dizilmişti ve incidendi.

İbni Akîl, azmini yitirmemiş ve karşısına kolyenin sahibini çıkarması için dua Allah'a yalvarmıştı. Baktı ki tek başına sahibini bulamayacak, hemen durumu bazı insanlara arz etti ve kolyenin sahibini bulma noktasında kendisine yardımcı olmalarını istedi. Onlar da bir Müslümana yardımcı olmak ve zora düşmüş birisinin sıkıntısını gidermek amacıyla hemen duruma el attılar ve kolyenin sahibini aramaya koyuldular. Aradan kısa bir süre geçmişti ki, arama ekibinden birisi ilerideki yaşlı bir amcanın kolye aradığını duydu. İbni Akîl'e gelerek durumu arz etti ve bu kolyenin muhtemelen o kolye olabileceğini söyledi. İbni Akîl, bunu duyar duymaz hemen adamcağıza doğru gitti. Yanına vardığında baktı ki adamcağız kör! O da her şeyi bırakmış belki de elindeki en değerli sermaye olan o kolyeyi arıyor. Hemen yanına sokuldu ve kolyenin gerçekten ona ait olup-olmadığını tespit etmek amacıyla:

'Amcacığım, bir kolye kaybetmişsin; bana onun vasıflarını anlatır mısın?', dedi.

Adam kolyenin nasıl olduğunu bir bir anlattı. İbni Akîl'in elindeki kolye, işte o kolyeydi! Hemen adamcağıza teslim etti. Adam o kadar sevindi, o kadar sevindi ki İbni Akîl'e ödül olarak 100 dinar vermek istedi. Ama Allah'ın rızasını her şeyin önüne almış olan İbni Akîl, bu teklifi reddedip parayı alamayacağını söyledi. Tüm bu iyiliklerin sadece Allah rızası için yapıldığına şahit olan yaşlı amca, o dürüst insana çok dua etti.

İbni Akîl, hac görevini ifa ettikten sonra memleketi Bağdat'a gitmeden önce Kudüs ve civarındaki âlimleri ziyaret etmeyi, ziyaretlerinin ardından memleketine geçmeyi arzulamıştı. Önce Kudüs'e vardı, orada bir süre kalıp ziyaretlerini gerçekleştirdi. Sonra Şam şehirlerini gezdi ve en sonunda bu şehirlerden olan görkemli diyar Halep'e uğradı. Ancak Halep'e vardığında, zaten az olan parası bütünüyle bitmişti. Açlık ve yorgunluk had safhadaydı ve bunlar nedeniyle bîtap düştü. Orada bir mescide sığındı. Namazını kıldıktan sonra olduğu yere sızdı kaldı. Bir sonraki namazın vakti girmişti. Bu nedenle cemaat mescide geldi. Bir de baktılar ki mescidde bir yabancı! Hâli, oraların adamı olmadığını söylüyordu. Onların gelmesiyle İbni Akîl de uyandı. Kalktı, abdest alıp namaz için tekrar mescide girdi. Lakin ortada düzgün namaz kıldıracak birisi yoktu. Çünkü mescidin imamı, hac farizasını ifa edip memleketine geldikten sonra vefat etmişti. Cemaat her seferinde iyi namaz kıldıran birisini bulmak için namaz öncesi nida ediyor ve bu şekilde imam boşluğunu doldurmaya çalışıyordu. Yine seslendiler:

— Bize kim namaz kıldırır?

Kimseden ses çıkmamıştı. İbni Akîl der ki: Baktım ki kimseden ses çıkmıyor öne doğru çıkarak:

— Ben kıldırabilirim, dedim.

Sonra sözlerine şöyle devam eder: Namazı kıldık. O gün Ramazan ayı girmek üzereydi. Cemaat namazı güzel kıldırdığımı görünce bana:

— Ey yabancı, sen bu ay boyunca bizlere hem normal namazları hem de teravih namazını kıldırsan olur

6. Bkz. Zeylu Tabakâti'l Hanâbile, 1/142.

mu? diye teklifte bulundu. Düşündüm. Hem aç hem yorgun hem de bîtaptım.

— Evet, olabilir, diyerek tekliflerini kabul ettim.

Bir ay süreyle onlara namaz kıldırdıktan sonra cemaat bana yeni bir teklifle geldi. Bu seferki teklif daha farklıydı. Dediler ki:

— Bizim vefat eden imamımızın bir kızı var. Sen de bekârsın. Gel, biz seni onunla evlendirelim ki, bu sayede hem aile sahibi ol hem de bize imam olmaya devam et.

Bu tekliflerini de 'evet' diyerek kabul ettim.

Sonra imamın kızıyla evlendim. Benim ondan bir oğlum oldu. Ama fazla bir süre geçmemişti ki, eşim hastalandı. Hasta yatağında iken boynunda evliliğim süresince hiç görmediğim bir gerdanlık gördüm ve bir anda şaşırarak:

— Bu kimin, dedim.

Eşim:

— Benim, diyerek cevap verdi.

Şaşırmıştım. Çünkü bu gerdanlık benim hacda bulduğum 'hayt-ı ahmer'e dizili olan inci gerdanlıktı! Eşim, şaşkınlığımı görünce olayı anlamak için:

— 'Hayır mı?' diye sordu.

Ben de hacdaki gerdanlık hikâyesini anlattım.

Bunu duyunca eşim ağladı ve:

— Demek o sensin ha! Vallahi babam bana bu olayı anlattı. Hacda gerdanlığı kaybettiğini ve emin bir Müslümanın gerdanlığı bularak babama teslim ettiğini söyledi. Babam o olaydan sonra gözyaşları içerisinde her daim dua eder ve: 'Allah'ım! Benim kızımı bu delikanlı gibi emin ve dürüst birisiyle evlendir.' diye yalvarırdı. Gördüm ki Allah, babamın duasına ziyadesiyle icabet etti. İşte sen o emin adamsın, dedi.

İbni Akîl devamla şöyle der:

Eşim bir süre daha yaşadı, ama fazla geçmeden vefat etti. Ben de oğlumu ve o gerdanlığı miras alarak Halep'ten ayrıldım ve tekrar eski yurdum olan Bağdat'a geldim...'

Evet, emin ve dürüst olmanın insana uzun vadede kazandırdığı kârın boyutlarını ortaya koyan ilginç bir kıssa. Bu kıssanın özünü bizlere *'Siyeru A'lâmi'n Nubelâ'* adlı eserinde İmam Zehebi anlatır. Detayları ise farklı bazı kaynaklardan istifade edilerek nakledilmiştir.

Şimdi beraberce düşünelim: Eğer İbni Akîl *rahimehullah* kısa vadeli hesaplar yapıp bulduğu o kolyeyi kendisine saklasaydı, eşine ve o eşinden doğan kendisi gibi âlim olacak yavrusuna sahip olabilir miydi?

El-cevap: Olamazdı!

İşte bu, dürüstlüğün uzun vadede insana kazandırdığı büyük kârın bir yansımasıdır.

Bu nedenle sen ey tacir kardeşim, sakın ola müşterilerinin elindeki parayı kısa vadeli hesaplarla cebine indirme derdinde olma! Büyük düşün, basiretinle ileriyi gör. Alavere-dalavere ile o an müşterilerinin parasını cebine indirsen bile, bunun müstakbelde sana hayır getirmeyeceğini aklından çıkarma! Ayrıca sen tüm insanlığa tevhidi ulaştırma görevi taşıyacak kadar büyük düşünmeyi ihmal etmemelisin. *'Ya, ticaretle bunun ne alakası var?'* dememeli, işini de bu amaca götüren bir araç kabul etmelisin. Sen, Müslüman ve davetçi bir tacir olarak yaptığın her iyiliği toprağa atılmış bir tohum olarak değerlendirmeli ve asla yaptıklarının yarın karşına çıkmayacağı zeha-

Sen tüm insanlığa tevhidi ulaştırma görevi taşıyacak kadar büyük düşünmeyi ihmal etmemelisin. 'Ya, ticaretle bunun ne alakası var?' dememeli, işini de bu amaca götüren bir araç kabul etmelisin. Sen, Müslüman ve davetçi bir tacir olarak yaptığın her iyiliği toprağa atılmış bir tohum olarak değerlendirmeli ve asla yaptıklarının yarın karşına çıkmayacağı zehabına kapılmamalısın.

bına kapılmamalısın. Sen bir tane bile olsa tohumu toprağa at, onu yeşertip büyütmek O'na aittir. Zira O *subhanehu ve teâlâ*, bazen biri bin yapandır.

◆ ◆ ◆

Emin ve dürüst olmanın zıddı *'hainlik'*tir. Hainlik hakkında çok söz söylemeye gerek yoktur; zira Efendimizin, bu hasleti münafıkların alametlerinden sayması bile ondan sakınmamız için yeterli bir gerekçedir.

"Münafığın alameti üçtür: Konuştuğunda yalan söyler, söz verdiğinde sözünden cayar, kendisine bir şey emanet edildiğinde hıyanet eder." [7]

Müslüman, ticaretinde kaybetse dahi asla eminlik vasfını zedeleyecek eylem ve söylemlerde bulunmaz. Çünkü o bilir ki, hayır ve bereket ancak Allah'ın emirlerine bağlanıp, yasaklarından sakınmakla elde edilir.

15. Ticaretinde 'Doğru Sözlülüğü' Elden Bırakma

Sıdk ehli olmak, yani her daim doğru söyleyip, sadakatle davranıp aleyhinde bile olsa doğruluktan vazgeçmemek bir Müslümanın şu dünyada sahip olabileceği en büyük değerlerdendir. Doğru sözlülük, hayatın her alanı için çok önemlidir. Sadece ticarette değil; aile ilişkilerinde, sosyal birlikteliklerde, arkadaşlıklarda ve bilumum insanlarla olan muamelelerde gerçekten de hayatî öneme sahiptir ve ilişkilerin sağlıklı bir şekilde devam edebilmesinde basite alınmayacak bir yeri vardır. İnsanlar –kendileri bihakkın beceremese de– özü-sözü doğru olan kimselere itibar eder, onları sever, onlara yakın durur ve onları diğer kimselere tercih ederler. İşte bu gibi nedenlerden ötürü doğru sözlü olmanın normal hayatta ve ticaret hayatında çok mühim bir yeri vardır.

Doğru sözlülüğün faziletine dair Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurur:

"Şüphesiz ki (söz ve işteki) doğruluk insanı takvaya iletir. Takva da cennete götürür. Kişi doğru söyleye söyleye Allah katında 'sıddık/doğruluk ehli' diye kaydedilir. Yalancılık ise, insanı fücura/yoldan çıkmaya sürükler. Fücur da cehenneme götürür. Kişi yalan söyleye söyleye Allah katında 'yalancı' diye yazılır." [8]

Bu hadisten, doğruluk ve doğru sözlülük hakkında çıkaracağımız çok önemli nükteler, derunî manalar vardır. Bunları şu şekilde kısaca özetleyebiliriz:

1. Bir insan doğruluğu kendisine esas alıp hayatını hep bu ilke üzere yaşamaya gayret ettiğinde, bu, onu yaşamının diğer alanlarında da hayra yönlendirecektir. Doğru söyleyen insan her söz ve amelinde kaçınılmaz olarak takvalı davranacak, takvalı davranmak da onu daha iyi bir kul hâline getirecektir. İşte hadisimizin *"doğruluk insanı takvaya iletir"* kısmı bunun delilidir.

2. Doğruluk, insanı cennete götüren bir amel olmasının yanı sıra, kişiyi Allah katında *'sıdddıklardan'* kılan bir ameldir aynı zamanda. Peygamber Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurur:

"Doğru sözlü ve güvenilir bir tacir, kıyamet günü Peygamberler, sıddıklar ve şehitlerle beraber olacaktır." [9]

Bilmek gerekir ki, Allah katında *'sıddıklık makamı'*, Peygamberlikten sonraki en üst makamdır. Hatta şehitlik makamı bile derece itibariyle ondan daha alt seviyede kalmaktadır. Bunun delili Rabbimizin şu ayetidir:

"Kim Allah'a ve Rasûl'e itaat ederse işte onlar, Allah'ın kendilerine nimetler ihsan ettiği Peygamberler, sıddıklar, şehitler ve salihlerle beraber olacaklardır. Bunlar ne güzel arkadaştırlar!" [10]

Görüldüğü üzere bu ayette Rabbimiz, kendisine ve Rasûlü'ne itaat edenleri ahirette iyi kimselerle beraber olma şerefiyle ödüllendireceğini vadetmiş ve bu noktada önce Peygamberleri, sonra sıddıkları, sonra şehitleri, sonra da salih kimseleri zikretmiştir. Bu sıralamayı baz aldığımızda hangi makamın diğer makama nispetle daha üstün olduğunu rahatlıkla anlayabiliriz.

İşte, her daim doğruluk ilkesiyle hareket edip hayatlarını *'sıdk'* üzere inşa edenler, şehitlerden bile üstün bir konuma erişecek ve Ebu Bekir'in *radı-*

7. *Buhari, Müslim.*

8. *Buhari, Müslim.*

9. *Tirmizi*

10. *4/Nisa, 69*

Alışverişin bereketli olması, çok para kazanılması demek değildir. Bereket; alışverişin faydasının çok olması ve her iki tarafa da hayırlar getirmesidir.

yallahu anh imamlık ettiği sıddıkiyet makamına nail olma şerefine hak kazanacaklardır. Belki yıllardır şehadet aşkıyla yanıyor, ama bir türlü şehit olamıyorsundur. Üzülme! Şayet hayatını doğruluk ilkesine göre yaşamaya çalışırsan, o zaman şehitlikten bile üstün bir makam olan sıddıkiyet makamı seni beklemektedir. Acaba Ebu Bekir'le *radıyallahu anh* aynı konumda olmak seni sevindirmez mi?

3. Bir iyilik başka bir iyiliği, hayırlı bir amel başka salih bir ameli doğurur. Buna mukabil bir kötülük başka bir kötülüğü, şer bir amel de başka kötü bir ameli meydana getirir. Bu, kaçınılmaz olarak böyledir. Buna göre eğer sen doğru sözlülüğü kendine prensip edinir ve her daim sadakatle amel etmeye çalışırsan, bu zorunlu olarak seni takvaya, yani hayatın diğer alanlarında da Allah'ın razı olacağı amelleri yapmaya iletecektir. Buna mukabil eğer sen yalanı kendine prensip edinir ve sürekli yalan eksenli bir hayat yaşamaya çalışırsan, bu da seni fücura, yani hayatın diğer alanlarında da Allah'ın asla razı olmayacağı günahları işlemeye sevk edecektir. Bu nedenle bazı gafillerin dediği gibi asla ve asla *'Bir kereden ne olacak ki?'* dememelisin. Doğru söz, –bir kere bile olsa– insanı ikinci bir iyiliğe, yalan söz de –bir kere bile olsa– insanı ikinci bir kötülüğe sevk edecektir.

Tacirlerin doğru söylemesi ve ticaretlerini doğruluk esası üzere icra etmesi aslında kendi menfaatlerinedir; çünkü doğruluk beraberinde hayır ve bereket getirir. Peygamberimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* doğruluğun bereket getireceğini şu sözüyle ifade etmiştir:

"Alışveriş yapanlar, birbirlerinden ayrılmadıkça (akdi bozma hususunda) muhayyerdirler. Eğer doğru söyler ve (açıklanması gereken şeyleri) beyan ederlerse, bu alışverişleri her ikisi hakkında da bereketli kılınır. Gerçeği gizler ve yalan söylerlerse, alışverişlerinin bereketi usul usul yok edilir." [11]

Ticaret hakkında söz söyleyen âlimlerimiz, bu hadisten hareketle ticarette doğru sözlülüğün bereket, yalanın ise bereketsizlik getireceğini istidlal etmişleridir. Ve yine âlimlerimiz bu hadisteki vaat ve vaidin, hem alıcıyı hem de satıcıyı kapsadığını, bu nedenle sadece satıcının değil, alıcının da doğru söylemekle mükellef olduğunu ifade etmişlerdir.

Alışveriş yapanların doğru söylemeleri fiyat, malın kalitesi, ödeme şekli gibi her iki tarafı da ilgilendiren hususların hepsine şamildir. Hadiste geçen *'beyan etmek'*ten maksat da, satılan eşyanın kusurunun olduğu gibi eksiksiz açıklanmasıdır. Alışverişin bereketli olması, çok para kazanılması demek değildir. Bereket; alışverişin faydasının çok olması ve her iki tarafa da hayırlar getirmesidir.

Ticarette doğru sözlü olmak ve sıdk ile hareket etmek insanı kıyamet günü kötü bir dirilişten engeller. Rufaa *radıyallahu anh* anlatır:

"Kendisi bir gün Peygamberimiz ile birlikte namaz kılmak üzere musallaya çıkmıştı. Peygamberimiz insanların alışveriş yaptıklarını gördü ve onlara:

'Ey tacirler topluluğu!' diye seslendi.

Bunu duyan tacirler, hemen Rasûlullah'a icabet ederek başlarını kaldırdılar ve ona bakmaya başladılar. Bunun üzerine Rasûlullah şöyle buyurdu:

'Şüphesiz ki tacirler, kıyamet gününde facirler olarak diriltileceklerdir. Ancak takva ile hareket eden ve doğru sözlü olanlar bundan müstesnadır.' " [12]

11. Buhari, Müslim.
12. Tirmizi

Müslüman, ticaretinde zarar da etse, bütün kazancını da kaybetse asla yalana başvurmaz. Dünyayı bir kefeye koysalar, yine de Allah'ın haram kıldığı bu kötü haslete tevessül etmez. Onun için doğruluk esas olduğundan dolayı yalandan son derece sakınır.

Bu hadise göre takva ve doğru sözlülük vasfını kendisinde bulunduran kimseler hariç tüm ticaret ehli, dünyada ticaret çevirirken yaptıkları hatalar nedeniyle günahkâr kimseler olarak haşredilecektir. Ama bu iki vasfa sahip olan tacirler, kötü bir dirilişten muhafaza edilecek ve Allah'a facir değil, adaletli bir tacir olarak gideceklerdir.

Senedi tartışmalı olan bir rivayette de Efendimiz *sallallahu aleyhi ve sellem* doğru sözlülük, eminlik, sözde durma ve aldatmama gibi güzel vasıflara sahip olan tacirlerin helal kazanç elde eden kimseler olduğunu ifade ederek şöyle buyurmuştur:

"En helal kazanç; konuştuklarında doğru söyleyen, emanet aldıklarında ihanet etmeyen, söz verdiklerinde caymayan, satın aldıklarında kınamayan, sattıklarında (mallarını) aşırı övmeyen, borçlandıklarında borçlarını geciktirmeyen ve alacaklı olduklarında zora sokmayan tacirlerin kazancıdır." [13]

Ticarette doğru sözlü olmak zikrettiğimiz bunca faziletinin yanı sıra, aynı zamanda insanların sana bakışını da etkileyen bir husustur. İnsanlar senin doğru sözlülüğün, dürüstlüğün ve ahlakın hakkında iyi bir kanıya sahip olduklarında bundan etkilenip *'bu ne kadar güzel bir insan!'* diyerek senin itikadına dair söylemiş olduğun sözleri de dikkate alırlar.

Sütçülük yapan bir kardeşimiz vardı. Bu kardeşimiz bizim de beğendiğimiz birçok güzel vasıflara sahipti. Sözünde durur, aldatma yapmaz, karşı tarafa güven verir ve genel anlamda İslam'ın emrettiği şekilde bir hayat sürerdi. Ticareti de böyleydi. Bu kardeşimiz, mandıracılıkla uğraşan birisine yıllardır süt verirmiş. Adam artık kendisine o kadar güvenmiş, o kadar güvenmiş ki sütü kendisi tartmaz, ağabey tartıp ne derse ona inanırmış. Aynı zamanda bu ağabey o mandıracıya inancını da anlatır ve bunun üzerinde uzun uzun konuşurlarmış. Günün birinde bu ağabey, takibata uğramış ve polis tarafından gittiği her yer kayıt altına alınmaya başlamış. Polis, onun toplumdan tecrit edip popülaritesini yok etmek için süt verdiği esnafları gezmeye ve onun aleyhinde konuşmaya koyulmuş. Tabi bu mandıracıya da gelmişler ve:

— Kardeşim, bu adamdan süt almayı bırak; çünkü bu adam senin Müslüman olduğuna inanmıyor. Bu adam şöyledir, bu adam böyledir... diyerek bin bir türlü yalan ve iftirayla abi hakkında karalama yapmaya çalışmışlar.

Mandıracı, polisleri dinlemiş ve:

— Siz ne diyorsunuz kardeşim! Ben bu adamla yıllardır çalışırım, daha bir kere olsun yalanına ve aldatmasına şahit olmadım. Birçok süt satıcısı gördüm, genelde hileli yollara başvuruyorlardı. Bu adam ise o kadar dürüst ki, ben ona güvendiğimden dolayı terazi bile tutmuyor, onun söylediğine aynen itibar ediyorum. Ne yapayım beni Müslüman görmemesi onun inancıdır. Ben bu konuda da samimiyetle hareket ettiğine inanıyorum. Ben asla onla olan ticaretimi bozamam, diyerek adamları paylamış ve adamlar çekip gitmek zorunda kalmışlar.

İşte doğru sözlü olmak ve insanları sadakatine inandırmak bu kadar hayırlı ve bereketli sonuçlar doğurur. Sen de bu ahlakı hayatının temel ilkesi hâline getirerek insanların akide ve inancına güzel bir gözle bakmasını sağlayabilir, onları tevhide girdiremesen de en azından düşmanlıklarından emin olmuş olursun. Bu da azımsanmayacak kadar önemli bir husustur.

13. *Beyhaki*

Madâ bin İsa şöyle der:

'İbrahim bin Ethem, arkadaşlarını çok namaz veya çok oruçla geçmedi; lakin onları doğruluğu ve cömertliğiyle geçti.' [14]

Doğru sözlü olmanın zıddı yalancılıktır. Yalancılık hakkında bilmem çok söz söylemeye hacet var mı? Efendimizin *sallallahu aleyhi ve sellem* bu hasleti münafıkların alametlerinden sayması bile ondan alabildiğine uzak durmamız için yeterli bir sebeptir. Müslüman, ticaretinde zarar da etse, bütün kazancını da kaybetse asla yalana başvurmaz. Dünyayı bir kefeye koysalar, yine de Allah'ın haram kıldığı bu kötü haslete tevessül etmez. Onun için doğruluk esas olduğundan dolayı yalandan son derece sakınır. Seleften Mansur bin Mutemir'in *rahimehullah* şöyle dediği nakledilmiştir: *'İçerisinde helaki görseniz bile doğruluktan vazgeçmeyin; çünkü kurtuluş ondadır. İçinde kurtuluşu görseniz bile yalandan sakının; çünkü helak ondadır.'* [15]

Sen ticaretinde kaybedeceğini, zarara uğrayacağını ve fakir düşeceğini bilsen bile asla yalana tevessül etme; doğruluğu ilke edinerek dilini hep hak söz söylemeye alıştır. Bil ki bu eninde sonunda sana hayrı getirecektir.

Doğru Sözlü Olduğunda Ödülün Ne?

Doğru sözlü olanlara Allah kıyamet günü çok büyük ödüller verecektir. Bu ödüllerin başında ebedî cennet gelmektedir. Ardından ise Allah'ın rıza ve hoşnutluğu... Rabbimiz bu gerçeği Maide suresinde anlatır. Şimdi gel, şu ayeti tane tane okuyarak birazcık üzerinde düşün.

"Allah şöyle buyuracaktır: Bu (gün), doğrulara, doğruluklarının fayda vereceği gündür. Onlara içinde ebedî kalacakları, zemininden ırmaklar akan cennetler vardır. Allah onlardan razı olmuştur, onlar da O'ndan razı olmuşlardır. İşte büyük kurtuluş ve kazanç budur." [16]

İşte kardeşim doğru sözlü olmak böylesine güzel sonuçlar doğuran önemli bir konudur. Sen Müslüman bir tacir olarak mutlaka bu vasıfla muttasıf olmalı ve malını satarken, malını överken, malının kusurlarını anlatırken, müşterine söz verirken, borcunu öderken... doğru söyleyerek Allah katındaki bu ödülleri kazanmaya namzet olduğunu ispat etmeye çalıştığın gibi, ayrıca kullara karşı sıdk görevini de ifa etmelisin. Sen böyle olduğunda hem ticaretinin bereketini görecek hem de insanların senin akidene inanmasının zeminini hazırlamış olacaksın.

Allah bizi ve seni özü-sözü doğru olan sadık ve sıddık kullarından eylesin.

◆ ◆ ◆

Bir sonraki yazımızda buluşmak dileğiyle, fî emânillâh...

14. *Tehzibu'l Hilye, 2/478*
15. *İbni Ebi'd Dünya, Makârimu'l Ahlak, 133.*
16. *5/Maide, 119*

Nifak Lideri'nin Ölümü Üzerine Birkaç Düşünce

Özcan YILDIRIM
ozcanyildirim@tevhiddergisi.net

Cemaatlerin tasarruflarını işin merkezinde olmayan kimselerin anlaması çok zor olabilir. Burada asıl tutum, güven ilkesinin kişide oluştuktan sonra teslimiyetçi olmaya gayret göstermesidir. Allah en doğrusunu bilir.

Allah'a hamd, Rasûlü'ne salât ve selam olsun...

Bu ayki yazımızda geçen ay bir kısmına değindiğimiz Abdullah bin Ubeyy'in ölüm hâdisesine birkaç yönden daha değinmeye devam edeceğiz inşallah.

3. Cemaatin Tasarrufları Anlaşılmadığında Acele Etmemek Gerekir

Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* tüm kötülük ve nifakına rağmen İbni Ubeyy'in cenaze namazını kılması, kendisinin pak siretindeki en dikkat çekici hâdiselerden biri olmuştur. Vahyin biricik rehberi olan Allah Rasûlü o gün sahabesi tarafından dahi anlaşılmayan bir eylemde bulunmuştu.

Yıllarca İslam davasının önünde açmadık hendek, koymadık engel bırakmayan ve o gün toplumun kangreni olmuş İbni Ubeyy ve ihanet hareketine karşı bu denli onları taltif edecek bir eylemi kimse anlayamamıştı. Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* ona gömleğini vermiş ve cenaze namazını kılmıştı. Ayrıca bunu asla sindiremeyen Ömer'in *radıyallahu anh* söylemlerine karşın yine de bu eylemini sürdürmüştü.

Peki bunun hikmeti ne idi? Allah Rasûlü bunu neden yapmıştı? Allah Rasûlü'nün gömleğini İbni Ubeyy'e vermesine ilişkin bazı görüşler öne sürülmüştür.

'Peygamberin gömleğini Abdullah için vermesinin sebebi hususunda farklı görüşler vardır. Bir görüşe göre Peygamberin gömleğini veriş sebebi şudur: Abdullah, Peygamberin amcası Abbas'a Bedir günü kendi gömleğini vermişti. Şöyle ki, Abbas, önceden de geçtiği üzere Bedir günü esir alınınca,

elbisesi alınmış, Peygamber de onu bu hâliyle gördüğünden ona acımıştı. Ona verilmek üzere bir gömlek istediyse de ona uygun gelecek büyüklükte Abdullah'ın gömleğinden başka bir gömlek bulunamadı. Çünkü, boyları birbirlerine yakındı. İşte Peygambere kendi gömleğini vermek suretiyle dünya hayatında kendisindeki bir hakkı kaldırmak istemişti. Ta ki, ahirette onunla mükâfat olarak karşılığını vermesi gereken bir iyiliği bulunduğu hâlde karşılaşmasın.

Şöyle de açıklanmıştır: Peygamber onun oğluna ikramda bulunmak, ihtiyacını iyilikle karşılamak ve gönlünü hoş etmek için gömleğini vermiştir. Ancak, birinci görüş daha sahih olup, Buhari bunu Cabir bin Abdullah'tan rivayet etmiştir. Cabir dedi ki:

'Bedir gününde esirler getirildi. Abbas da üzerinde elbise (gömlek) olmadığı hâlde esirler arasında getirilince, Peygamber onun için bir gömlek istedi. Abdullah bin Ubey'in gömleğinin ona uygun geldiğini gördüler. Bunun üzerine Peygamber o gömleği ona (Abbas'a) verdi. İşte Peygamber kendi gömleğini ona (Abdullah bin Ubey'e) bunun için çıkarıp verdi.' [1]

Hadis-i şerifte Peygamberin şöyle buyurduğu kaydedilmektedir: 'Benim bu gömleğimin Allah'a karşı ona hiçbir faydası olmaz. Bununla birlikte benim bu işim dolayısıyla kavmimden bin kişinin İslam'a gireceğini ümit ederim.' Evet, bazı rivayetlerde "kavmimden" denilmekte, bununla da Araplar arasındaki münafıkları kastetmektedir. Sahih olan ise, Peygamberin: 'Onun kavminden bir takım kimseler' dediğidir.[2] *İbni İshak'ın Meğazisi ile kimi tefsir kitaplarında da şöyle denmektedir: Rasûlullah'ın bu davranışı dolayısıyla Hazreclilerden bin kişi Müslüman olup tevbe etti.'* [3]

Ulemanın açıkladığı üzere Allah Rasûlü'nün İbni Ubeyy'in oğlu Abdullah'a gömleğini ricası üzerine vermesi, Abdullah'ın gönlünü razı etmektir. Çünkü babası nifak lideri olsa da kendisinin samimiyeti ortada idi. Ben-i Mustalik dönüşü sarf ettiği sözlerden ötürü babasını Medine'ye sokmama isteği bunun açık bir örneğiydi.

Ya da bu durum yukarıdaki nakilde de görüldüğü üzere amcası Abbas'a verdiği gömleğin bir karşılığı idi.

1. *Buhari*
2. *Vahidi, Esbab-ı Nüzul*
3. *Kurtubi*

Bu iki yaklaşımın yanında şunu dememememiz de mümkündür: Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* ortaya koyduğu bu eylem, o zaman çok belirgin olmasa da sonrasında daha iyi anlaşılır olmuştur. Ayrıca Allah Rasûlü'nün İbni Ubeyy'e gömleğini vermesi ve cenaze namazını kılmasının sebebi sorulduğunda, şöyle bir açıklama getirmişti:

"Gömleğim ve onun üzerine kıldığım namazım, kendisini Allah'tan gelecek azaptan kurtarmayacaktır. Fakat ben, bu sayede onun kavminden bir kişinin Müslüman olmasını (nifaktan kurtulmasını) umuyorum." [4]

O an anlaşılmayan bir durum sonrasında ümmetin baş ağrısı olan bir hareketin temellerinin yıkılmasına sebebiyet vermiş ve bine yakın kişinin İslam'a girdiği rivayet edilmiştir.

Buraya şunu not olarak düşmekte de yarar var:

Allah Rasûlü Mescid-i Dırar'da namaz kılma teklifini kabul edip namaz kılmak üzere iken Allah tarafından uyarılmıştı. Sonuç olarak da bu eylem başlamadan son bulmuştu.

Fakat Allah *subhanehu ve teâlâ*, bu olayda Allah Rasûlü niyetlendiği hâlde onu fiilin öncesinde değil, sonrasında ikaz etmiştir.

Bu durum dahi, burada ince ve hassas hikmetlerin olduğuna işaret etmektedir. İslami bir cemaat, *'müteğayyirat'* dediğimiz kişiden kişiye göre değişebilecek konularda bir tasarrufta bulunduğunda -o camiaya mensup olsun olmasın- kişiler o tasarrufu anlamayabilirler. Hatta tam zıddı bir reaksiyon gösterip, yapılanın yanlış olduğu kanaatine varabilirler. Fakat olaylar hakkında aceleci davranmamak ve peşin hükümcü olmamak ortaya konulacak en güzel davranış şeklidir. Endişeler makul bir şekilde dile getirilebilir, fakat bu, kanaat şekline dönüşmemelidi**r. Dile getirilen endişelerin ileride oluşması hâlinde bile kişinin *'ben demiştim'* bataklığına saplanmaması gerekir.** Çünkü o anda belki o tasarrufun yapılması elzemdir fakat bunu kişi vakıanın içerisinde olmadığı için ya da olaya tek yönüyle baktığı için bu düşüncenin ortaya çıktığını idrak etmemiştir.

Bunları teorik olarak kelimelere dökmek belki konuyu anlaşılır hâle getirmeyecektir. Fakat sahadaki

4. *Taberi*

tecrübeli şahsiyetlerden görerek, yaşayarak bu söylenenler bir vücut hâline gelebilecektir.

Ezcümle, cemaatlerin tasarruflarını işin merkezinde olmayan kimselerin anlaması çok zor olabilir. Burada asıl tutum, güven ilkesinin kişide oluştuktan sonra teslimiyetçi olmaya gayret göstermesidir. Allah en doğrusunu bilir.

4. Davetin Maslahatını Göz Önünde Bulundurmak Gerekir

Cabir diyor ki:

"Biz, bir gazvede Rasûlullah ile beraberdik. Muhacirlerden bir adam ensardan birinin arkasına bir tekme vurdu. Ensardan olan kişi 'Ey ensar neredesiniz?' diye yardım istedi. Muhacirlerden olan bir kişi de: 'Ey muhacirler neredesiniz?' diye yardım istedi. Rasûlullah bunları duydu ve dedi ki:

—Nedir bu cahiliyet çağırısı? Dediler ki:

— Ey Allah'ın Rasûlü, muhacirlerden biri, ensardan birinin arkasına vurdu.

Bunun üzerine Rasûlullah:

— Bırakın bu çeşitli davaları, bu davalar kokmuş davalardır, buyurdu.

Abdullah bin Ubeyy bin Selül bunu işitti ve: 'Bunu yaptılar ha?' Allah'a yemin olsun ki eğer Medine'ye dönecek olursak en şerefli olanlar en zelil olanları oradan çıkaracaktır.' dedi. Ubeyy'in bu sözleri Rasûlullah'a ulaştı. Bunun üzerine Ömer ayağa kalktı ve: 'Ey Allah'ın Rasûlü, bırak beni de şu münafığın boynunu vurayım.' dedi. Bunun üzerine Rasûlullah şöyle buyurdu: 'Bırak onun yakasını. İnsanlar: 'Muhammed, ashabını öldürüyor.' demesinler.' Cabir diyor ki: 'Muhacirler Medine'ye geldikleri zaman ensar, muhacirlerden daha çok idiler. Fakat daha sonra muhacirler ensardan daha fazla oldular." [5]

İbni Ubeyy'in oğlu Abdullah, Rasûlullah'a *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle bir müracaatta bulundu:

"Ey Allah'ın Rasûlü! Abdullah bin Ubeyy öldürülecekse, onu ben üstleneyim; korkarım ki, öldürmeyi benden başkasına emredersin de nefsim, babam Abdullah bin Ubeyy'in katilinin halk arasında gezip dolaştığını görmeye beni bırakmaz, tahammül edemez de bir mümini öldürmüş olurum."

İbni Ubeyy'in oğlu Abdullah'ın bu sözlerine karşılık Rasûlullah'ın verdiği cevap oldukça ilginçtir:

"Hayır! Ona yumuşak davranırız. Aramızda yaşadığı sürece, onunla iyi geçiniriz, iyi arkadaşlık yaparız." [6]

Daha önce de aktardığımız bu hâdiseden de görüldüğü üzere Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* İbni Ubeyy'i kendi çocuğuna dahi öldürtebilecek iken ve buna da imkân varken öldürtmedi. Çünkü bu durumu insanlar anlayamayacak ve davetten yüz çevireceklerdi.

Allah Rasûlü bu şahsa ve onun zeyli olan avenesine tam on yıla yakın sabretti. Sonunda onun sinsi emellerinden kendi cemaatini muhafaza etmeyi bildi. İşte Allah Rasûlü'nü en büyük davetçi yapan da bu idi. İçlerinde olan düşmanın hamlelerini sakin ve tereyağından kıl çekercesine uzaklaştırdı.

Bu durum bizim açımızdan oldukça önem arz etmektedir. Bizler yeryüzünde Allah'ın şahitleriyiz ve dini ikame ederken bu tip durumları göz önünde bulundurmalıyız. Kendi arzularımıza ve hevamıza uyacak veya teskin olacağız diye keskin hamlelerde bulunmak zorunda değiliz. Karşımızdakiler bir hareketi baltalamak için elinden gelen bütün sinsi tuzakları yapsalar da şer meclislerini oluşturup bir yapıya kendince cerahat yapsa da bize düşen bu konuda teenni ile hareket etmektir.

Bugün topluma davet yapan insanlar, davete muhatap olan yeni kitleleri göz önünde bulundurarak adım atmak zorundadırlar. Aksi hâlde sinek kadar değeri olmayan insanlar için uğruna harcadıkları mesailerinin boşa gitmesi, vahyin şahitliği ile sabit olan münafık karakterli insanlar yüzünden mehteran takımı gibi iki ileri-bir geri yapma durumunda kalacakları aşikardır.

Rabbim nifak ve nifaktan nasibi olanların şerrinden bu ümmeti uzak tutsun.

"Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun" duamız ile...

---

5. *Buhari*

6. *İbni Hişam, Taberi.*

Kıssadan Hisse

Büyüdüğümde Ben de Senin Gibi Olmak İstiyorum Baba!

Bir gün, çocuğum doğdu. O dünyaya geldiğinde, yetişmem gereken uçaklar ve ödenmesi gereken faturalarla meşguldüm.

Ben uzaklardayken yürümeyi öğrendi; konuşmayı da öyle.

Ve biraz büyüdüğünde, *'Senin gibi olmak istiyorum baba'* demeye başladı. *'Ben de büyüyünce senin gibi olacağım.'*

İşyerine telefon açıp, *'Baba, eve ne zaman geleceksin?'* diye sorardı iki de bir. *'Ne zaman geleceğimi bilmiyorum oğlum. Ama geldiğimde birlikte güzel bir vakit geçireceğimizden emin olabilirsin.'*

Yıllarca öyle geçip gitti. Oğlum on yaşına geldi. Ona güzel bir top aldım. *'Top için teşekkürler baba.'* dedi. *'Haydi oynayalım.'*

'Bu hafta sonu, tamamlamam gereken işler var' dedim. *'Bugün olmaz, haftaya, tamam mı?'*, *'Tamam'* dedi, fakat yüzündeki gülümseme eksilmedi. *'Büyüyünce baba'* dedi, *'Ben de senin gibi olmak istiyorum.'*

Yıllar öyle geçip gitti. Oğlum önce ilkokuldan, sonra liseden, sonra üniversiteden mezun oldu. Bu durumda, başka birçok baba gibi benim de söylemem gereken birçok şey vardı. *'Seninle gurur duyuyorum oğlum'* dedim. *'Gel, şöyle biraz oturalım; sana diyeceklerim var.'* Başını salladı ve gülümseyerek: *'Arkadaşlara sözüm var baba'* dedi. *'Sen arabanın anahtarlarını verebilir misin bana? Sonra görüşürüz, oldu mu?'*

Yıllar öyle geçip gitti. Emekli oldum. Artık bol bol vaktim vardı. Oğlum ise başka bir şehirde iyi bir iş bulmuştu, orada yaşıyordu. Bir gün ona telefon ettim: *'Eğer sence de uygunsa, hafta sonu buraya gel de hasret giderelim.'* dedim.

'Sevinirim baba' dedi. *'Bir bakayım, müsait bir vakit bulabilirsem, gelirim. Ama şu sıralar işlerim çok yoğun. Fakat seninle görüşmeyi ben de istiyorum, baba.'*

'Peki, ne zaman gelirsin oğlum?'

'Ne zaman olur bilmiyorum, baba. Şimdi bir iş görüşmem var, ona yetişmem gerek. Sonra ararım seni. Geldiğimde birlikte güzel vakit geçireceğimizden emin olabilirsin.'

Ve telefonu kapattığımda, oğlumun çocukluk hayalini gerçekleştirdiğini anladım. Çocukluk hayalini gerçekleştirdiğini... Örnek aldığı babasına benzediğini... Büyüyünce tıpkı babası gibi olduğunu...

Çocuğunu İhmal Eden Babalara İthaf Olunur...

Ömer ve Hamza'nın *radıyallahu anhuma* Müslüman Olmaları

Enes YELGÜN
enesyelgun@tevhiddergisi.net

Bizler hem öncü hem de tabii olarak bu hakikati her zaman hatırımızda tutmalı ve davayı bir sonraki nesle kazanımlarla beraber devredebilmek, Allah katında derecelerimizi yükseltmek ve sonraki davetçiler arasında hayırla yad edilip örnek alınmak için azimetlere yapışmalıyız.

Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'a; salât ve selam, O'nun Rasûlü'ne olsun.

İslam daveti günden güne yayılıyor, Mekke'nin en önemli meclislerinde gündemin ilk sırasını meşgul etmeyi sürdürüyordu. Toplumun her tabakasından insanlar, Allah Rasûlü'nün çağrısına icabet etmeye devam ediyorlardı. Elbette sünnetullahın bir gereği olarak davete kulak verenler genellikle toplumda ikinci sınıf insan muamelesi gören kişilerdi. Ancak arada Ebu Bekir, Osman *radıyallahu anhuma* gibi sahabeler de İslam ile izzet buluyorlardı.

Bu yazımızda da İslam ile şereflenmeleri Müslümanlar için bir devrim niteliğinde olan iki önemli şahsiyetin kıssalarını anlatmaya çalışacağız.

'Ömer'in kız kardeşi Fatıma binti el-Hattab ve kocası Said bin Zeyd Müslüman olmuşlardı. Bunlar Müslüman olduklarını Ömer'den gizliyorlardı.

Nuaym bin Abdullah en-Nahham (Beni Adiyy bin Ka'b'den bir kişidir) Müslüman olmuştu ve bu kişi de İslam'a girdiğini kavminden korktuğundan dolayı gizliyordu. Habbab bin el-Eret, Fatıma binti el-Hattab'a gidip geldikçe ona Kur'an okurdu.

Bir gün Ömer kılıcını kuşanarak, Rasûlullah ve ashabından bazı kimselerle karşılaşıp onlarla dövüşme isteğiyle evden dışarı çıktı. Zira kendisine Müslümanların Safa yanında bir evde toplandığı haber verilmişti. Toplanan Müslümanlar erkek ve kadın olarak yaklaşık kırk kişi idi. Burada Rasûlullah ile birlikte amcası Hamza bin Abdulmuttalib, Ebu Bekir es-Sıddık, Ali bin Ebi Talib ve Müslümanlardan bir takım bulunmakta idi. Buradakiler, Ha-

beşistan topraklarına hicret etmeyip Rasûlullah ile birlikte Mekke'de kalan kimselerdendi. Yolda Nuaym bin Abdullah, Ömer'e rastladı. Ona dedi ki:

— Ey Ömer! Nereye gidiyorsun?

Ömer de:

— Sabii (dinini değiştiren) Muhammed'e gidiyorum. O Kureyş'in düzenini bozdu. Onların hepsini akılsızlıkla itham etti. Ve Kureyş'in dinini ayıpladı. İlahlarını kötüledi. İşte bunun için onu öldüreceğim.

Nuaym:

— Vallahi ey Ömer! Nefsin seni kandırmıştır. Sen Muhammed'i öldürürsen Ben-i Abd-i Menaf'ın sana yeryüzünde yaşama hakkı tanıyacağını mı zannediyorsun? Sen kendi ailene git de onları düzeltmeye bak.

Ömer:

— Ailemden kimdir o kişiler?

Nuaym:

— Enişten ve amcanın oğlu Said bin Zeyd bin Amr ve kız kardeşin Fatıma binti el-Hattab'dır. Vallahi onlar Müslüman olup Muhammed'in dinine tâbi oldular. Sana düşen Muhammed'i bırakıp onlara gitmendir.

Bunun üzerine Ömer, kız kardeşi ve eniştesinin evine yöneldi. Bu sırada onların evinde Habbab bin el-Eret bulunmaktaydı. Yanında ise onlara okumakta olduğu, içinde Taha suresi bulunan bir sahife vardı. Dışarıdan Ömer'in ses ve hareketlerini işittikleri zaman Habbab evin küçük bir odasına saklandı. Fatıma binti el-Hattab sahifeyi alıp uyluğunun altına koydu. Fakat Ömer eve yaklaşırken Habbab'ın onlara okuduğu şeyi işitmişti. Eve girdiğinde şöyle dedi:

— İşitmiş olduğum o anlaşılmayan şey nedir?

Onlar da:

— Sen bir şey işitmiş değilsin.

Ömer:

— Hayır Vallahi! Duydum ki, siz Muhammed ve onun dinine tâbi olmuşsunuz, derdemez eniştesi Said bin Zeyd'i kuvvetlice yakaladı. Bunu gören kız kardeşi Fatıma binti el-Hattab onu kocasından uzaklaştırmak için üzerine yürüdü. Bu defa Ömer kız kardeşine vurdu ve kafasını yardı. Bunu yapınca kız kardeşi ve eniştesi ona şöyle dediler:

— Evet Müslüman olduk. Allah'a ve Rasûlü'ne iman ettik. Elinden geleni, aklından geçeni yap.

Ömer kız kardeşinden akan kanı görünce yaptığına pişman oldu ve:

— Biraz önce okuduğunuzu işittiğim sahifeyi bana ver de Muhammed'in getirdiği o şeye bir bakayım.

Ömer'in bu sözüne kız kardeşi şöyle cevap verdi:

— Biz senin o sahifeye bir şey yapmandan korkuyoruz.

Ömer:

— Benden korkma, dedi ve o sahifeyi okuduktan sonra geri vereceğine dair ilahlarına yemin etti. Bunu söylediğinde kız kardeşi onun İslam'a girmesini umarak dedi ki:

— Ey kardeşim! Sen necissin. Şirk üzeresin. Oysa bu sahifeye temizlenmiş kimseden başkası el süremez.

Bunun üzerine Ömer kalktı ve gusletti. Kız kardeşi de ona sahifeyi verdi. Surenin baş taraflarını okuduğunda:

— Bu ne güzel ve kerim bir kelâmdır, dedi.

Sonra kız kardeşi ve eniştesine:

Ömer, kız kardeşi ve eniştesinin evine yöneldi. Bu sırada onların evinde Habbab bin el-Eret bulunmaktaydı. Yanında ise onlara okumakta olduğu, içinde Taha suresi bulunan bir sahife vardı. Dışarıdan Ömer'in ses ve hareketlerini işittikleri zaman Habbab evin küçük bir odasına saklandı.

— Nasıl Müslüman olunur, diye sordu.

Onlar da:

— Allah'tan başka ibadete layık ilah olmadığına, Muhammed'in O'nun kulu ve Rasûlü olduğuna şehadet edeceksin. Lat ve Uzza gibi put ve tağutları inkar edeceksin, cevabını verdiler. Bunun üzerine Ömer Müslüman oldu.' [1]

Ruhsatları Terk Edip Azimete Yapışmak Davayı Yüceltir

Allah'ın dinini insanlara ulaştırmak ve İslam'ı hayata hakim kılmak birçok zorluğu da beraberinde getirmektedir. Müslüman, hayatı boyunca kendisini hak yoldan alıkoyacak birçok engel ile karşılaşmaktadır. Allah kimseye gücünden fazlasını yüklemeyeceği için kullarına çeşitli kolaylıklar tanımıştır. Bunlara ruhsatlar diyebiliriz. Kişi dilerse bu ruhsatlara yapışır dilerse de azimetleri tercih eder.

Dinde ruhsatların varlığı ile beraber şu hakikat de İslam tarihi boyunca sürekli olarak karşımıza çıkmaktadır.

'Ruhsatları terk edip azimete sarılmak davayı büyütür.'

Bu kaidenin en güzel örneği ise sahabedir. Onlar karşılaştıkları ve insan gücünü zorlayan onlarca hâdisede azimeti tercih etmişler, böylece tevhid davasının unutulmazları arasına girmişlerdir.

Allah ve Peygamberi geçmiş ümmetlerden birçok hayırlı örneği bizlere haber vermiştir. Bunların ortak özelliklerinden birisi de ruhsatlara değil de azimetlere yapışmalarıdır.

Elbette sahabe ve benzeri örnekleri bu seviyeye ulaştıran başta imanları olmak üzere birçok etken vardır. Ama en önemli husus başlarındaki önderlerin izin verilmesine rağmen en ufak bir ruhsata meyletmemesidir. Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* ashabının çektiği sıkıntıların aynısını hatta kimi zamanlarda daha fazlasını yaşamış, ama geri adım atmamıştır. Liderlerini bu hâlde gören tebaa da ruhsatlara başvurmayı kendilerine bir yol olarak kabul etmemişlerdir.

Maalesef bu bilince sahip öncüleri bulmak artık çok zordur. Çok basit ikrahlar ile karşılaşıldığında dahi hemen ruhsatlar listesine göz atılmakta, ânı kurtaracak en kapsamlı madde uygulamaya konulmaktadır. Liderlerinin böyle davrandığını gören tâbiler de daha büyük tavizleri rahatlıkla hayatlarına dahil etmektedirler.

Bizler hem öncü hem de tabii olarak bu hakikati her zaman hatırımızda tutmalı ve davayı bir sonraki nesle kazanımlarla beraber devredebilmek, Allah katında derecelerimizi yükseltmek ve sonraki davetçiler arasında hayırla yad edilip örnek alınmak için azimetlere yapışmalıyız.

Kıssamızda da olduğu gibi Ömer'in kardeşi ve o ortamdaki sahabeler *radıyallahu anhum*, önderlerinden ve arkadaşlarından gördükleri gibi azimeti tercih edip Ömer karşısında dik durmuşlardır. Ömer'in bu tavır karşısında Müslüman oluşu aslında anlattığımız hususun faydalarından sadece biridir. Sebat, er ya da geç kişiyi başarıya ulaştıracaktır.

Zorluklar karşısında geri adım atmayıp azimeti tercih etmenin, Ömer'in örneğinde olduğu gibi özel faydaları olduğu gibi genel bazı faydaları da vardır. Mesela, bunlardan en önemlisi Müslümanlara karşı toplumun bakış açısındaki değişikliktir. İlk zamanlarda Allah Rasûlü ve ashabına deli muamelesi yapıp, anlatılanların geçici bir heves olduğunu zannedenler, bu kadar zorluğa rağmen herhangi bir geri adım ya da yumuşama olmadığını görünce kendilerini sorgulamaya başlamışlardır.

'Müslümanlar bizim için yaşama gayesi olan her şeyi kaybetmek pahasına da olsa dinlerinden taviz vermiyorlar. Demek ki bu, uğrunda birçok şey feda edilebilecek olan bir davadır.'

Çizdiğimiz tablo müşriklerin İslam davasına karşı gösterdikleri direnci kırıyor ve kalplerini yumuşatıp daha fazla sorgulamaya onları itiyordu.

Zorluklar karşısında azimeti tercih eden her Müslüman için de aynı şeyleri söyleyebiliriz. Unutmamalıyız ki bizler topluma sadece anlatarak, yazarak, yaşayarak davet yapmıyoruz. Aynı zamanda sabrederek, dinimizden taviz vermeyerek de davet yapıyoruz. Öyle ise bu durumu da davetimizin bir parçası olarak kabul edip gereken ehemmiyeti göstermemiz gerekir.

1. *Siyeri İbni İshak*

Allah Rasûlü'nün Yaptığı Duayı Nasıl Anlamalıyız?

Ömer'in *radıyallahu anh* kıssasında dikkat çeken başka bir nokta da Allah Rasûlü'nün *sallallahu aleyhi ve sellem* yaptığı duadır. Peygamber Mekke'nin ileri gelenlerinden iki kişinin hidayeti için Rabbine yalvarmıştı. Ömer *radıyallahu anh* ve Ebu Cehil... Allah da Rasûlü'nün duasına icabet etti ve Ömer'e hidayeti nasip etti.

Habbab, Ömer'in sözlerini işitince onun yanına çıktı ve şöyle dedi:

'— Ey Ömer! Allah'a andolsun ki ben Allah Nebisinin, duasında seni kastetmiş olduğunu sanıyorum. Çünkü dün işittim. Rasûlullah şöyle dua ediyordu: 'Ey Allah'ım! Sen İslam'ı Ebu'l Hakem bin Hişam ya da Ömer bin el-Hattab ile destekle.' Allah'tan kork ya Ömer!

Bunun üzerine Ömer, Habbab'a dedi ki:

— Ey Habbab! Beni Muhammed'e götürür müsün? Ona gidip Müslüman olayım.

Habbab da ona:

— O, Safa'nın yanında bir evdedir. Yanında da ashabından bir cemaat vardır, dedi.' [2]

Burada akıllara şöyle bir soru gelebilir: Neden Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* başkaları için değil de bu iki kişi için Allah'a yöneldi? Aslında cevap gayet açık: Her insanın İslam davasına katacağı bazı faydalar muhakkak vardır. Ancak şahıslardaki özellikler bu faydanın oranını değiştirir. Makam, mevki, mal, kabiliyet ve benzeri vasıflara sahip kişiler dahil oldukları davaya daha fazla katkı sağlayacaklardır. Allah Rasûlü de davanın maslahatı için böyle bir niyazda bulunmuştur. Günümüzde de İslam davasının neferlerinin dualarında bu tarz isteklerin yer almasında bir gariplik yoktur.

Ancak burada bir noktaya özellikle temas etmek gerekir: Siyeri parçacı bir usulle okuyan bazı kesimler Allah Rasûlü'nün bu fiilini baş tacı edip davetlerini belli kesime hasretmişlerdir ve sadece toplum içerisinde üst tabakaya mensup kişilere tebliğ yapmaya başlamışlardır. Dolayısıyla oluşturdukları yapı, toplumun genelini yansıtmayan bir şekle bürünmüştür.

Halbuki Allah Rasûlü böyle dua etmekle beraber tebliğini herkese ulaştırmıştır. Onun ümmetinde köle de efendi de, çocuk da kadın da, yönetici de halk da vardı.

Allah Rasûlü'nün bu duasını kendi bozuk menheclerine delil alanlar ise sadece belli kişilere hitap eden oluşumlar meydana getirmekle kalmamışlar, aynı zamanda bu insanları kaybetmemek için dini heva ve heveslerine göre yontmuşlardır.

Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* ise şeriata muhalif bir durum olduğunda ashabı arasında hiçbir ayrıma gitmeden ilgili herkesi net bir şekilde uyarmıştır. En sevdiği kişilerden olan kızı Fatıma *radıyallahu anha* üzerinden söylediği şu sözler meseleyi özetlemektedir:

"Aişe şöyle dedi: 'Ben-i Mahzum kabilesinden hırsızlık yapan bir kadının durumu Kureyşlileri çok üzmüştü. Onlar bu konuyu 'Rasûlullah ile kim konuşabilir', diye kendi aralarında müzakere ettiler. Bazıları:

'Buna Rasûlullah'ın sevgilisi Usame bin Zeyd'den başka kimse cesaret edemez', dediler.

Usame, onların istekleri doğrultusunda Rasûlullah ile konuştu. Bunun üzerine Rasûlullah, Usame'ye:

— 'Allah'ın koyduğu cezalardan birinin uygulanması için aracılık mı yapıyorsun?' diye sordu; sonra ayağa kalktı ve halka şöyle hitap etti:

'Sizden önceki milletler şu sebeple yok olup gittiler: Aralarından soylu, mevki ve makam sahibi biri hırsızlık yapınca onu bırakıverirler, zayıf ve kimsesiz biri hırsızlık yapınca da onu hemen cezalandırırlardı. Allah'a yemin ederim ki, Muhammed'in kızı Fatıma hırsızlık yapsaydı, elbette onun da elini keserdim." [3]

Bizler aynı yapıyı paylaştığımız kardeşler arasında iyiliği emretme kötülükten sakındırma konusunda Peygamberin bu hitabını asla unutmamalıyız. Aksi hâlde Yahudiler gibi dinin emirlerini sadece belli kişilere uygulayan bir kavim hâline dönüşürüz.

Duamızın sonu âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamddır.

---

2. *Siyeri İbni Hişam*

3. *Buhari, Müslim.*

İktibas

İbni Kudame el-Makdisi[1] der ki:

'Bilmiş ol ki; Sabır ve mücahede çeşitlerinin en zoru, içerisini vesveselerden arındırmaktır. Vesveseler boş vakit geçirenlerde ve uzlete çekilenlerde daha şiddetli olur. Çünkü vesvese onunla hep çekişme hâlindedir. Bunun tek çaresi dünya ile ilişkileri kesmek, zihni tek bir şey ile meşgul etmek, düşünceyi göklerin ve yerin melekûtuna, Allah'ın sanatının hayranlık veren yönlerine ve Allah'ı tanımanın bütün kapılarına yönlendirmektir. Nihayet bu düşünce kalbini istila ettiği zaman, bununla meşguliyeti şeytanın çekiştirmesini ve vesvesesini defeder. İçinde bir hareket yoksa onu Kur'an okumak, zikir yapmak ve salâvat gibi devamlı yapacağı evradı kurtarır. Bunu yaparken kalbi de huzura zorlamak gerekir. Çünkü kalbi kaplayan şey, zahiri evraddan ziyade içteki düşüncelerdir. Bu da ancak mücahede etmek ile elde edilir.' [2]

---

1. *H. 541 – 620 yılları arasında yaşamış olan Hanbeli âlimlerinin ileri gelenlerindendir. Kendi döneminde ibadet, ahlak ve ilmi ile şöhret bulmuştur. Birçok eseri vardır. Özellikle fıkıh konusunda el-Muğni isminde geniş bir kitap yazmıştır.*
2. *Muhtasar Minhacu'l-Kasıdin (İhyau Ulumi'd Din Özü) s. 410, Guraba yay.*

Bizler de ahiret yolcusu olarak; yolumuzu, rehberimizi, levhamızı, azığımızı, yol arkadaşımızı, amellerdeki acele edişimizi gözden geçirmeliyiz. Yolculuğumuzu zedeleyecek herhangi bir yanlışa, olumsuzluğa rastlar isek onu hemen tedavi etmeliyiz.

Terk Edilmiş Sünnetler: Dünyada Yolcu Gibi Olmak

Emre ACAR
emreacar@tevhiddergisi.net

Dünyayı geçici, ahireti baki kılan Allah'a hamdolsun. Dünya da garip bir yolcu olan, dünya süsüne ve aldatmasına boyun eğmeyen Rasûlullah'a salât ve selam olsun.

Değerli kardeşim! Bu ayki yazımızda Peygamberimizin dünyaya olan muamelesini ve bu konuda bizlerin durumunu yazmaya çalışacağız. Rabbim bizleri muvaffak olanlardan kılsın. Amin.

Peygamberimiz: *"Rabbim! Dünyanın fitnesinden sana sığınırım."* diyerek dünya süsünden ve onun aldatmasından, her namazın ardında Rabbine sığınırdı.

Dünya nimetlerinin geçici olduğuna inanır, bütün zamanını ve bedenini onu elde etmek için harcamazdı. Geçici olana değil, baki olana yatırım yapmanın kurtuluş olduğuna inanırdı. Günün bir bölümünde yaşamını devam ettirecek zaruri ihtiyaçlarını elde eder, geri kalan vaktinde ise, Rabbine olan kulluğunu, kendisine yüklenilen görev ve sorumluluklarını yerine getirirdi.

Dünyanın, kadifenin, paranın kulu olanlar için *"...onlarla beraber helak olsunlar..."* diye beddua eder ve en nefret ettiği şeylerin bunlar olduğunu ashabına öğretirdi. Dünyaya dair elinde, küçük bir evi, evinin içinde hasırı ve birkaç tabak-çanağı vardı. Dünyaya dair ihtiyaç fazlası elinde bir şey olursa biriktirmez, bilakis Rabbine onun hesabını vermekten, onun ahirette azap olmasından korkar, elindeki malı, parayı infak ederdi.

Bir keresinde, namazı bitirdi ve hemen cemaatin üzerinden atlayarak hızlı bir şekilde evine gitti ve çok geçmeden geri geldi. Ashabı kiram; Peygamberimize neden dolayı hızlı bir şekilde gidip geldiğini sorduğu zaman Peygamberimiz: *"Evimde altın vardı. Onları infak etmeden ölmekten korktum."* buyurdu.

Peygamberimiz günün birinde bütün insanlar gibi öleceğini bilir ve dünyada garip/gelip geçici bir insan olarak yaşardı. Bu sebeple ne dünyaya yatırım yapar, ne ondan bir şeyler alır ne de ona bir şeyler verirdi. İsteseydi krallar gibi rahat ve konfor içinde yaşayabilirdi.

Ev, araba, elbise, koltuk takımı, yatak odası takımı, yemek takımı, mutfak takımları, halı çeşitleri vb. hepsi hayat listemizin olmazsa olmazlarıdır. Bunları elde edebilmek için günümüzün 12 veya 14 saatini harcıyoruz.
Yaşantımız bizi garip ve yolcu olarak vasfetmiyor. Sanki bu dünya ebedi bir hayat, biz de ebedi olarak burada kalacakmışız gibi yaşıyoruz.

Sahabeler gelip:

"Ya Rasûlullah! Krallar ipek döşeklerde ve yastıklarda yatıyorlar. Sen ise hasırda yatıyorsun. Sana da onlardan hazırlayalım." diye teklifte bulundular. Fakat Peygamberimiz kabul etmedi.

Peygamberimizin, dünyadan toprak tapulama, büyük miraslar bırakma gibi bir uğraşı olmadı. Bilakis ona bakanlar onun gelip geçici yolcu olduğunu zannederdi. Ashabına da garip bir yolcu olarak yaşamalarını emretti.

İbni Ömer *radıyallahu anh* anlatıyor:

"Rasûlullah benim iki omuzumu tuttu ve: 'Dünyada sanki bir garip veya bir yolcu gibi ol ve kendini kabir ehlinden gör' buyurdu." [1]

Evet Kardeşim!

Kısa ve öz olarak bu yazdıklarımız, Peygamberimizin dünya ile olan ilişkisi ve yaşantısıdır. Peygamberimizin bu yaşantısı dünyaya karşı ilişkilerimizde bizim için en güzel örnektir.

Peki, onun ümmeti olarak, bizlerin dünyaya karşı muamelesi nasıldır? Peygamberimizin sünnetine tâbi olanlardan mıyız? Yoksa dünyanın süsüne aldananlardan mı?

Peygamberimiz bir gün evimize ziyarete gelseydi, acaba Peygamberimizi hangi odamızda ağırlardık? 3-4 milyara aldığımız, bütün görüntüsüyle dünya süsünü andıran koltuklu odalarda mı? Yoksa hasır ve birkaç minderden oluşan odalarda mı?

Peygamberimiz evimizde uyumak isteseydi hangi odamızda dinlenmesini isterdik? 5-6 milyara aldığımız uyudukça uykumuzu artıran, yattıkça sabah namazını kaçırtan ve bunlarla beraber dünya süsü olan yatak odası takımında mı? Yoksa bir minder üzerinde mi uyumasını sağlardık?

Peygamberimiz evimizde yemek, yemeyi isteseydi, milyar paralarla aldığımız yemek masalarında, görüntüsü ve süsü ile gözleri boyayan tabak-çanaklarda mı yemek ikram ederdik? Yoksa sade olan yer sofrasında mı yemek ikram ederdik?

Kardeşim! Anlatmak istediğimiz şey şudur: Peygamberimiz bunlardan hangisini görseydi, bizleri, *"Bu dünya malıdır, onun süsü ve fitnesi sizi aldatmasın."* diye uyarırdı. Peygamberimiz, şu an burada olmasa da bizim hâlimiz ortadır.

Ev, araba, elbise, koltuk takımı, yatak odası takımı, yemek takımı, mutfak takımları, halı çeşitleri vb. hepsi hayat listemizin olmazsa olmazlarıdır. Bunları elde edebilmek için günümüzün 12 veya 14 saatini harcıyoruz. Yaşantımız bizi garip ve yolcu olarak vasfetmiyor. Sanki bu dünya ebedi bir hayat, biz de ebedi olarak burada kalacakmışız gibi yaşıyoruz.

1. *Buhari*

Oysa *'Bir gün bu dünyadan ayrılacağım, bunları elde etmeme gerek yoktur. Vakit en büyük sermayemdir. Bu sermayemi ahireti kazanmak için kullanayım'* diyerek aslında şu hadisi yaşamalıydık;

"Dünyada sanki bir garip veya bir yolcu gibi ol ve kendini kabir ehlinden gör." [2]

Dünyada garip olmak veya bir yolcu olmak ne manaya gelir?

Değerli kardeşim! Bu hadisi şerifte Peygamberimiz, az kelamıyla bizlere çok şey anlatmıştır. Öğrendiğimiz kadarıyla bu hadis-i şerifin ifade ettiği manaları yazmaya çalışacağız. Rabbim hepimize amel etmeyi nasip etsin. (Allahumme amin)

Hadis-i şerifte geçen *'Garip'* kelimesinden kast edilen mana şudur; garip, gurbette olan, vatanından uzaklaşmış kişi demektir.

Peki, yolculuğa çıkan ve garip olan insan dünyaya karşı nasıl davranır ki Rasûlullah *sallallahu aleyhi ve sellem* bizlerden garip-yolcu olmamızı istemiştir?

▪ Yolcu olan insan, fazla eşya almaz. Örneğin, iki elbise, yolculuğu boyunca yeterli ise daha fazlasını almaz. Ta ki yolculuğunu hafif ve rahat bir şekilde geçirsin.

▪ Yolcu olan insan, gideceği yerde ve yolda faydalı olacak, en çok ihtiyaç duyacağı şeyleri alır. Faydası olmayan ve ihtiyaç duymadığı şeyleri almaktan azami derecede kaçınır.

Bizler de ahirete giden bir yolcuyuz. Aldığımız eşyalara bakmamız gerekiyor. Faydalı veya ihtiyacımız olanları mı alıyoruz? Yoksa muhasebesiz ve ölçüsüz bir donanıma mı sahibiz?

Kendisine doğru yolculuk yaptığımız yer ahiret yurdudur. Ve ahiret yurdunda ne mal ne de evlat fayda verir. Ancak iman, takva, salih amel, ihlas fayda verir. Bunları mı azık olarak yanımıza aldık? Yoksa sadece yük olan dünya malını mı?

Selman-ı Farisi'nin dediği gibi: *'O gün yükü az olan, kurtuldu.'*

▪ Yolcu olan insan, kendisini yoldan alıkoyacak boş şeylerden yüz çevirir. Yani her tesiste konaklamaz. Oralarda gezerek, eğlenerek vaktini öldürmez. Yolcu olduğunu bilir, gideceği yere kısa zamanda varmayı hedefler.

Ahiret yolculuğuna çıkan bizler de, dünyada boş ve bizi ilgilendirmeyen şeylerden uzaklaşmamız gerekir. Peygamberimizin de buyurduğu gibi *"Kişiyi ilgilendirmeyen şeyleri terk etmesi onun İslam'ın güzelliğindendir."*

Boş şeylerden kastımız, insana ne cenneti kazandıran ne de cehennemden uzaklaştıran faydasız amellerdir.

▪ Yolcu olan insan, yolculukta refakat edecek iyi arkadaşlar seçer ve onlarla yolculuk yapar. Yolda kendisine zarar verecek, yapması gereken görevlerden alıkoyacak kötü kişileri, yol arkadaşı edinmez.

Ahiret yolcusu olan bizler, kendimize Rabbimizi hatırlatan, yanlış yaptığımızda nasihatle irşat eden, boş konuşmayan, gıybet yapmayan, Rabbimize ve insanlara sözlerinde, fiillerinde sadık olan insanları dost edinmemiz gerekir.

---

2. *Buhari*

Ahiret yolcusu olan bizler, kendimize sadece Kur'an ve Sünneti yol ve rehber edinmeliyiz.

Âlimlerin, vakıanın, örfün, ataların vb. Kur'an'dan uzaklaşmış kişilerin yolundan gitmemeye ve onları rehber edinmemeye dikkat etmeliyiz. Bu yol kesiciler yanlış yola sevk eder ve yol bitiminde insanı hüsrana götürürler.

Ahiret yolcusu olan bizler için, bazen musibetler bazen nimetler bazen imtihanlar bazen de tarih levhadır.
Bunlardan çıkardığımız ders ve ibretlerle yolumuza yön vermeliyiz.

▪ Yolcu olan insan, gideceği yere emniyetli ve temiz olan yollardan gider. Bunun için, düzgün, emniyetli yolları tarif eden, emin rehberleri, rehber olarak kabul eder.

En güvenilir yol ve rehber Kur'an ve Sünnettir. Onun dışındaki bütün yollar ve rehberler tehlikelidir.

Ahiret yolcusu olan bizler, kendimize sadece Kur'an ve Sünneti yol ve rehber edinmeliyiz. Âlimlerin, vakıanın, örfün, ataların vb. Kur'an'dan uzaklaşmış kişilerin yolundan gitmemeye ve onları rehber edinmemeye dikkat etmeliyiz. Bu yol kesiciler yanlış yola sevk eder ve yol bitiminde insanı hüsrana götürürler.

▪ Yolcu olan insan, işaret levhalarına çok dikkat eder ve o işaretler doğrultusunda yoluna devam eder. Bu levhalar sayesinde nerede ineceğini, nerede duracağını, nerede dinleneceğini ve nerede nasıl tedbir alacağını bilir. Bu sebeple güvenli ve rahat bir yolculuk yapar.

Ahiret yolcusu olan bizler için, bazen musibetler bazen nimetler bazen imtihanlar bazen de tarih levhadır. Bunlardan çıkardığımız ders ve ibretlerle yolumuza yön vermeliyiz.

▪ Yolcu olan kişi, işlerini hemen halleder ve memleketine döner. Çünkü yapacağı şeyleri ertelemesi onun yolculuğunu uzatacaktır.

Aynı şekilde, ahiret yolculuğuna çıkan bizler de, salih amelleri yapmada karanlık dönem gelmeden acele etmeliyiz. İbni Ömer'in dediği gibi:

"Akşama ulaştığında sabahı gözetme, sabaha kavuştuğunda da akşamı bekleme. Sağlıklı anlarında hastalık zamanın için, hayatın boyunca da ölümün için tedbir al." [3]

Değerli kardeşim! İşte yolcu olan kişi, bunlara dikkat ederek yolculuk yapar. Bizler de ahiret yolcusu olarak; yolumuzu, rehberimizi, levhamızı, azığımızı, yol arkadaşımızı, amellerdeki acele edişimizi gözden geçirmeliyiz. Yolculuğumuzu zedeleyecek herhangi bir yanlışa, olumsuzluğa rastlar isek onu hemen tedavi etmeliyiz. Ki yolculuğumuz sağlıklı ilerlemiş olsun.

Rabbim bizleri bu dünyada gariplerden, yolcu olanlardan eylesin. Dünyaya kulluk eden, vaktini onu kazanmaya harcayan kullardan kılmasın. Allahumme amin.

Davamızın sonu âlemlerin Rabbine hamd etmektir.

Bir sonraki yazımızda görüşme ümidi ile...

3. *Buhari*

Bu ilim mensupları 'edeb' ilmi adını verdikleri bu dalı: 'Edeb, Arap şiirlerini ve haberlerini (tarihini) ezberleme ve her bilgiden bir parça elde etme' diye açıklarlar. Bunlar her ilim tabirinden dil ilmiyle şeri ilimlerin metinlerini, yani Kur'an ve hadisi söylemek isterler.

Fıkhu'l Luğa ve Edebiyat Kitapları

Abdulkerim el-Hudayr

Allah'a hamd, Rasûlü'ne salât ve selam olsun...

Fıkhu'l Luğa Kitapları

Lugat ile ilgili eserlerden bir kısmı da Fıkhu'l Luğa dediğimiz kitaplardır. Bu kitaplar oldukça önemlidir. Bu alandaki eserleri şöyle sıralayabiliriz:

1. Fıkhu'l Luğa: Sa'lebi'nin eseridir.

2. El-Muhassıs/El-Muhassas: İbnu Sîde'nin eseridir. Bu eser, Sa'lebi'nin eserinden daha geniş ve kapsamlıdır.[1]

3. El-İfsah fî Fıkhı'l Luğa: Bu eser de bu alandaki muasır olanların yazdığı kitaplardandır.

Son zamanlarda Arap dilinin ihya edilmesi için Kahire Enstitüsü, Dımeşk Enstitüsü ve Bağdat Enstitüsü gibi dil enstitülerinin üstlendiği rol oldukça büyüktür. Hepsinin de lugat alanında eserleri ve yeni araştırmaları bulunmakla birlikte asra uygun olan sözlükler de telif etmişlerdir.

1. *İbnu Sîde'nin (ö. 458/1066) konularına göre düzenlenen Arapça sözlüğü. Ebu Ubeyd Kasım bin Sellâm'ın el-Ğarîbu'-Musannef'i şeklinde tertip edilmiş olup kadim sözlük âlimlerinin çeşitli konularda yazdığı risalelerin muhtevalarını bir araya getiren hacimli ansiklopedik bir sözlüktür. Müellif, el-Muhassas ile el-Muhkem adlı iki büyük sözlüğünü Daniye Emiri Mücâhid el-Âmiri'nin isteği üzerine kaleme almıştır. İbnu Sîde eserin giriş kısmında el-Muhkem'i yazdıktan sonra edip, şair, hatip ve yazarlara en uygununu seçme imkânı sağlamak üzere eş anlamlı kelimeleri bir araya getiren ve bunların nüanslarına temas eden bu sözlüğü kaleme almayı gerekli gördüğünü belirtmektedir (I, 10). Müellif sözlüğünün uzun giriş kısmında dilin (lugat) etimolojisi ve tanımı, dillerin doğuşuyla ilgili teorilerin değerlendirilmesi, kaynakları ile bunların eleştirisi gibi konuları ele almıştır. (I, 2-15) DİA -Çeviren-*

Garib Kitapları[2]

İlim talebesinin önem vermesi gereken kitaplar, garib kitaplarıdır.

Ğaribu'l Kuran kitaplarına;

Rağıb el-İsfehani'nin Müfredat isimli eserini örnek verebiliriz.

Ğaribu'l Hadis kitaplarına ise şu kitapları örnek verebiliriz:

1. Ğaribu'l Hadis: Ebu Ubeyd'in eseridir.

2. El-Fâik: Zemahşeri'nin eseridir.

3. En-Nihaye: İbnu'l Esir'in eseridir.

Garibu'l Fıkh kitapları:

1. El-Muğrib fi Lugati'l Fıkhi: Mutarrizi'ye ait eserdir.[3] Eser, Hanefi fıkıh kitaplarındaki garib kelimeleri ele almaktadır.

2. El-Misbahu'l Munîr:

Feyyumi'nin eseridir. Kitap tek cilt olmasına karşın fıkıh ile iştigal eden kimsenin ihtiyacını karşılamaktadır.

3. Tehzibü'l Esma ve'l Lugat: İmam Nevevi'ye aittir. Alanında çok önemli bir kitaptır.

4. El-Mutli' ala Ebvabi'l Mukni': Fakih olan kimsenin ihtiyacı olan bir kitap da budur.

Burada önemli bir konuya dikkat çekmek isteriz. Biz, fakihlerin ihtilaf ettiği lafızların şer'i hakikatini açıklamak istiyoruz. Bu kitaplara da bazen bağlı kaldığımız da olabilmektedir. Bu da bizi Şari'nin kastını kitabın sahibinin anlayışı çerçevesinde açıklamaya götürmektedir. Mezhepler de genel olarak asli ve feri olarak mezhep sahiblerini -kabul etseler de etmeseler de- etkisi altında bırakmıştır. Örneğin; Hanefiler ile cumhur arasında alkollü içeceğin hakikati konusunda ihtilafa bakarsak bunu görebiliriz. Hakeza Mutarrizi'nin el-Muğrib kitabına baktığımızda kendi mezhebine götürdüğünü görürüz. el-Mutli', el-Misbahu'l Munir ve Tehzibu'l Lugat'te de aynı durum geçerlidir. Hepsi de mezhepten etkilenmiştir. O hâlde bir kitaba bağlı kalmayıp mezheplerin bu kitaplarını bir araya getirmemiz gerekir. Bu konuya dikkat etmek gerekir.

Edebiyat Kitapları

Edebiyat kitapları oldukça fazla olduğu için hepsinden bahsetmemiz mümkün değildir.

İbni Haldun şöyle der: *'Bu ilmin kabul ve red yönünden belirli konuları yoktur. Dil bilginlerine göre bu ilimden maksat gerek nazım ve gerek nesirde, Arap üslubuna göre güzel ifade elde etmektir. Bu bilgi mensupları bu maksatla Arap edebiyatında derecesi yüksek olan şiir ve seciden Arap dilinde meleke kazanmaya yarayabilecek sözleri toplarlar. Bu sırada Arap dilinin kurallarının çoğunu öğrenmeye hizmet edecek olan lugat ile nahivden de dağınık bazı meseleleri kaydederler. Bunları inceleyen kimse, çoklukla, Arap dili ve edebiyatının en önemli kurallarını öğrenir.*

2. *Anlaşılması zor olan ve ancak sahanın uzmanları tarafından anlaşılabilen kelimeleri konu edinen ve bunları açıklayan kitaplardır. -Çeviren-*
3. *Ebu'l-Feth Burhânüddîn Nâsır bin Abdisseyyid bin Alî el-Mutarrizî el-Hârizmî (ö. 610/1213) Arap dili ve edebiyatı âlimi, sözlükçü. Hanefi fıkıh kitaplarında geçen garib kelime ve tabirlerin açıklandığı geniş bir çalışması olan el-Muğrib fî luğati'l-fıkh adlı eserinin yeniden gözden geçirilip düzenlenmesi, kısaltılması ve bazı eklemelerin yapılmasıyla meydana getirilmiştir. Zemahşeri'nin Esâsü'l-Belâğası'nda olduğu gibi kelimeler köklerinin ilk iki harfine göre alfabetik sıralanmış, kökü üç harften fazla olanlarda son harf de alfabetik dizime tâbi tutulmuştur. DİA -Çeviren-*

Biz, fakihlerin ihtilaf ettiği lafızların şer'i hakikatini açıklamak istiyoruz. Bu kitaplara da bazen bağlı kaldığımız da olabilmektedir. Bu da bizi Şari'nin kastını kitabın sahibinin anlayışı çerçevesinde açıklamaya götürmektedir. Mezhepler de genel olarak asli ve feri olarak mezhep sahiblerini -kabul etseler de etmeseler de- etkisi altında bırakmıştır.

Bunlardan başka şiirlerinde geçen hâl, hikâye ve işaretleri anlamaya yardım edecek olan Arap tarihi ile ilgili olayları da zikrederler.

Bunlardan başka Araplar arasında tanınmış soyları, şecereleri ve umumi haberleri de kaydederler. Bunlardan her birini anmaktan maksat, Arap söz, üslup ve belagat usullerini gözden geçiren kimse için gereken her şeyi ona bildirmek, bilinmeyen hiçbir şey bırakmamaktır. Çünkü meleke ancak anlamak ve bilmekle oluşacağından Arap dilinde meleke sahibi olmak isteyen kimse için gereken şeyler hazırlanmış olmalıdır.

Bu ilim mensupları 'edeb' ilmi adını verdikleri bu dalı: 'Edeb, Arap şiirlerini ve haberlerini (tarihini) ezberleme ve her bilgiden bir parça elde etme' diye açıklarlar. Bunlar her ilim tabirinden dil ilmiyle şeri ilimlerin metinlerini, yani Kur'an ve hadisi söylemek isterler. Çünkü diğer bilgilerin Arap dili ve edebiyatı ile ilgisi yoktur. Ancak sonradan yetişen bilginler 'bedîî' sanatına düşkün olduklarından şiir ve yazılarında bilgilerin terimlerine tevriye ve iham[4] yoluyla işaret ettiklerinden o şiir ve yazıları anlamak için o terimleri anlamaya muhtaç oldular. Ders okuduğumuz sıralarda üstadlarımızdan edeb bilgisinin temelini şu dört eserin teşkil ettiğini işittik ki biri, İbni Kuteybe'nin Edebu'l Kâtib'i, Müberred'in Kitabu'l Kamil'i, Câhiz'in Kitabu'l Beyan ve't Tebyin'i, Ebu Ali Kâl Bağdadi'nin Kitabu'n Nevâdir'idir. Edebiyata dair yazılan diğer eserler bunlara tâbi olup, bunların dallarından ibarettir.

Sonradan yetişen âlimler bu ilme dair birçok eser yazmışlardır.

Başlangıçta, şarkı söyleme, edebiyat ilminin bir parçası sayılırdı. Çünkü şarkı, şiirin bestelenmesinden ibarettir. Abbasiler devrinin ileri gelenlerinden fazilet sahibi yazarlar şiirin üslup ve sanatlarını öğrenmeye düşkün oldukları için şarkıya da önem verirler. Bu durum onlar için olumsuz bir durum teşkil etmiyordu. Faziletli kişiliği ile bilinen Kadı Ebu Ferec İsfehanî 'El-Eğani' kitabını telif etmiştir. Bu eserde, Arapların tarihlerinden, neseplerinden, savaşlarından ve devletlerinden bahseden bestelenmiş şiirleri toplamıştır. Allah'a yemin olsun ki bu eserin Arap kavminin bir divanı (külliyatı) olup şiir, tarih, şarkı ve ayrıca Arap'ın geçmişte vücuda getirdiği, dağınık güzelliklerini toplamıştır. Bildiğim kadarıyla türünde bu eserin benzeri yoktur. Bu eser, edibin/edebiyatçının bilmek istediği bilgilerin sonu ve yükselebileceği nihai noktadır.' [5]

İbni Haldun'un da bahsettiği bu kitaplardan bahsedecek olursak;

1. Edebu'l Kâtib/Kuttab: İbni Kuteybe'nin (ö. 276/889) devlet hizmetinde görev alan katip sınıfı için kaleme aldığı Arap diline dair kıymetli eseridir. Bu kitap defalarca baskı yapmıştır. Şeyh Muhyinddin Abdulhamid ve Muhibbuddin el-Hatîb bu kitabı basmıştır. Eski baskıları itina gösterilmeden basılsa da Şeyh Muhibbuddin el-Hatîb'in baskısı bu konuda iyidir. Muhammed ed-Dâli'nin baskısı da tahkikli olup, son dönemde yapılan bir baskıdır.

> 'Bu ilmin kabul ve red yönünden belirli konuları yoktur. Dil bilginlerine göre bu ilimden maksat gerek nazım ve gerek nesirde, Arap üslubuna göre güzel ifade elde etmektir.
> Bu bilgi mensupları bu maksatla Arap edebiyatında derecesi yüksek olan şiir ve seciden Arap dilinde meleke kazanmaya yarayabilecek sözleri toplarlar.

2. Kitabu'l Kamil: Mübarred'in[6] eseridir. Eseri pek çok kez basılmıştır. En güzel baskısı da çıkarılmasında katkısı bulunan Ahmed Şakir'in el-Halebi baskısıdır.

3. Kitabu'l Beyan ve't Tebyin: Cahiz'in eseridir.[7]

4. *Bir ifadenin kastedilenin dışında bir anlaşılmaya yol açması manasında bedîî sanat.*

5. *İbni Haldun, Mukaddime*
6. *Ebu'l-Abbâs Muhammed bin Yezîd bin Abdilekber bin Umeyr el-Müberred el-Ezdî es-Sümâlî (ö. 286/900) Arap dili ve edebiyatı âlimi.*
7. *Ebu Osman Amr bin Bahr bin Mahbub el-Câhiz el-Kinânî (ö. 255/869)*

“

Son zamanlarda Arap dilinin ihya edilmesi için Kahire Enstitüsü, Dımeşk Enstitüsü ve Bağdat Enstitüsü gibi dil enstitülerinin üstlendiği rol oldukça büyüktür. Hepsinin de lugat alanında eserleri ve yeni araştırmaları bulunmakla birlikte asra uygun olan sözlükler de telif etmişlerdir.

4. Kitabu'n Nevâdir: Ebu Ali Kâl Bağdadi'nin eseridir.

5. El-Eğâni: Kadı Ebu Ferec İsfehani'nin eseridir. Bu dalda en meşhur eser budur. Bu kitapların faydalı olduğunda herhangi bir şüphe yoktur. Fakat bununla beraber içerisinde değersiz, gereksiz sözler ve ilim talebesinin atlaması gereken ilginç haberler bulunmaktadır. Bunlar fazlaca vardır. Fakat tedarik edilip muhafaza edilmesi gereken bir eserdir. Bu eser, bütün hocalarımızın kütüphanelerinde bulunmaktadır. *'Hem dini hem de kişiliği bozan hususları kapsadığı için bu kitapların edinilmemesi gerekir'* şeklinde söylenmesi doğru değildir. Bu kitaplar hem değerli hem de değersiz hususları bir araya toplar. Kişi bunlardan sakınabilir.

6. El-İkdu'l Ferîd: İbni Abdürabbih'in (ö. 328/940) ansiklopedik eseridir. Kitap oldukça değerlidir. İçerisinde fayda ve hikmetler barındırmaktadır.

7. Zehru'l Âdâb: Ebu İshak el-Husri'nin eseridir.

Şer'i Adab Kitapları

Bu alanda ilim talebesinin önem göstermesi gereken kitaplar şer'i adap kitapları olmalıdır. Bu kitapların en önemlileri ise şunlardır:

1. El-Âdâbu'ş Şerîyye: İbni Muflih'in eseridir.

2. Manzumetu'l Âdâb: İbni Abdulkavî'nin eseridir.

3. Şerhu Manzumetu'l Adab: Seferâni'nin şerhidir.

Burada biz en önemlilerini zikretmeye çalıştık. İlim talebesinin bunlara önem vermesi gerekir. Bunların haricinde geniş eserler, geziler ve hatıraların uzunca yazıldığı eserler vardır.

Bu yazı ile Şeyh Abdulkerim el-Hudayr'ın *'İlim talebesi kütüphanesini nasıl oluşturmalıdır?'* isimli kıymetli oturumu tamamlanmış oldu.

"Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun" duamız ile.

Özcan YILDIRIM,

Tevhid Dergisi için Çevirmiştir.

Arap edebiyatının en büyük nesir yazarlarından ve Mutezile kelamcılarından biri. Cahiz'in (ö. 255/869) Arap edebiyatına dair eseridir. El-Beyan ve't-Tebeyyün adıyla da anılır. İhtiva ettiği konular bakımından aydın tabakaya ve özellikle Arap olmayan milliyetçi unsurlara (şuûbîler) Araplar'ın hitabet, nesir ve şiir sanatlarındaki değerli mahsullerini tanıtmak, bu mahsulleri edebiyat açısından değerlendirmek, aynı zamanda bu konuda genel kültür vermek için yazılmış, Arap edebiyatında edeb (muhâdarât) türüne giren ilk ve en önemli örnek eserlerden biridir. Müellif diğer eserlerinde olduğu gibi bu kitabında da düzenli bir plana uymaksızın Arap belagat ve fonetik ilimlerinin esaslarını vermeye çalışır. Bu arada tarihî bakımdan önem taşıyan birçok vesikayı ve kaydı ihtiva etmesi de esere ayrı bir değer katar.

Yeni Anayasa: Laik-Demokratik Sisteme Baş, Laikleştirilmiş Muhafazakâr Cumhura Başkan

Kerem ÇAĞLAR
keremcaglar@tevhiddergisi.net

Tevhid ve Sünnet nizamına tâbi olan muvahhidler için yaşamın hiçbir alanında herhangi bir boşluk, çarpıklık veya istikrarsızlık söz konusu olmadığından insanlar arasında bir sözleşme niteliği taşıyan ve kişiler, kurumlar ve kanunlar üstü özelliğindeki yazılı hukukî bir metne itibar olunmamıştır.

Anayasa: Bir devletin şeklini belirleyen; kanunları yapan, yapılan kanunları fiilen tatbik eden ve ilgili kanunlarla yargılamada bulunan organların ellerindeki bu gücü nasıl kullanacaklarını bildiren ve bir toplumun siyasi, ekonomik, sosyal çerçevesi ile iskeletini teşkil eden yazılı (veya yazısız) bir hukuk metnidir. Anayasalar aynı zamanda vatandaşların temel haklarını, özgürlüklerini ve görevlerini de genel esaslar çerçevesinde düzenler.

Anayasalar devlet ve toplum arasında *'Otorite'* ve *'Özgürlükler'* dengesini kurmak iddiasıyla hazırlanır. Otorite ve özgürlükler arasında sağlıklı ve sürdürülebilir bir denge kurma iddiası anayasaların yazılıp uygulamaya başladığı tarihten bu yana hiçbir zaman tam olarak gerçekleştirilememiştir. Anayasalar tarihi boyunca bunun sayısız örnekleri mevcuttur. Günümüzde laik, demokratik ve Batı referanslı anayasalarla yönetilmeye çalışılan ülkelerdeki kamplaşma, huzursuzluk ve krizlerin giderek daha da derinleşip yaygınlaşma eğilimi gösteren büyük boyutlara ulaşmış olması da bu gerçeğin apaçık delilidir.

Modern anlamda anayasa metinlerinin ortaya çıkış hikâyesi Avrupa'daki sanayi devrimi sonrasına dayanır. Avrupa'da gerçekleşen sanayi devrimi sonrası süreçte kuru akıl ve heva ürünü saptırıcı ideolojilerin üretilip yaygınlaştırılmaya başlaması ve toplum içerisinde sınıflar arası kutuplaşma ve sonrasında da kaçınılmaz hâle gelen mücadeleler en nihayetinde kanlı savaşlara dönüşmüştür. Saptırıcı beşerî ideolojilerin yaygınlaşması top-

> Tanzimat Fermanı'nın başta İngilizler olmak üzere Avrupalıların baskısıyla ilan edilmesinin ilk amacı, Hristiyan ve Yahudilere bir takım özel haklar tanınmasıydı. İkinci olarak bu ferman ile Osmanlı ve sonrasında da Türkiye Cumhuriyeti'nin laikleştirilmesi yolunda uzun soluklu projelerin ilk adımı da böylelikle atılmış oldu.

lumları kutuplaştırıp kamplaştırmış, bununla beraber toplumun her kesimi kendi menfaatleri gereği genel olarak bazı müştereklerde işbirliği veya daha doğru bir ifadeyle iş bölümü yapmaya yönelmişlerdir. İş bölümünü zorunlu kılan nedenlerden başlıcalarını şöyle sıralayabiliriz:

1. Toplum içinde oluşan ve çıkarları birbiriyle çatışan yeni sosyal sınıfların ortaya çıkması

2. Fertler ve yeni ortaya çıkan bu sınıflar arasında güç ve nüfuza dayanan bir zenginlik hiyerarşisinin oluşmaya başlaması.

3. Bu durumda ideolojik temelleri farklı olsa da devlet dahil diğer tüm toplumsal kesimler arasında genel esaslar çerçevesinde bir iş bölümünün kaçınılmaz hâle gelmesi.

'Toplumsal Sözleşme' gibi albenili bir tabirle ifade edilen anayasa metinlerine geçmişte İslam toplumlarında (Daru'l İslam'da) pek rastlanmamıştır.

İslam coğrafyasında bilinen ilk anayasa metni, tarih sahnesinden çekilmesine yarım yüzyıldan az bir süre kala Osmanlı Devleti'nde 1876 yılında kabul edilmiş olan Kanuni Esasi'dir. Tarihsel süreç içerisinde hangi devletin tarihine bakacak olsak o devletin bazı dönemlerde krizlerle baş başa kaldığını görürüz. Devletler bu krizlerden kurtulabilmek için kendi bünyelerinde bir takım idarî, hukukî ve kültürel reformlar ve iyileştirme hareketlerine yönelmişlerdir. Krizlerle boğuşan ya da bir var oluş mücadelesiyle karşı karşıya kalan devletlerde reform ve ıslahat hareketlerinin başarıya ulaşarak hedeflenen sonuçların elde edilebilmesi için (sanayi devrimi sonrası Avrupa'sına kadar) hiçbir yöneticinin herhangi bir toplumsal uzlaşma veya anayasa metnine ihtiyacı olmamıştır. Böyle kritik dönemlerde devlet yöneticilerinin toplumsal uzlaşmaya yahut herhangi bir anayasa metnine değil, esasen yetenekli ve ehil kimselerle istişare etmeye, güçlü bir iradeye, imkân ve dirayete ihtiyacı vardır.

1876 yılında yapılan Kanuni Esasi (Anayasa), Osmanlı Devleti'nde yazılıp yürürlüğe konmuş ilk ve tek anayasadır. Kanuni Esasi'nin ilk ayak sesleri hükmündeki Tanzimat Fermanı (1839) ile Islahat Fermanı (1856) o dönemlerde tefessüh etmiş, içten içe iyice bozulmaya başlamış olan Osmanlı Devlet yapısının şiddetle ihtiyaç duyduğu idarî, askerî ve iktisadî reformların gerçekleştirilmesi amacıyla hazırlanıp ilan edilmiş idi. Bazı maddeleri, çok kısa ve aynı zamanda çokta kötü bir anayasa metni taslağını andıran ilk ferman (Tazminat Fermanı) Osmanlı'da genel olarak yürürlükte olan şer'i şerifi (İslam Hukukunu) alt üst etmiştir. Şer'i şerifin örtülü bir biçimde kısmen yürürlükten kaldırılıp iptal edildiği Tanzimat Fermanı'nın ilanı töreninde ilginçtir, devrin sadrazamı ve Şeyhu'l İslam'ı ile beraber önde gelen ulema da hazır bulunmuştur. Tanzimat Fermanı'nın başta İngilizler olmak üzere Avrupalıların baskısıyla ilan edilmesinin ilk amacı, Hristiyan ve Yahudilere bir takım özel haklar tanınmasıydı. İkinci olarak bu ferman ile Osmanlı ve sonrasında da Türkiye Cumhuriyeti'nin laikleştirilmesi yolunda uzun soluklu projelerin ilk adımı da böylelikle atılmış oldu. Islahat Fermanı da aslında gayri müslimlere (zımmîlere) Tanzimat Fermanı'yla örtülü olarak verilmiş olan imtiyazların halka duyurulması maksadıyla ilan edilmiş bir fermandır. Tanzimat Fermanı'nın daha önceki fermanlardan bir farkı da Padişah yetkilerinin sınırlandırılması ve ehlizimme gayrimüslimlere hukuken tüm Müslümanlarla tam eşitlik hakkının verilmesidir.

Müslümanlarla ehlizimme gayrimüslimler arasındaki itikadî temele dayalı farklılıkların ve bu farklılıkların tanımlanmasının Osmanlı gibi bir devlette, üstelik bu kadar kolay yapılabilmiş olması, üzerinde ayrıca durulması ve çokça düşünülmesi gereken önemli bir meseledir. 03 Kasım 1839 tarihinde başlayan bu süreç Osmanlı sonrası Cumhuriyet devrinde laiklik adıyla sistemleştirilip kurumsallaştırıldı. Osmanlı'nın 1876 tarihli Anayasası Kanuni Esasi'nin ilk nüvelerinden olan söz konusu fermanların üzerinde bir buçuk asır geçtikten sonra çağdaş şirk akidelerinin ortak zemini hâline gelen laiklik ideolojisi 1982 darbe anayasasında devletin dini olarak tüm anayasal kurumların işleyişinde temel referans kaynağı hâline getirildi.

Gayrimüslimlere *'gavur'* demenin yasak kılındığı Tanzimat Fermanı'nın ilan edildiği yıllar, aslında bu topraklarda ümmet bilinci ve olgunluğuyla yaşayan halkların kamplaşıp kutuplaşmasının tetikleyicisi olan laikliğin zehirli tohumlarının saçılmaya başlandığı ilk dönemdir. Gavura *'gavur'* demenin yasaklanmasıyla başlayan bu dönem, ileriki yıllarda özellikle de Cumhuriyet rejiminin kurulmasından sonraki süreçte öyle bir merhaleye geldi ki, ülkemizde muvahhid Müslümanların *'Rabbim Allah'tır ve ben Müslümanlardanım!'* demesinin *'örgütlü'* bir suç unsuru hâline getirildiği vahim bir noktaya ulaştı.

Toplumun farklı kesimleri arasında iktidar sahiplerinin ağabeyliğinde sözde bir denge kurma çabası rabbanî ölçülerle tesis edilmiş olan en sağlam yapıyı bozmuştur. Osmanlı, devlet işleyişinde ve toplumsal yaşamda tevhidî özgünlükten ve şer'i esaslardan uzaklaştıkça hükmettiği coğrafyada giderek küçülmüş ve o dönemlerde ismi tam olarak konulmamış olsa da Batılıların laikleştirme kapanına kısılı vermiştir. Tanzimat Fermanı'yla başlayan örtülü laikleşme süreci 05 Şubat 1937 tarihinde bu kez bir Cumhurbaşkanlığı (M. Kemal) fermanıyla laiklik ilkesinin anayasaya eklenmesi neticesinde resmen tamamlanmış oldu. Halen yürürlükte olan 1982 darbe anayasasındaki ilgili madde Tanzimat Fermanı'ndaki hükmün geliştirilip genişletilmiş son hâlidir: *'Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, DİN, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetmeksizin kanun önünde eşittir.'* [1]

1. T.C. Anayasası, 1. Bölüm, Genel Esaslar, 10. Md

"Mümin kimse yoldan çıkmış kimse gibi midir? Bunlar eşit olmazlar." [2]

Allah'ın subhanehu ve teâlâ apaçık emrine muhalefet ederek müşrik ile muvahhidi birbiriyle eşitleyen ve hâlen yürürlükte olan 1982 anayasası 07 Kasım 1982 tarihinde yapılan referandumda halkın yüzde doksan bir'den fazla bir oranda evet oylarıyla kabul edilmiştir. Laiklik ilkesi T.C. Anayasasına tepeden bir müdahaleyle eklenmiş idi. Halk ise, başta laik eğitim müfredatıyla, Batı referanslı medenî hukukla, faize dayalı ekonomiyle, İslam'a ve fıtrata aykırı saptırıcı ideolojilerle, Batı'nın yoz kültürünün yaygınlaştırılmasıyla ve demokrasi şirkine bulaştırılıp yeni yetişen nesillerle beraber sisteme teveccüh gösterecek kıvama ge(tiri)ldiğinde adeta havada asılı kalmış bir çatı gibi duran laikliğe kitlesel olarak bir temel ve bir payanda olup bu şirk akidesine sahip çıkmıştır.

> Anayasal Demokrasilerde ortak akıl ve ulaşma gibi söylemler hüküm/iktidar sahiplerinin cumhura/halka takdim ettikleri elmalı şekerden başka bir şey değildir.

1876 Kanuni Esasi ile başlayan Anayasal süreç, hâlen yürürlükte olan 1982 anayasasıyla devam etmektedir. Anayasa, isminden de anlaşılacağı üzere temel/esas bir yasa metni olduğundan bir devletin hukuk sistemindeki en üstün yasadır. Bundan dolayı

2. 61/Saff, 12

Rabbanî düsturun (anayasanın) terk edilerek insanların birbirleri üzerine hüküm koymaları kesin olarak haram, dolayısıyla şirk olduğu gibi, aralarındaki münasebetlerin asıl çerçevesini ve genel esaslarını da tamamlanmış/mükemmel İslam dini tayin eder.

parlamentolarda çıkarılan kanunların hiçbirisi anayasaya aykırı olamaz. 1982 Anayasasına göre: *'Anayasa hükümleri, yasama, yürütme ve yargı organlarını, idare makamlarını ve diğer kuruluş ve kişileri bağlayan temel hukuk kurallarıdır. / Kanunlar Anayasaya aykırı olamaz'* [3]

Anayasal Demokratik sistemlerde, anayasanın diğer kanunlara göre bir başka üstünlüğü de, yürürlükte olan herhangi bir kanuna göre çok daha zor bir şekilde değiştirilebiliyor olmasıdır.

Anayasal Demokrasi denilen gayri İslami düzen yine Batılılar ve yerli işbirlikçileri eliyle İslam coğrafyasına sokulmuş ve birçok ülkede sistemleştirilmiştir. Anayasal Demokrasi denilen sistemin özünde laiklik/lâdinilik bulunmaktadır. Anayasal Demokrasi sistemi esas olarak şu iki unsurdan müteşekkildir:

1. Devlet adına güç ve yetki kullanan kurumların ve kişilerin anayasaya göre tanımlanıp sınırlandırılması, yani Anayasal Devlet.

2. Canlı bir bedendeki ruh gibi, devletin tüm kurumlarının ve yasalarının laik ve demokratik ilke ve anlayışla işletilmesi, kısaca Laik ve Demokratik Devlet.

Devlet ile toplumun farklı kesimleri arasında otorite ve özgürlük dengesinin kurulmasını amaçlayan ve tüm toplum kesimlerinin ortak aklı ve genel uzlaşısı iddiasıyla ortaya çıkarılmaya çalışılan yazılı hukuk metni Anayasa'ya mutlak manada ihtiyaç duyan toplumlar, şirk akidesiyle yoğrulan ideolojilere dayanan rejimlerle yönetilen toplumlardır. Son dönemdeki tartışmalarda olduğu gibi Anayasa metinlerinin yazılışı sürecinde taraflar arasında ortak akıl ve uzlaşma tabirleri sıkça dile getirilir. Anayasal Demokrasilerde ortak akıl denen şey aslında hüküm/iktidar sahipleri ile onlara yakın olanlardan oluşan seçkin(!) azınlığın kendi aralarında ortaklaştıkları ilkelerdir. Uzlaşma ise, esasen fertler veya gruplar arasında gerçekleşir. Aslında uzlaşma denen şey, yetersiz bir pozisyona gerileyip pas etmiş kişi ya da grupların çabasıdır. Dolayısıyla Anayasal Demokrasilerde ortak akıl ve ulaşma gibi söylemler hüküm/iktidar sahiplerinin cumhura/halka takdim ettikleri elmalı şekerden başka bir şey değildir.

Konunun başında da belirttiğimiz gibi İslam tarihinin hiçbir devrinde Daru'l İslam'da (Osmanlı Kanuni Esasi'si hariç) Anayasa adıyla bir Toplumsal Sözleşme yapılmamıştır. Zira doğumdan ölüme kadar hayatın var olduğu tüm alanlarda muvahhid ümmet için Tevhid ve Sünnet nizamının düsturu (anayasası) Kur'an'dır. Bu düsturun ulaştırıcısı, açıklayıcısı, uygulayıcısı ve öğreticisi de Rasûlullah'tır *sallallahu aleyhi ve sellem*. Birkaç yılda bir, gömlek değiştirir gibi yeni anayasa hazırlama arayışında olduğu hâlde günün ihtiyaçlarını karşılayamayan ve toplumun tüm kesimleri arasında adil ve hakkaniyete dayalı sürdürülebilir bir dengeyi sağlayamayan kuru akıl ürünü beşerî anayasal metinlerin yenilenip değiştirilmesiyle ömür tüketenler, iki büyük kayıpla karşı karşıya kalırlar:

1. Allah'ın muvahhid mümin kullarına bahşetmiş olduğu izzetten ve büyük nimetlerden mahrum kalmak.

2. Şeklî olarak bidat, asli olarak da şirk unsurlarıyla bezeli olan Batı ürünü beşerî anayasalarla iştigal edip Rabbanî hükmü iptal ederek haktan yüz çevirmek zilletine düçâr olmak.

"...Bugün kâfirler dininizden ümitlerini (tamamen) kesmişlerdir. Artık onlardan korkmayın, benden korkun. Bugün dininizi kemale erdirdim. Üzerinizdeki

3. T.C. Anayasası, Md. 11

nimetimi tamamladım ve İslam'ı sizin için din olarak beğenip seçtim..." [4]

Ayetteki *'...Bugün...'* ifadesi herhangi özel bir güne değil, bu ayetin nazil olduğu döneme işaret eder. Hükmünün kıyamete kadar geçerli olduğu hakikatine binaen yaşadığımız an da *'...Bugün...'* ifadesinin anlamı kapsamındadır. Muvahhid ümmet bu eşsiz nimete, (düstura, anayasaya) Tevhid ve Sünnet nizamı olarak müstakil bir nizam hâlinde ve bu üstün akideye yaraşır biçimde tâbi olduğunda işte o andan itibaren yeryüzünün bütün kafirleri, muvahhid ümmeti kendilerine benzetmekten ümitlerini tamamen kesmiş olacaklardır.

Tevhid ve Sünnet nizamına tâbi olan muvahhidler için yaşamın hiçbir alanında herhangi bir boşluk, çarpıklık veya istikrarsızlık söz konusu olmadığından insanlar arasında bir sözleşme niteliği taşıyan ve kişiler, kurumlar ve kanunlar üstü özelliğindeki yazılı hukukî bir metne itibar olunmamıştır. Çünkü dinimiz, yani hayat düsturumuz olan Rabbanî düstur ve Nebevî örneklik ve önderlik, her açıdan tam ve mükemmeldir.

Gayri İslami ve gayri fıtrî, akıl ve heva ürünü her çeşit bozuk *'din'*lerden ayrı müstakil bir hayat nizamı ve mükemmel medeniyet kurallarının ortaya konulmuş olması, Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* İslam dinini ikmal etmesi demektir. Böylelikle insanlar, hayatta karşılaşabilecekleri hiçbir meselenin çözümü için, bu Rabbanî düstur ve Nebevî örnekliğin dışına çıkmaya ihtiyaç duymayacaklardır. Allah'ın bizler için din olarak İslam'ı beğenip seçmiş olmasını, üzerimizdeki sayısız nimetlerin görkemli bir şekilde taçlandırılmış olması olarak da anlamak mümkündür. İnsanlar Allah'a *subhanehu ve teâlâ* kulluk ve itaat sözünü samimi bir gayret ve ihlas ile ispat ettiğinde Allah da kendileri için din olarak İslam'ı seçip onlara yüce zâtı dışındaki yüzlerce sahte ve sentetik ilah taslaklarına kulluk zilletinden muhafaza eder.

Rabbanî düsturun (anayasanın) terk edilerek insanların birbirleri üzerine hüküm koymaları kesin olarak haram, dolayısıyla şirk olduğu gibi, aralarındaki münasebetlerin asıl çerçevesini ve genel esaslarını da tamamlanmış/mükemmel İslam dini tayin eder.

"Kim Allah'ın indirdiği kanunlara göre hüküm vermezse işte onlar kâfirlerdir." [5] ayet-i kerimesi, hem hükmeden iktidar sahiplerine hem de hükme muhatap olan yönetilenlere ortak bir ölçüyü belirlemiştir. Yönetim gücünü elinde bulunduran hüküm sahipleri her halükârda hem itikadi, hem de hukukî (şer'î) olarak Tevhid ve Sünnet nizamını esas almak mecburiyetindedirler.

Bugün devletin en tepe makamlarında bulunan hüküm/iktidar sahiplerinin çoğu kendilerini herkesten daha çok İslam'a nispet etmekte ve zaman zaman *'İslamcı'* pozlar verip bu yönde söylemler dile getirmekteler. Türkiye Cumhuriyeti'nin *'Laik, demokratik ve sosyal bir hukuk devleti'* olduğu ilkesi T.C. Anayasasının ikinci maddesinde belirtilmektedir. Mevcut Cumhurbaşkanı veya yeni anayasaya göre yeni seçilecek zat *'İslamcı'* sıfatlı olsa dahi laiklik merkezli bir devletin ve demokratik bir sistemin başına oturacak bir *'çarkçıbaşı'* olmaktan öteye geçemeyecektir. Böyle bir Cumhurbaşkanı'nın oluşturmaya çalıştığı toplum modelinin Kemalist bir toplum değilse de, laikleştirilmiş muhafazakâr bir cumhur (halk) olduğu kuşkusuzdur. İtikadi sapma ve savrulma öyle vahim noktalara varmıştır ki bundan birkaç yıl öncesine kadar dahi büyük tartışmalara sebep olabilen *'laik sistem-İslamcı kesim'* arasındaki geniş makas artık tamamen kapanmak üzeredir.

Allah'tan *subhanehu ve teâlâ* dünyada da, ahirette de afv ve afiyet dileriz. Allah'a hamd, Rasûlullah'a salât ve selam olsun.

4. *5/Maide, 3*

5. *5/Maide, 44*

Saatu'l Usra

Mahi
mahi@tevhiddergisi.net

Haber alan her mümin akın akın mescide geliyordu. Münadiler bir tek şehirde değil bahçe ve tarlalarda çalışan insanları da haberdar ettiler anonstan. Herkes elindeki işi yarım bırakarak mescide koşuyordu. Neler oluyordu acaba?

Yeni bir güne başlamak ne kadar da güzeldi... Güneşin ışıltısı yeni yeni yayılıyordu. Medine'de en güzel saat aralıklarından biriydi bu vakit. Kuşluk vakti... Serin ve aydınlık...

Rafi sabah namazından sonra kapının önündeki sedire uzanmış bu serin vaktin tadını çıkarıyordu. Üzerine ince bir pike örtmüş oracıkta uyumuştu. Arada ılık ılık esen rüzgar saçlarını dağıtıyor, dağılan saçları yüzüne vurdukça gıdıklanıyordu. Bu durum uykusunu bozsa da içeri geçmeye çok üşeniyor, pikenin altına giriyordu. Bu sefer de sıcaktan bunalıyor hava almak için tekrar yüzünü açıyordu. Onun bu durumunu gören annesi sedirin ucuna oturdu ve başını okşayarak:

— Haydi kalk! Münadileri duymuyor musun? Herkesi mescide çağırıyor Rasûlullah, dedi.

Rafi münadi kelimesini duyar duymaz yerinden doğruldu.

— Ne oldu anne, ne var, ne diyor münadiler, bir şey mi olmuş?

— Ben de bilmiyorum. Ama önemli bir şey olduğu kesin.

— Hemen mescide gitmeliyim.

— Abdest al öyle çık istersen.

— İyi hatırlattın anneciğim. Hemen alıp çıkayım.

Rafi telaş içinde hazırlandı. Bir yandan abdest alıyor bir yandan da tarih defterini arıyordu.

— Anne... Anne... Defterimi bulamıyorum.

— Yatağının altında idi en son.

— Hah... Tamam buldum. Ben çıkıyorum selamun aleykum.

— Aleykum selam...

Haber alan her mümin akın akın mescide geliyordu. Münadiler bir tek şehirde değil bahçe ve tarlalarda çalışan insanları da haberdar ettiler anonstan. Herkes elindeki işi yarım bırakarak mescide koşuyordu. Neler oluyordu acaba?

Rafi mescidin önündeki kalabalığı görünce hepten heyecanlandı. Aralara sıkışarak içeri girmeye çalışıyordu. Nihayet girebilmişti. Rasûlullah'ın minberine yakın bir yere sokuldu ve sessizce beklemeye başladı. Herkes mescide doluşmuş kendi aralarında fısıltı ile konuşuyorlardı.

Canım Peygamberim evinden çıkarak mimbere doğru yürümeye başladı. Sesler kesilmişti. Belli ki önemli bir olayın haberini verecekti Nebi. Allah'a hamd ettikten sonra söze başladı:

Ey müminler! Hava sıcak, kuraklık ve kıtlıkla imtihanımız da devam etmekte. Allah düşmanı bazı kabileler Rumları galeyana getirerek bize karşı kışkırttılar. Onlar da kırk bin kişilik büyük bir ordu hazırlamışlar. Seferberlik ilan ediyorum ve herkesin savaş için hazırlık yapmasını emrediyorum. Nice az topluluklar çok toplulukları yenmiştir. Allah ne güzel vekildir.

Rasûlullah konuşmasını bitirip evine doğru yönelmişti. Onun konuşması mescitte şok etkisi yarattı. Herkes sanki dilini yutmuştu. Kırk bin kişilik bir orduya karşı hazırlık yapmak nasıl mümkün olacaktı? Rumlar gibi köklü bir geleneği olan devletin askerî donanması çok güçlüydü. Sayıca onlardan az olduğumuz gibi askerî techizat bakımından da güçsüzdük. Buna sıcaklık, kıtlık ve kuraklık da eklenince...

Rafi gözlerini sıkı sıkı yummuş *'hayır, hayır düşünmek bile istemiyorum'* diye mırıldanıyordu.

Herkes bir kenara çekilmiş kendi aralarında konuşmaya başlamıştı. Derken Canım Peygamberim evinin kapısına çıktı yeniden. Ebu Bekir amcanın kulağına birşeyler söyledi. O da başıyla tamam işareti yaparak meraklı gözlerle kendini izleyen topluluğa doğru yaklaştı ve:

— Ey müminler! Nebi bu zor zamanda hazırlanacak olan orduya canlarınızla destek vereceğiniz gibi mallarınızla da destek vermenizi istiyor. Zorluk ordusunu siz donatacaksınız. Allah'ın sizi rızıklandırdıklarından Allah yolunda infak edin, deyince bir anda herkes ayaklanarak mescitten acele ile çıkmaya başladı.

Rafi etrafına bakıyor, sahabilerin hızla mescidi terketmelerine anlam veremiyordu. Bu bir kaçış mıydı? *'Kıtlık içinde iken canımızı ortaya koyduk, elimizde mal yok'* mu demek istiyorlardı? Bunu nasıl yaparlardı?

Yanında bulunan bir adama yanaşarak:

— Amca herkes neden mescidi kaçarcasına terk ediyor, diye sordu.

— Neden olacak evladım! Bu gördüğün insanlar Canım Peygamberimin emrine icabet etmek için evlerine koşuyorlar. Biriktirdiklerini Allah yolunda infak etmek için yarışıyorlar. Rasûl'ün emrine ilk icabet eden ve orduya sadaka veren olmak için acele ediyorlar.

— İnanamıyorum. O zaman ben neden hâlâ burada duruyorum?

— Bilmem. Beni de sen alıkoydun haydi zaman, verme vakti. Acele edelim.

Rafi koşarak çıktı mescitten. Soluk soluğa eve geldi. Yol boyu Allah yolunda ne infak edeceğini düşünmüştü. Verecek birşeyi olmadığı için çok üzülüyordu.

— Ne olabilir... Ne olabilir?

Bir anda elindeki tarih defterine baktı. Sayfaları tek tek çevirdi. Buldum diyerek dışarı fırladı.

Ulumu'l Kur'an'a Has Olan Meseleler

Enes DOĞAN

Konuşulan konunun üstünlüğü ciheti ile, tevhidden bahsetmek, emir ve yasaklardan bahsetmekten daha üstündür. Emir ve yasaklardan bahsetmek, müstehab olan şeylerden bahsetmekten daha üstündür. Hepsi değerli olmakla beraber konuşulan konunun ehemmiyetinden ötürü aralarında fark vardır.

Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun. Rasûlü'ne, Rasûlü'nün sahabesine, ehli beytine ve onlara ihsan üzere tâbi olanlara salât ve selam olsun.

Önceki yazımızda Ulumu'l Kur'an'a has olan meselelere giriş yapmış ve Kur'an'ın İ'cazı ve Sure konularını incelemiştik. Bu bölümde Ulumu'l Kur'an'a has olan meseleleri incelemeye devam edecek ve ayet hakkında bilinmesi gerekenleri ele alacağız. Başarı Allah'tandır.

Ayet Hakkında Bilinmesi Gerekenler

Zemzemi *rahimehullah* der ki:

٣١ والآيَةُ الطائفةُ المَفْصُولَةْ مِنْ كَلِمَاتٍ مِنْهُ، والمَفْضُولَةْ

٤١ مِنْهُ على القَولِ لَهُ كَـ"تَبَّتِ" والفاضِلُ الَّذْ مِنْهُ فيهِ أَتَتِ

13. Ayet, fasıllarla bölünmüş kelimeler topluluğudur.

"Mefdule/daha az faziletli (14.)[1] *bu görüşü kabul edenlere göre Tebbet suresi gibi, fadıla/daha faziletli içinde Allah'ın anlatıldığı ayetlerdir."*

Şerh

- Müellif dedi ki:

'والآيَةُ الطائفةُ المَفْصُولَةْ ... مِنْ كَلِمَاتٍ مِنْهُ'

1. *Beytin anlam bütünlüğünü sağlamak için 13 ve 14. beyit bu şekilde yazılmıştır.*

Ayet, Kur'an'daki kelimelerden oluşup fasılalar ile ayrılmış olan bölümlerdir.'

Ayet Nedir?

Zurkani, ayetin lugat manası ile alakalı der ki:

'Arap lugatinde ayet şu manalarda ıtlak edilir:

— Birincisi: Mucize manasındadır. Allah'ın şu sözü bu manadadır:

'سَلْ بَنِي إِسْرائيلَ كَمْ آتَيْنَاهُمْ مِنْ آيَةٍ بَيِّنَةٍ'

'İsrailoğullarına sor, biz onlara açık olan kaç ayet verdik.' [2]

Yani, açık olan mucize verdik...

— İkincisi: Alamet manasındadır. Allah'ın şu sözü bu manadadır:

'إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ'

'Onun mülkünün ayeti, kendisinde Rabbinizden bir sükûnet olan tabutun size gelmesidir.' [3]

Yani, Onun mülkünün alameti...

— Üçüncüsü: İbret manasındadır. Allah'ın şu sözü bu manadadır:

'إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَةً'

'Şüphesiz ki bunda ayet vardır.' [4]

Yani, İbret alacak kimse için ibret vardır...

— Dördüncüsü: Hayret verici şey manasında kullanılır. Allah'ın şu sözü bu manadadır:

'وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ آيَةً'

'Biz Meryem'in oğlunu ve annesini bir ayet kıldık.' [5]

— Beşincisi: Cemaat/topluluk manasındadır. Arapların şu sözü bu manadadır:

'خرج القوم بآيتهم'

Kavim ayeti ile beraber çıktı. 'Yani, topluluk hâlinde çıktı. Bunun manası, onlar gerilerinde hiçbir şey bırakmadı.' şeklindedir.

— Altıncısı: Burhan ve delil anlamındadır. Allah'ın şu sözü bu manadadır:

'وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلافُ أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَانِكُمْ'

'Göklerin yaratılması ve dilleriniz ile renklerinizin farklı olması O'nun ayetlerindendir.' [6]

Bunun manası; Allah'ın gökler ve yer alemini yaratması, dillerin ve renklerin farklı olması, Allah'ın varlığının, kudretinin ve kemal sıfatlara sahip olmasının delillerindendir.' [7]

Kur'an'ın ayetleri insanları aciz bırakan bir mucize, kitabı insanlara ulaştıran Muhammed'in sallallahu aleyhi ve sellem doğruluğuna işaret eden alamet; ibret alacak insanlar için ibret; İ'caz ve üslup açısından hayret verici, hayran bırakıcı; kelimeler ve sureler ile oluşmuş olan cemaat; Tevhid ve Sünnet'e delil olma özelliğini taşır.

Kur'an'ın ayetleri için bu altı mananın kullanılması doğrudur. Zira Kur'an'ın ayetleri insanları aciz bırakan bir mucize, kitabı insanlara ulaştıran Muhammed'in *sallallahu aleyhi ve sellem* doğruluğuna işaret eden alamet; ibret alacak insanlar için ibret; İ'caz ve üslup açısından hayret verici, hayran bırakıcı; kelimeler ve sureler

2. 2/Bakara, 211
3. 2/Bakara, 248
4. 2/Bakara, 248
5. 23/Muminun, 50
6. 30/Rum, 22
7. Menahilu'l İrfan, 1/338.

ile oluşmuş olan cemaat; Tevhid ve Sünnet'e delil olma özelliğini taşır.

Istılahtaki tanımı: Kur'an'daki kelimelerden oluşup fasılalar ile ayrılmış olan bölümlerdir.

Örneğin, Allah *subhanehu ve teâlâ* şöyle buyurur:

"*قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ *اَللّٰهُ الصَّمَدُ *لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ *وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا اَحَدٌ"

*"De ki: 'O Allah birdir. *Allah hiçbir şeye ihtiyacı olmayan Es-Samed'dir. * O ne doğurmuştur ne de doğrulmuştur. * Hiç kimse O'nun dengi değildir.' "* [8]

Burada dört ayet yer almaktadır. Her bir ayet Kur'an'ın kelimelerinden oluşmuş ve diğer ayetler ile arası fasılalar ile bölünmüştür.

Ayetlerin Tertibi Tevkifidir [9]

Ayetlerin tertibi tevkifidir. Yani, şu anda elimizde bulunan mushaflardaki ayetlerin sıralaması Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* Peygambere *sallallahu aleyhi ve sellem* bildirmesi ile tevkifi olarak yapılmıştır. Ayetlerin tertibinde hiç kimsenin görüşü ve içtihadı söz konusu değildir. Bu konuda ümmet arasında herhangi bir ihtilaf nakledilmemiştir. İmam Suyuti, Zerkeşi *rahimehumallah* gibi bazı âlimler bu konuda icma nakletmişlerdir.

Şu rivayetler ayetlerin tertibinin tevkifi olduğunu göstermektedir;

حَدَّثَنَا ابْنُ عَبَّاسٍ، قَالَ: قُلْتُ لِعُثْمَانَ بْنِ عَفَّانَ: مَا حَمَلَكُمْ أَنْ عَمَدْتُمْ إِلَى الأَنْفَالِ وَهِيَ مِنَ الْمَثَانِي وَإِلَى بَرَاءَةٌ وَهِيَ مِنَ الْمِئِينَ فَقَرَنْتُمْ بَيْنَهُمَا وَلَمْ تَكْتُبُوا بَيْنَهُمَا سَطْرَ بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَوَضَعْتُمُوهَا فِي السَّبْعِ الطُّوَلِ، مَا حَمَلَكُمْ عَلَى ذَلِكَ؟ فَقَالَ عُثْمَانُ: كَانَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ مِمَّا يَأْتِي عَلَيْهِ الزَّمَانُ وَهُوَ يُنْزَلُ عَلَيْهِ السُّوَرُ ذَوَاتُ الْعَدَدِ، فَكَانَ إِذَا نَزَلَ عَلَيْهِ الشَّيْءُ دَعَا بَعْضَ مَنْ كَانَ يَكْتُبُ فَيَقُولُ: ضَعُوا هَؤُلَاءِ الآيَاتِ فِي السُّورَةِ الَّتِي يُذْكَرُ فِيهَا كَذَا وَكَذَا وَإِذَا نَزَلَتْ عَلَيْهِ الآيَةَ فَيَقُولُ: ضَعُوا هَذِهِ الآيَةَ فِي السُّورَةِ الَّتِي يُذْكَرُ فِيهَا كَذَا وَكَذَا، وَكَانَتِ الأَنْفَالُ مِنْ أَوَائِلِ مَا نَزَلَتْ بِالْمَدِينَةِ وَكَانَتْ بَرَاءَةٌ مِنْ آخِرِ الْقُرْآنِ وَكَانَتْ قِصَّتُهَا شَبِيهَةً بِقِصَّتِهَا فَظَنَنْتُ أَنَّهَا مِنْهَا، فَقُبِضَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَلَمْ يُبَيِّنْ لَنَا أَنَّهَا مِنْهَا، فَمِنْ أَجْلِ ذَلِكَ قَرَنْتُ بَيْنَهُمَا وَلَمْ أَكْتُبْ بَيْنَهُمَا سَطْرَ بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، فَوَضَعْتُهَا فِي السَّبْعِ الطُّوَلِ

"İbni Abbas'tan rivayete göre, şöyle demiştir: 'Osman bin Affan'a:

— Mesânî surelerden olan Enfal suresi ile ayetlerinin sayısı yüz civarında olan Berae (Tevbe) suresinin arasını birleştirmenize, ikisi arasına besmele yazmamanıza ve yedi uzun surelerin arasına koymanıza sizi yapmaya sevk eden şey nedir? dedim.

Osman şu cevabı verdi:

*— Rasûlullah'a ayetler indirilmekte iken vahiy katiplerini çağırır ve **'Bu ayetleri şu surelerin şurasına koyunuz' buyururdu. Ona bir ayet veya iki indiğinde o yine böyle söylerdi.** Enfal suresi; Medine'de inen ilk surelerdendi. Berae (Tevbe) ise Kur'an'ın son inen suresidir. İkisinin konusu da aynı şeyden bahseder. Dolayısıyla ben ikisini bir zannetmişimdir. Rasûlullah, bu iki surenin ayrı mı bir mi olduğunu açıklamadan vefat etmiştir. Bundan dolayı bu iki sureyi birbirine birleştirdim ve arasına besmeleyi koymadım. Yedi uzun sure arasına koydum."* [10]

كُنْتُ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ جَالِسًا إِذْ شَخَصَ بِبَصَرِهِ ثُمَّ صَوَّبَهُ حَتَّى كَادَ أَنْ يُلْزِقَهُ بِالْأَرْضِ، قَالَ: ثُمَّ شَخَصَ بِبَصَرِهِ فَقَالَ: "أَتَانِي جِبْرِيلُ فَأَمَرَنِي أَنْ أَضَعَ هَذِهِ الْآيَةَ بِهَذَا الْمَوْضِعِ مِنْ هَذِهِ السُّورَةِ" {إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَى وَيَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ}

Osman bin Ebi'l As *radıyallahu anh* anlatıyor:

"Ben Peygamber ile beraber oturuyordum. Peygamber gözlerini yukarı dikti. Sonra sanki yere değecekmiş gibi bakışlarını indirdi. Sonra gözlerini dikti ve dedi ki: 'Cibril bana geldi ve şu ayeti şu surenin şu kısmına koymamı emretti: 'Şüphesiz Allah, adaleti, iyilik yapmayı, yakınlara yardım etmeyi emreder; hayasızlığı,

8. *112/İhlas, 1-4*

9. *Bu konu ile alakalı şu kaynaklara müracaat edebilirsiniz: El-İtkan, s. 159; Menahilu'l İrfan, 1/346.*

10. *Ebu Davud, 786; Tirmizi, 3086; Ahmed, 399.*

fenalık ve azgınlığı da yasaklar. O, düşünüp tutasınız diye size öğüt veriyor.' [11] *"* [12]

Ayetlerin fasılaları tevkifi[13] midir? Yoksa fasılalar konulurken mana bütünlüğü mü gözetilmiştir?[14]

Racih olan iki ayeti birbirinden ayıran fasılaların tevkifi olmasıdır. Çünkü Kur'an'da bazı ayetlere baktığımızda fasılaların anlam bütünlüğüne bakılmaksızın yerleştirildiği görülecektir. Örneğin, Allah *subhanehu ve teâlâ* ayette şöyle buyurur:

"كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ لَكُمُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ*فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْيَتَامٰى"

"Allah, size ayetleri böyle açıklıyor ki düşünesiniz. Dünya ve ahiret hakkında. Ve sana yetimlerden soruyorlar..."* [15]

Bu ayeti tefsir eden âlimler 219. ayetin sonu ile 220. ayetin başını beraber tefsir etmişlerdir. Şayet fasıllar içtihadi olmuş olsaydı, 219. ayetin şöyle bitmesi gerekirdi;

لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ فِي الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةِ * وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ الْيَتَامٰى

*"Umulur ki sizler dünya ve ahiret hakkında düşünürsünüz. * Sana yetimlerden sorarlar..."*

Rahman Suresinde Allah şöyle buyurur:

كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ * وَيَبْقٰى وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْاِكْرَامِ

*"Yer üzerinde bulunan her canlı yok olacaktır. * Azamet ve ikram sahibi olan Rabbinizin vechi kalıcıdır."* [16]

Anlam bütünlüğü gözetilerek fasıla konmuş olsa, durum farklı olurdu. Çünkü ikinci ayet konu olarak birinci ayetin devamıdır. Buradan anlıyoruz ki fasılaların yeri içtihadi değil, tevkifidir.

Bazı Ayetlerin Bazı Ayetlere Göre Daha Faziletli Olması[17]

- Müellif *rahimehullah* dedi ki:

والمَفْضُولَةُ...

٤١ مِنْهُ على القَولِ لَهُ كـ"تَبَّتِ" والفاضِلُ الَّذْ مِنْهُ فيهِ أَتَتِ

'Mefdule bu görüşü kabul edenlere göre Tebbet suresi gibi, fadıla içinde Allah'ın anlatıldığı ayetlerdir.'

Şerh

Zemzemi *rahimehullah* bazı ayetlerin diğer bazısından daha üstün olduğunu söyledi. Buna örnek olarak Allah'tan *subhanehu ve teâlâ* bahseden ayetlerin Ebu Leheb'ten bahseden ayetlerden daha faziletli olmasını verdi. Kur'an'ın bazı ayetlerinin bazılarına faziletli olması meselesi ihtilaflı bir meseledir.

1. Görüş: Cumhuru Ulema[18] Kur'an'daki bazı ayetlerin veya surelerin bazılarından daha faziletli olabileceğini söylemişlerdir.

Ebu Said El-Mualla *radıyallahu anh* anlatıyor:

كُنْتُ أُصَلِّي فِي المَسْجِدِ، فَدَعَانِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ

11. *16/Nahl, 90*
12. *Ahmed, 17918.*
13. *Allah veya Rasûlü tarafından belirlenmiş olan ve değiştirilmesi mümkün olmayan.*
14. *Bu konu hakkında şu kaynağa müracaat edebilirsiniz: Dirasat fi Ulumi'l Kur'an, Fehd er-Rumi, s.118.*
15. *2/Bakara, 219-220*
16. *55/Rahman, 26-27*
17. *Bu konuda şu kaynaklara müracaat edebilirsiniz; el-Burhan, 1/138; Mecmu'u'l Fetava, İbni Teymiyye, Daru'l Vefa baskısı, 17/209.*
18. *Bu âlimlerden bazıları şunlardır; İshak bin Rehaveyhi, İzz bin Abdusselam, Kadı İbnu'l Arabi el-Maliki, Gazali, Kurtubi, Beyhaki…*

Bir şeyin bir şeyden daha faziletli olduğunu söylemek, diğer şeye eksiklik nispet etmek değildir.
İkisi de tam ve güzel olandan birinin daha güzel olması mümkündür.

وَسَلَّمَ فَلَمْ أُجِبْهُ، فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنِّي كُنْتُ أُصَلِّي، فَقَالَ: " أَلَمْ يَقُلِ اللَّهُ: (اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ). ثُمَّ قَالَ لِي: "لَأُعَلِّمَنَّكَ سُورَةً هِيَ أَعْظَمُ السُّوَرِ فِي القُرْآنِ، قَبْلَ أَنْ تَخْرُجَ مِنَ المَسْجِدِ". ثُمَّ أَخَذَ بِيَدِي، فَلَمَّا أَرَادَ أَنْ يَخْرُجَ، قُلْتُ لَهُ: "أَلَمْ تَقُلْ لَأُعَلِّمَنَّكَ سُورَةً هِيَ أَعْظَمُ سُورَةٍ فِي القُرْآنِ"، قَالَ: (الحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ العَالَمِينَ) "هِيَ السَّبْعُ المَثَانِي، وَالقُرْآنُ العَظِيمُ الَّذِي أُوتِيتُهُ

"Ben mescidde namaz kılıyordum. Allah Rasûlü beni çağırdı. Ben ona cevap vermedim. Sonra ona dedim ki

— Ya Rasûlullah! Ben namaz kılıyordum, Peygamber dedi ki:

— Allah 'Allah ve Rasûlü sizi ihya etmek için çağırdığında icabet edin.' [19] *demiyor mu? Sonra bana dedi ki:*

— Bu mescidden çıkmadan önce sana Kur'an surelerinin en büyük ve yüce olanını öğreteceğim.

Daha sonra elimden tuttu. Mescidden çıkacağı esnada dedim ki:

— 'Kur'an'ın en büyük suresini sana öğreteceğim dememiş miydin? O:

— Evet, o sure Fatiha suresidir. O sure, Seb'ul-mesânî (Sürekli tekrarlanan yedi ayet) ve bana verilen Kur'an-ı azim'dir'." [20]

Ubeyy bin Kab *radıyallahu anh* anlatıyor:

قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: يَا أَبَا الْمُنْذِرِ، أَتَدْرِي أَيُّ آيَةٍ مِنْ كِتَابِ اللهِ مَعَكَ أَعْظَمُ؟ قَالَ: قُلْتُ: اللهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ. قَالَ: يَا أَبَا الْمُنْذِرِ أَتَدْرِي أَيُّ آيَةٍ مِنْ كِتَابِ اللهِ مَعَكَ أَعْظَمُ؟ قَالَ: قُلْتُ: (اللهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ). قَالَ: فَضَرَبَ فِي صَدْرِي، وَقَالَ: وَاللهِ لِيَهْنِكَ الْعِلْمُ أَبَا الْمُنْذِرِ

"Allah Rasûlü şöyle buyurdu:

— Ey Ebu'l Münzir! Allah'ın kitabından ezberinde olan Kur'an'ın hangi ayeti sence daha büyüktür? dedim ki:

— Allah ve Rasûlü daha bilir, Allah Rasûlü dedi ki:

— Ey Ebu'l Münzir! Allah'ın kitabından ezberinde olan Kur'an'ın hangi ayeti sence daha büyüktür? Dedim k:

— Ayetu'l Kursi'dir[21]*.*

Bunun üzerine Allah Rasûlü göğsüme vurdu ve şöyle buyurdu:

— Ey Ebu'l Münzir! İlim sana mübarek olsun!" [22]

Ebu Said El-Hudri *radıyallahu anh* anlatıyor:

أَنَّ رَجُلًا سَمِعَ رَجُلًا يَقْرَأُ: قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ يُرَدِّدُهَا، فَلَمَّا أَصْبَحَ جَاءَ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَذَكَرَ ذَلِكَ لَهُ، وَكَأَنَّ الرَّجُلَ يَتَقَالُّهَا، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ إِنَّهَا لَتَعْدِلُ ثُلُثَ القُرْآنِ

"Bir kimse, bir başkasının bütün gece İhlas suresini tekrar tekrar okuduğunu duydu, sabah olunca durumu Rasûlullah'a aktardı. Bunun üzerine Rasûlullah şöyle buyurdu: 'Nefsim elinde olan Allah'a yemin ederim ki o sure Kur'an'ın üçte biri gibidir.' " [23]

Ebu Mesud *radıyallahu anh* anlatıyor:

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:

مَنْ قَرَأَ بِالْآيَتَيْنِ مِنْ آخِرِ سُورَةِ البَقَرَةِ فِي لَيْلَةٍ كَفَتَاهُ

"Kim gece vaktinde Bakara Suresinin son iki ayetini okursa, bu ona kafidir." [24]

Ebu'd Derda *radıyallahu anh* anlatıyor; Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* şöyle buyurdu:

مَنْ حَفِظَ عَشْرَ آيَاتٍ مِنْ أَوَّلِ سُورَةِ الْكَهْفِ عُصِمَ مِنَ الدَّجَّالِ

"Her kim Kehf suresinin başından on ayet ezberlerse, Deccal'den korunur." [25]

Bu rivayetler açık bir şekilde göstermektedir ki, Kur'an'ın bazı ayetleri veya sureleri bazılarından daha faziletlidir.

2. Görüş: Ebu'l Hasen el-Eş'ari, Bakıllani, İbni Hibban, İbni Abdilberr *rahimehumullah* gibi âlimler bunu kabul etmemişler. Dayanak olarak demişler ki:

19. 8/Enfal, 24
20. Buhari, 4474; Ebu Davud, 1458; İbni Mace, 3785; Nesai, 913.
21. 2/Bakara, 255.
22. Müslim, 810; Ebu Davud, 1460.
23. Buhari, 5013; Ebu Davud, 1461; Nesai, 995; Ahmed, 11306.
24. Buhari, 5009; Müslim, 807; Ebu Davud, 1397; Tirmizi, 2881.
25. Müslim, 809; Ebu Davud, 4323; Tirmizi, 2886.

'Kur'an'da bazı ayetlerin veya surelerin bazısından üstün olduğunu söylemek Kur'an'ın bir kısmına eksiklik izafe etmek demektir. Yani, bu sure en faziletli suredir demek diğer surelere noksanlık nisbet etmek anlamına gelir. Kur'an Allah'ın kelamıdır. Bir yerini överken bir yerine eksiklik nispet edilemez.'

Surelerin veya ayetlerin fazileti ile alakalı nasları ise, *'sevap açısından daha fazla'* şeklinde tevil etmişlerdir.

• Bu görüş akli bir önermeye dayalı, sahih naslara aykırı zayıf bir içtihattır.

Ali *radıyallahu anh* şöyle der:

لَوْ كَانَ الدِّينُ بِالرَّأْيِ لَكَانَ أَسْفَلُ الْخُفِّ أَوْلَى بِالْمَسْحِ مِنْ أَعْلَاهُ وَقَدْ رَأَيْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَمْسَحُ عَلَى ظَاهِرِ خُفَّيْهِ

"Şayet din akıl ile olmuş olsaydı, ayakların altını mesh etmek üstünü mesh etmekten daha evla olurdu. Ancak ben Peygamberi ayaklarının üstünü mesh ederken gördüm." [26]

Bu tercih, önermesi bakımından da zayıftır. Zira bir şeyin bir şeyden daha faziletli olduğunu söylemek, diğer şeye eksiklik nispet etmek değildir. İkisi de tam ve güzel olandan birinin daha güzel olması mümkündür.

Örneğin, Allah *subhanehu ve teâlâ* şöyle buyurur:

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللّٰهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ

"İşte Peygamberler! Biz, onların bir kısmını bir kısmına üstün kıldık. İçlerinden, Allah'ın konuştukları vardır. Bir kısmının da derecelerini yükseltmiştir." [27]

Rasûllerin *aleyhimusselam* bazısının bazısına faziletli kılındığını söylemek, onlardan bir kısmına noksanlık nispet etmek anlamına gelmez.

Örneğin, Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* der ki:

لَمَّا قَضَى اللَّهُ الخَلْقَ كَتَبَ فِي كِتَابِهِ فَهُوَ عِنْدَهُ فَوْقَ العَرْشِ إِنَّ رَحْمَتِي غَلَبَتْ غَضَبِي

"Allah herşeyi yarattıktan sonra arşın üzerinde bulunan kitabına: 'Benim rahmetim gazabıma üstün gelmiştir.' diye yazdı." [28]

Allah *subhanehu ve teâlâ* bütün noksan sıfatlardan münezzehtir. Bu hadiste Allah'ın rahmetinin gazabından üstün olması, gazap sıfatının noksan olduğu anlamına gelmez.

Binaenaleyh, Kur'an'ın bir kısmının bir kısmından faziletli olması, noksanlığı ifade eden bir şey değildir. Zira ayetlere iman açısından hiçbir ayeti birbirinden ayırmayız.

Âlimlerden bazıları görüşleri ile beraber görüşlerinin dayanaklarını da zikrederler. Bazı âlimler ise, görüşlerini zikrederler ama dayanaklarını zikretmezler. Sonradan gelen bazı âlimler ise, bu âlimlerin dayanaklarını açıklamaya çalışmışlar. Fıkıh babında yapılan birçok hata buradan kaynaklanmaktadır.

Önemli bir açıklama

Muhakkik âlimlerin tespitine göre Kur'an'da bazı ayetlerin bazı ayetlere faziletli olduğunu kabul etmeyenlerin kimisi itikadi bazı bidatlerin etkisinde kalmıştır.

Ehli Sünnet ve'l Cemaat olarak bizler Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* konuştuğuna, bu konuşmanın işitildiğine, harf ve ses ile gerçekleştiğine, hem lafızlarının hem de manalarının Allah'tan *subhanehu ve teâlâ* olduğuna itikad ederiz. Allah şöyle buyurur:

26. *Ebu Davud, 162; Darekutni, 783.*
27. *2/Bakara, 253*
28. *Buhari, 3194; Müslim, 2751; Tirmizi, 3543; İbni Mace, 189. Ebu Hureyre'den.*

وَكَلَّمَ اللّٰهُ مُوسٰى تَكْلِيمًا

"Allah, Musa ile doğrudan konuştu." [29]

Mutezile Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* konuşma sıfatını inkar eder. Eşari ve Maturidiler ise, Mutezile gibi bunu inkar etmese de Ehli Sünnet gibi de inanmazlar. Böyle inanmalarının sebebi aklen koyulmuş olan bazı kaidelerin bu alanda işletilmesidir. Bu kaidelerden birisi, (الحدوث يدل على التغير) *'Birşeyin sonradan vaki olması, değişikliğe delalet eder.'* Bu kaideye binaen demişlerdir ki:

'Şayet Allah'ın konuştuğunu söylersek, Kur'an birbirinden farklı ayetler ile doludur. Buna binaen Allah'ta yeni olan şeyler ortaya çıkmış olur. Allah'ın sıfatlarından bir tanesi de 'Muhalefetun li'l havadis' (Yeni olan şeylere muhalif olması)dır. Yenilenmek, mahluk olmanın sıfatıdır. Mesela, çocuk Allah'ın yarattığı bir varlıktır. Birkaç sene sonra gözlemlendiğinde gelişip büyümesi ve değişikliğin meydana gelmesi onun mahlûk olmasından kaynaklanır. Allah yaratandır ve O'na yaratılmış olan hiçbir şey nispet edilemez. Bundan dolayı Allah'ın kelamı, kelam-i nefsanidir. Yani, Allah'ın nefsinde bazı manalar olur, Allah bunu lafza dökmeden Cibril'e vahyeder. Bunu lafza döküp kelimeleri yan yana getiren Cibril'dir.'

Akide de tercih ettikleri bu görüş, farkında olmadan onları başka yanlışlara sürüklemiştir: *'Kur'an kelam-i nefsanidir. Allah'ın nefsinde var olan manaların bazısının diğer bazısına üstün olması mümkün değildir.'* [30]

Ayetler birbirine hangi yönden faziletli kılınmıştır? İbni Teymiyye *rahimehullah* der ki;

فَإِنَّ الْقُرْآنَ كَلَامُ اللَّهِ وَالْكَلَامُ يَشْرُفُ بِالْمُتَكَلِّمِ بِهِ سَوَاءٌ كَانَ خَبَرًا أَوْ أَمْرًا فَالْخَبَرُ يَشْرُفُ بِشَرَفِ الْمُخْبِرِ وَبِشَرَفِ الْمَخْبَرِ عَنْهُ وَالْأَمْرُ يَشْرُفُ بِشَرَفِ الْآمِرِ وَبِشَرَفِ الْمَأْمُورِ بِهِ

'Kur'an Allah'ın kelamıdır. Bir kelam ister bir şeyi haber vermek olsun, ister de bir şeyi emretmek olsun fark etmez, kendisini konuşana göre üstün olur. Bir haber, haber veren kimseye ve kendisinden haber verilen şeye göre değer kazanır. Bir emir emreden kişiye ve kendisine emredilen kimseye göre değer kazanır.' [31]

Konuşan kimsenin üstünlüğü ciheti ile, Rasûlullah'ın *sallallahu aleyhi ve sellem* kelamı, Ebu Bekir'in *radıyallahu anh* kelamından daha faziletlidir. Ebu Bekir'in kelamı Ömer'in kelamından daha üstündür. Hepsi değerli

---

29. *4/Nisa, 164*

30. *Allah'ın sesli olarak konuşması ile alakalı Kur'an ve Sünnette onlarca delil vardır. Yukarıda geçen Nisa 164. ayet buna delil olduğu gibi, şu ayette buna delildir:*

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلٰى بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللّٰهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ

"İşte Peygamberler! Biz, onların bir kısmını bir kısmına üstün kıldık. İçlerinden, Allah'ın konuştukları vardır. Bir kısmının da derecelerini yükseltmiştir." (2/Bakara, 253)

Allah şöyle buyurur:

مَا يَأْتِيهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنْ رَبِّهِمْ مُحْدَثٍ اِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ يَلْعَبُونَ

*"Rabblerinden kendilerine **yeni bir öğüt** (bir uyarı) gelmez ki, onlar mutlaka onu alaya alarak, kalpleri de gaflette olarak dinlemesinler." (21/Enbiya, 2)*

Bu ayet bidat taifelerinin Muhafeletun li'l Hevadis safsatasını çürütmektedir. (Bk. Nakdu Akaid El-Eşairave'l Maturidiyye, s. 295, Halid bin Ali El-Gamidi, Daru Etlasi'l Hadra baskısı.)

• Konuşamamak nakıslığa işaret eder. Bu konuda İbrahim'in aleyhisselam putları kırması ile alakalı şu ayetleri okuyalım:

"Dediler ki: 'Ey İbrahim, bizim ilahlarımıza bunu sen mi yaptın?' Dedi ki: 'Hayır! Bunu şu büyükleri yapmıştır. Konuşabiliyorlarsa, onlara sorun bakalım!' Bunun üzerine birbirlerine dönüp, 'Hiç şüphesiz asıl zalimler sizsiniz siz' dediler. Sonra eski inanç ve inatlarına döndüler ve 'And olsun, bunların konuşamayacağını sen de bilirsin' dediler. İbrahim, şöyle dedi: 'Öyle ise siz, (hâlâ) Allah'ı bırakıp da, size hiçbir fayda, hiçbir zarar veremeyecek şeylere mi ibadet ediyorsunuz?' " (21/Enbiya, 62-66)

İbrahim aleyhisselam insanların ilah sandıkları putların konuşmaya dahi güçlerinin yetmediğini ispatlayarak, başkalarına fayda ve zarar vermeye güçlerinin yetmediğini gösterdi.

Kelamcılar Allah'a naks izafe etmeme adına çok çaba sarf etmiş, ancak ortaya koydukları düşünce Allah'a naks izafe etmek olmuştur.

• Bidat taifelerinin bu konuda delil almış olduğu şeylerden bir tanesi Ahtal'a nisbet edilen bir şiirdir:

إِنَّ الْكَلَامَ لَفِي الْفُؤَادِ وَإِنَّمَا... جُعِلَ اللِّسَانُ عَلَى الْفُؤَادِ دَلِيلَا

'Muhakkak kelam gönülde olandır ancak…Gönüllerde olana dil delil kılınmıştır.'

Bu şiire binaen kelamın manalarından birinin nefiste olan manalar olduğunu ve Allah'ın kelamının da bu anlama geldiğini söylerler.

Ancak bu Ahtal'ın divanında yer almamaktadır ve onun adına uydurulmuştur.

• İlginçtir! Ümmetin sıhhatinde icma ettiği Buhari ve Müslim'in rivayet ettikleri hadisleri 'Ahad Hadis akide de hüccet olmaz.' diyerek reddeden kelamcılar; Bir Hristiyan'ın şiirini akidede delil kabul ediyorlar.

• Ahtal, Hristiyan olan bir kimse idi. Doğal olarak Arap lugatinde hüccet olacak bir bilgiye sahip değildi.

• Aynı zamanda Hristiyanların mezhebi, Allah'ın kelamının nefsani olması yönündedir. Bu Hristiyanların itikadı ile aynı anlama çıkmaktadır ve Allah Rasûlü'nün: "Sizler önceki ümmetlere karış karış, zira zira tabi olacaksınız. Onlar keler deliğine girse, sizde onlara tabi olacaksınız." (Buhari, 3269; Müslim, 2669. Ebu Said el-Hudri'den.) hadisini hatırlatmaktadır. (Bk. Şerhu Akideti't Tahaviyye, İbni Ebi'l İzz, 1/277; Er-Risaletu'l Alemiyye baskısı.)

31. *Mecmu'u'l Fetava, 17/209.*

olmakla beraber konuşan kimselerin mertebeleri bakımından aralarında fark vardır.

Konuşulan konunun üstünlüğü ciheti ile, tevhidden bahsetmek, emir ve yasaklardan bahsetmekten daha üstündür. Emir ve yasaklardan bahsetmek, müstehab olan şeylerden bahsetmekten daha üstündür. Hepsi değerli olmakla beraber konuşulan konunun ehemmiyetinden ötürü aralarında fark vardır.

Bunu Kur'an'ın ayetleri üzerinden düşünecek olursak,

— Konuşan ciheti ile Kur'an'ın bazısının bazısına üstün olması mümkün değildir. Çünkü Kur'an bir bütün olarak Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* kelamıdır.

— Konuşulan konu ciheti ile Kur'an'ın bir kısmının bir kısmına fazileti mümkündür.

Âlimler ayetlerin birbirine hangi yön ile faziletli kılındığı konusunda ihtilaf etmişlerdir.

1. Görüş: İbni Teymiyye, İzz bin Abdusselam ve Gazali *rahimehumullah* gibi âlimler Allah'tan bahseden ayetlerin diğerlerinden daha faziletli olduğunu söylemişlerdir. Racih olan görüş budur. Yukarıda Fatiha suresi, İhlas Suresi, Ayetu'l Kursi ile alakalı verilen hadisler buna şahitlik etmektedir. Genel olarak kitaplarda bu konu hakkında İhlas suresi ve Tebbet suresi örnek verilir.

İbni Teymiyye *rahimehullah* der ki:

وَمَعْلُومٌ أَنَّ مَا أَخْبَرَ بِهِ عَنْ نَفْسِهِ : ك (قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ) أَعْظَمُ مِمَّا أَخْبَرَ بِهِ عَنْ خَلْقِهِ : ك (تَبَّتْ يَدَا أَبِي لَهَبٍ) وَمَا أَمَرَ فِيهِ بِالْإِيمَانِ . وَمَا نَهَى فِيهِ عَنْ الشِّرْكِ أَعْظَمُ مِمَّا أَمَرَ فِيهِ بِكِتَابَةِ الدَّيْنِ وَنَهَى فِيهِ عَنْ الرِّبَا

'Bilindiği gibi Allah'ın kendi nefsinden haber verdiği -İhlas suresinde olduğu gibi- yarattıklarından haber verdiği ayetlerden -Tebbet suresinde olduğu gibi- ve kendisine imanı emrettiği ayetlerden daha üstündür. Kendisine şirk koşulmasını nehyettiği ayetler, borçların yazılmasını emrettiği ve faizi yasakladığı ayetlerden daha üstündür.' [32]

2. Görüş: Bazı âlimler okunduğunda kişiyi amele sevk eden ayetlerin böyle olmayan ayetlerden daha faziletli olduğunu söylemişlerdir. Namaz, oruç, zekât gibi ibadetlerden bahseden ayetler gibi...

3. Görüş: Bazı âlimler kulda bıraktığı etkiye göre ayetlerin faziletli olabileceğini söylemişlerdir. Kişiyi tefekkür ve tedebbüre sevk eden ayetler sair ayetlerden daha faziletlidir demişlerdir.

Faide

İmam Malik *rahimehullah* kişinin namazlarında sürekli İhlas suresini okumasını mekruh görmüştür. Sonradan gelen bazı âlimler ise, İmam Malik'in bu görüşünün illetini ve dayanağını açıklarken, *'Kur'an'ın bir kısmını bir kısmına üstün tutmak olduğundan İmam Malik bunun mekruh olduğunu söylemiştir.'* demişlerdir. Bu illet İmam Malik'e ait değildir.

Âlimlerden bazıları görüşleri ile beraber görüşlerinin dayanaklarını da zikrederler. Bazı âlimler ise, görüşlerini zikrederler ama dayanaklarını zikretmezler. Sonradan gelen bazı âlimler ise, bu âlimlerin dayanaklarını açıklamaya çalışmışlar. Fıkıh babında yapılan birçok hata buradan kaynaklanmaktadır.

Ayrıca kişinin kendisi hakkında fazilet sabit olan ayetleri sürekli okumasında herhangi bir beis yoktur. Çünkü,

- Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* sürekli İhlas suresini okuyan adama karşı çıkmamıştır.
- Allah Rasûlü *sallallahu aleyhi ve sellem* bir gece boyunca aynı ayeti tekrar ederek namaz kılmıştır. Ebu Zer *radıyallahu anh* anlatıyor:

قَامَ النَّبِيُّ صَلَّى الله عَلَيْهِ وسَلَّمَ بِآيَةٍ حَتَّى أَصْبَحَ يُرَدِّدُهَا وَالآيَةُ : (إِنْ تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ وَإِنْ تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ)

"Peygamber gece namazına kalktı ve sabah oluncaya kadar şu ayeti tekrarladı: 'Eğer onlara azap edersen, şüphe yok ki onlar senin kullarındır. Eğer onları bağışlarsan, yine şüphe yok ki sen mutlak güç sahibisin, hüküm ve hikmet sahibisin.' [33] *"* [34]

Bir sonraki yazımızda görüşmek duası ile...

Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun.

---

32. *Mecmu'u'l Fetava, 17/210.*

33. *5/Maide, 118*

34. *İbni Mace, 1350; Hakim, 879.*

ŞİİR

TABUT

Tahtadan yapılmış bir uzun kutu:
Baş tarafı geniş ayak ucu dar.
Çakanlar bilir ki, bu boş tabutu,
Yarın kendileri dolduracaklar.

Her yandan küçülen bir oda gibi,
Duvarlar yanaşmış, tavan alçalmış.
Sanki bir taş bebek kutuda gibi,
Hayalîm içinde uzanmış kalmış.

Cılız vücuduma tam görünse de,
İçim bu dar yere sığılmaz diyor.
Geride kalanlar hep dövünse de,
İnsan birer birer yine giriyor.

Ölenler yeniden doğarmış; gerçek!
Tabut değildir bu bir tahta kundak.
Bu ağır hediye kime gidecek.
Çakılır çakılmaz üstüne kapak?

Bazı durumlarda tansiyon ölçümleri normalin üzerine çıkabilmektedir. Fiziki yorgunluk, fazla çay/kahve tüketimi, yok denecek kadar az su tüketmek, gün içinde veya uzun bir süre idrara çıkamama durumu, aşırı duygusal ve stresli dönemlerin olması vs. durumları da göz önünde bulundurmak gerekir.

Hipertansiyon

Dr. Seyfullah İSLAM
seyfullahislam@tevhiddergisi.net

Allah'a hamd, Rasûlü Muhammed'e salât ve selam olsun.

Bir önceki yazımızda dolaşım sistemini ve tansiyonu genel bir yaklaşımla ele almıştık, bu yazımızda ise tansiyonun kliniğini ve hayati önem taşıyan baş ağrı tiplerini kaleme alacağız biiznillah.

Uzun süre yüksek tansiyon; en çok kalbi ve damarları yıpratır. Damarlar bir ağ gibi insan vücudunda her organın ve kasların arasında dolanır, adeta vücudu sarıp sarmalar. Hâliyle vücutta böylesi çok bulunan bir yapının bozulması vücuttaki tüm organlar üzerinde olumsuz etkiler demektir. Vücutta dolaşım sisteminin en sade hâliyle çalışma prensibi; kalp, kanı damarlara pompalar ve damarlar da bu kanı bulunduğu ilgili dokuya götürerek orayı besler.

Yüksek tansiyon primer ve sekonder olmak üzere iki şekilde sınıflandırılmaktadır. En çok görülüp hiçbir nedene bağlı olmadığı iddia edilen tansiyon yüksekliği primer, diğer adıyla esansiyel hipertansiyondur. Herhangi bilinen bir sebebe bağlı oluşan sekonder hipertansiyon ise; en sık böbrek, tiroit, akciğer, kalp kaynaklı oluşur.

Yüksek tansiyon; yıllarca hiçbir belirti vermeden ilerleyen bir rahatsızlık olduğu için yüksek tansiyonlu hastaların yarısına yakını tansiyonlarından bihaberler. Yüksek tansiyonlu olduklarını bilenlerin de büyük bir kısmı tedavi olmamakta iken tedavi olanların içinde de büyük bir oranı tedavilerine çok geç dönemde başlamaktalar. Tedavi edilenlerin de büyük bir

kısmı yanlış tedavi edilmekteler. Birkaç gün veya bazen tansiyonun yükselmesi *'yüksek tansiyonlu'* deyip ilaç başlamak için yeterli değildir. Tansiyon hastası olmadıkları hâlde yüksek tansiyon ilaçları başlanmış insan sayısı azımsanmayacak kadar çoktur. Bazı durumlarda tansiyon ölçümleri normalin üzerine çıkabilmektedir. Fiziki yorgunluk, fazla çay/kahve tüketimi, yok denecek kadar az su tüketmek, gün içinde veya uzun bir süre idrara çıkamama durumu, aşırı duygusal ve stresli dönemlerin olması vs. durumları da göz önünde bulundurmak gerekir.

Damarlarda kanın yüksek basınçla gezmesi başlarda damarların elastik özelliğinden dolayı çok etkilemese de zamanla kontrol altına alınmayan bu yüksek basınç damarların yapısını bozarak özellikle küçük damarlarda içe doğru bir kalınlaşma yaparak en çok beyinde olmakla kalp, göz ve böbrekte de minik inmelere sebep olabilmektedir. Küçük damarlarda hasarın olup olmadığının tespiti; idrar testinde mikroalbumin varlığı ile anlaşılır. Bu da böbreklerde protein kaçağı demektir. Sabah aç karnına yapılan idrarın fazla köpüklü olmuş olması idrarda proteinin varlığına işaret eder. Tansiyon hastaları 4-6 ayda en az bir kereye mahsus idrar tahlili ile protein kaçağının olup olmadığına baktırmaları gerekir.

> Tedavileri geciken veya tedaviye tam cevap alınamayan durumlarda beynin fonksiyonu olan görme/işitme kayıpları veya felç olma gibi sonuçlar olabilmektedir. Bazen de ölümle sonuçlanmaktadır.

Uzun süre tansiyon yüksekliği orta çaplı damarlarda ise, mikroanevrizma denilen baloncukların oluşmasına sebep olur. Bu baloncuklar damar epitelinin bozulmasıyla oluşur ve her an patlamaya müsait olabilmektedir. Bu anevrizmaların patlaması, damarın bulunduğu yere göre isimlenir. Beyin, kalp ve bacak damarlarında sıklıkla oluşmaktadır. Bunların içinde en sık beyinde oluşur, beyinde patlayan anevrizmalar beyin kanaması olarak adlanır. Beyin kanaması çok şiddetli baş ağrısı ile kendini gösterir ve felç gibi durumlarla beraber ölümlere dahi sebep olabilmektedir.

Beyinle İlgili Baş Ağrı Tipleri ve Klinik Ayrımı

Baş ağrıları ağrılar içinde en sık olan ve en az bir kere dahi olsa neredeyse herkesin yaşadığı bir problemdir. Her baş ağrısı hayati önem taşımamakla beraber bazen uykusuzluk gibi basit sebeplerden kaynaklanıyorken bazen de yukarıda değindiğimiz anevrizma patlaması sonucu beyin kanaması gibi hayati önem taşıyan nedenlerden kaynaklanabilmektedir. Baş ağrılarında ağrının tipi, oluş şekli, sebebi ve sonucuna göre önem ve tedavi yaklaşımı yapılır.

Beyin ve beyin dışı sebepler diye kabaca iki sınıfa ayrılır. Burada özellikle beyin kaynaklı ve hayati önem arz eden, görüldüğünde mutlaka hekime başvurulması gereken baş ağrı tiplerini genel hatlarıyla açıklayacağız.

Beyin kaynaklı baş ağrıları, beyin kaynaklı olmayan ağrılara nazaran çok daha seyrek görülmektedir. Bunlar, beyin tümörü ve apseleri, beyinde enfeksiyon ve beyin zarı iltihabı, damarsal kaynaklı ve beyin sıvısı kaçağına bağlı ağrılar.

Tümör kaynaklı baş ağrıları ani başlamaz, her zaman devam eden ve şiddeti azalmayıp ağrıkesici ilaçlara da cevap vermeyen karakterdedir. Bu durum acil olmasa bile mutlaka nöroloji tarafından değerlendirilmesi gerekir.

Beyinde apse, enfeksiyon ve beyin zarı iltihabı (menenjit) gibi durumlar özünde farklı hastalıklar olsalar bile klinikleri çok benzerlik gösterdiğinden ortak bir paydada bahsedeceğiz; özellikle bağışıklık sistemleri zayıf olduğundan 6-7 yaşından küçük çocuklarda ve yaşlı, düşkün insanlarda görülme sık-

lığı daha çoktur. Kafa travmalarında veya vücuttaki herhangi bir enfeksiyondan da kan yoluyla beyine mikroplar taşınarak orada çoğalabilir. Buna sebep olan etkenler arasında sinüzit, orta kulak iltihabı ve diş apsesi de olabilmektedir. Özellikle bu hastalarda baş ağrısı ense kısmında olmakla beraber ensede sertlik ve bu duruma çoğunlukla ateş eşlik eder. Bunlarla beraber; sürekli uykuya meyillilik, bilinç bulanıklığı, nöbet geçirmeye kadar ağır bir tablo görülebilmektedir. Ateş bazı vakalarda hiç görülmeyebilir ama mutlaka bilinç bulanıklığı veya sürekli uykulu bir hâl eşlik eden durumlardandır.

Eğer erken dönemde tanı konulup doğru tedavi yapılırsa genelde hiçbir sekel bırakmadan hayatlarına devam edebilmekteler. Tedavileri geciken veya tedaviye tam cevap alınamayan durumlarda beynin fonksiyonu olan görme/işitme kayıpları veya felç olma gibi sonuçlar olabilmektedir. Bazen de ölümle sonuçlanmaktadır.

Hayati tehlike arz eden damarsal baş ağrıları yukarıda da bahsettiğimiz anevrizmalardır. Anevrizma yırtılmadığı sürece nadiren belirti gösterir. Beyin anevrizması (beyinde baloncuk) patlarsa ölüm tehlikesi doğurur. Acilen hastaneye gidilmelidir. Temel belirtisi daha önceden tanıdık olmayan çok şiddetli baş ağrısıdır. Beyin kanaması ile birlikte aşağıdaki belirtiler görülebilir: Boyun ağrısı, boyunda sertlik, ışığa karşı aşırı hassasiyet, bulanık veya çift görme, ani sersemlik, bilinç kaybı, kriz, vücudun bir tarafında oluşan kuvvet kaybı gibi.

Beyin sıvısı kaçağında ise ani bir boyun hareketine bağlı boyun kaslarının fazla zorlanmasından sonra oluşan ve özellikle gittikçe şiddetlenen baş ağrılarıdır, bu durumda beyin omurilik sıvısı (BOS) burundan damlamaya başlar. BOS sudan biraz daha kıvamlı olup sudan rahatlıkla ayırt edilemeyecek şeffaflıktadır. Bu durumda da mutlaka acilen tetkik ve tanının kesinleştirilmesi için hekime başvurulmalı. Grip, nezle, alerji gibi burun akıntısı yapan durumları BOS'la karıştırmamak gerekir.

Yüksek Tansiyon İçin Doğal Kür

Limon: Kanı temizler ve düzenli kullanımda karaciğer yağlanmasına karşı etkilidir.

Maydanoz: İdrar söktürür, vücutta ödemleri atmaya etkilidir.

Sarımsak: Damarların elastikliğini korur ve damar sertliğine karşı etkilidir.

Kürün yapılışı: Ayrıca ezmiş olduğumuz bir diş sarımsak, 10 dal taze maydanoz ve suyu sıkılmış bir limon blender veya robot yardımı ile karıştırılır ve karışımla aynı oranda su eklenerek sabahları yemeklerden 5-10 dakika önce içilir.

Kür; 5 gün yapılıp 5 gün ara verilerek tekrar 5 gün yapılır... Böylece toplam aralarla beraber 1 ay yapılır. 3-4 ay sonra kürün aynı şekilde tekrar edilerek yılda 3 kere yapılması Allah'ın izniyle hem tansiyonu düşürmeye hem de yüksek tansiyona ve yağlanmaya bağlı gelişen damar problemlerine karşı fayda sağlar.

Kürün dışında çok tuzlu ve yağlı yemekler ve varsa fazla kilolardan kurtulmak da uzun dönemde tansiyon hastalarının dikkat etmesi gereken hususlardandır.

Sözümüzün sonu; Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun.

Gökteki Yıldızlar

Veysel TÜRK
veyselturk@tevhiddergisi.net

Kitap: Gökteki Yıldızlar

Yazarı: Mahmut Şakir

Yayınevi: RavzaYayınları

Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Ancak O'na ibadet eder ve ancak O'ndan yardım ve mağfiret dileriz. Şehadet ederim ki Allah'tan başka ilah yoktur. Ve yine şehadet ederim ki Muhammed O'nun kulu ve Rasûlü'dür.

Yeni bir sayı ile bizi buluşturan Allah'a hamdolsun. Bu ay Kur'an'ın hayata nasıl aktarılacağını bize öğreten sahabelerin hayatını anlatan bir eseri siz kardeşlerime tavsiye ediyorum. Sahabe hayatını bilmek; bu dinin nasıl yaşanacağını, Allah'ın hangi amellerden razı olduğunu, ne yaptığımız takdirde takva, ihsan sahibi olacağımızı bilmek demektir.

"Öne geçen muhacir ve ensar ile onlara güzellikle uyanlar, Allah onlardan razı olmuştur. Onlar da Allah'tan razı olmuştur. Allah onlara içinde ebedi kalacakları altından ırmaklar akan cennetler vadetmiştir. İşte büyük kurtuluş ve mutluluk budur." [1]

"İman edip Allah yolunda hicret ve cihad edenler, barındıran ve yardım edenler var ya, işte gerçek müminler onlardır. Onlar için mağfiret ve bol rızık vardır." [2]

Sahabe nesli Peygamberin *sallallahu aleyhi ve sellem* en büyük destekçileri ve bu dinin en büyük hizmetçileri idi. Onlar camide Peygamberin cemaati, savaşta askerleri, barışta öğrencileri olmuştur. Allah'ın *subhanehu ve teâlâ* kendilerinden razı olduğu ve yüce Kur'an'da zikrettiği bu nesli tanımamız elzemdir. Bu nesli tanımak, onların hayatını okumak ve onların dünyasına girmekle umulur ki biz de onlar gibi bir hayat yaşar ve Allah'ın razı olduğu kullardan oluruz.

Duamızın sonu Allah'a hamd etmektir.

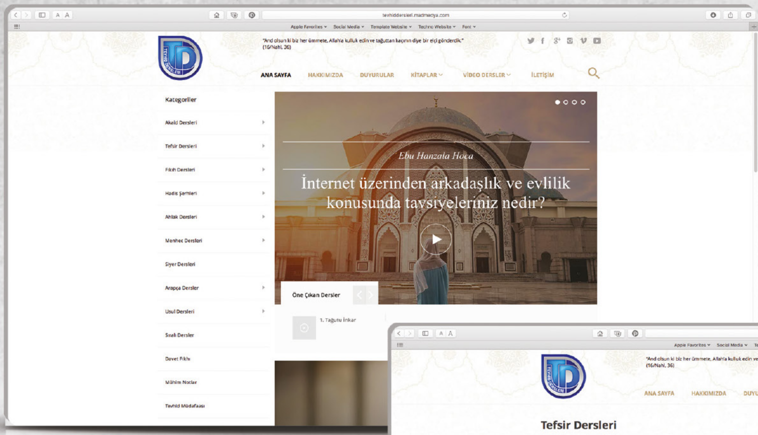
---

1. *9/Tevbe, 100*
2. *8/Enfal, 74*

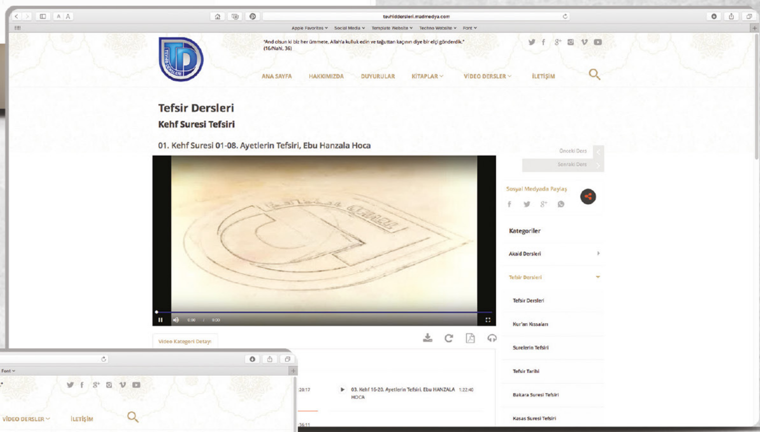
TEVHİD DERSLERİ TV

Açıldı

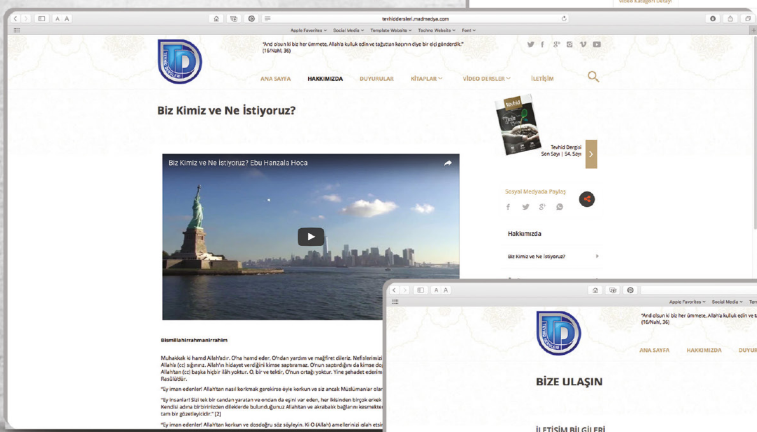
Anasayfa

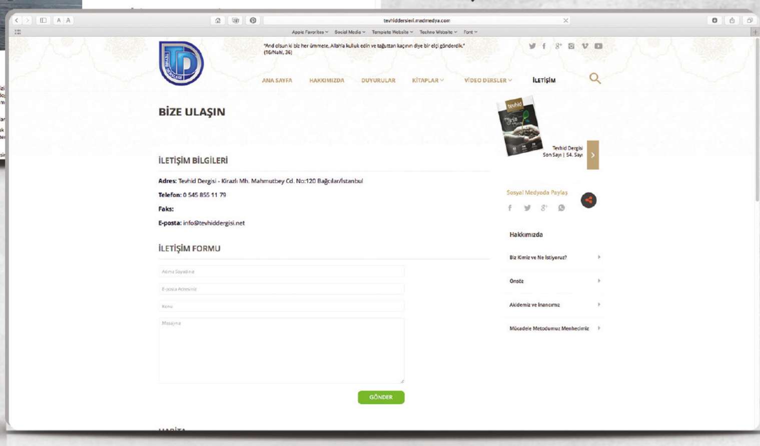
Videolu Derslerimiz

Bizi Bizden Tanıyın

ve Bizimle İletişime Geçin

Küfrün Karanlıklarından, Vahyin Aydınlığına

tevhiddersleri.tv

/tevhiddersleri1 /Tevhid_Dersleri /c/tevhiddersleriebuhanzalahoca /tevhid_dersleri

"Tağuta kulluk etmekten kaçınıp Allah'a yönelenlere müjde vardır. Kullarımı Müjdele!"
(39/Zümer, 17)

teuhid

MOBİL UYGULAMA

TEVHİD DERSLERİ

TEVHİD DERGİSİ

TEVHİDİ GÜNDEM

RADYO TEVHİD

ISSN 2148-4635
9 772148 463504

ABONELİK İÇİN
info@tevhiddergisi.net
www.tevhiddergisi.net
0545 762 15 15